

मत्तीसे भिबा थार्बा पिन्बा समाचार

चु किताबला बारेरी पाङ्तोःमा

भिबा म्हि: येशूला मुल चेला मत्तीसे भिबा मुबा। थेदा लेवीएनोन भिमुबा (मर्कूस २:१४)।

भिबा ग्ला: एन्टीओखिया शहररी भिबा मुबा।

भिबा साल: ओस्पन ईश्वी संवत् ७० (विक्रम संवत् १२७) सालरी भिबा मुबा। बाइबलला कोइ कोइ विद्वानगदेसे ईश्वी संवत् ८० (विक्रम संवत् १३५) साल भन्दा लिच्छा भिबा हिन्ना भिसी पाङ्मुला। चु मिति मर्कूसला किताब भिबा भन्दा लिच्छाला हिन्ना। मत्तीला किताब भिबा धुइरी यरूशलेमरी मुबा परमेश्वरला मन्दिरदा रोमीगदेसे नाश लबा मुबा।

खाल्दा भिबा: येशू थार्बा पिन्बा ग्ले हिन्ना भिसी उन्बाला लागिरी यहूदीगदेदा भिबा मुबा।

चु थार्बा पिन्बा समाचाररी डाच्छान पुइखला भिसी कबुल लबा थार्बा पिन्बा म्हि चा येशू हिन्ना भिसी पाङ्बा मुला। ल्हानान डाच्छा परमेश्वरसे ह्वाङला म्हि यहूदीगदेदा थार्बा पिन्बा म्हि पुइखला भिसी कबुल लबा मुबा। थे कबुल चा परमेश्वरसे येशूदा जम्बुलिङरी पुइखसी पूरा लजी। चु थार्बा पिन्बा समाचार यहूदी यहुलला म्हिगदेला लागिरी जे आहिन, जम्बुलिङ नाङलान म्हिगदेला लागिरीएनोन हिन्ना।

चु थार्बा पिन्बा समाचाररी मत्तीसे जम्मान तामगदे मेलोसेन भिबा मुला। चु किताबरी येशू ख्रीष्ट न्हबाहेन्से सिबाग्याम सोबाधोनाला तामगदेला बारेरी पाङ्बा मुला। चुरी येशू न्हबा ताम ओच्छे येशूला बप्तिस्मादेन शैतानसे येशूला सेम च्याबाला बारेरी पाङ्बा मुला। थेहङ लसीन गालील अञ्चलरी येशूसे

परमेश्वरला यहुल्साला समाचार थेःना लबादेन लोप्बा ओच्छे आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लबा तामगदेला बारेरीनोन पाङ्बा मुला। थेहङ् लसीन येशू जम्मान म्हिला पापला सय फाबारी क्रुसरी सिबादेन सिबाग्याम सोबा तामला बारेरीनोन पाङ्बा मुला।

चु थार्बा पिन्बा समाचारग्याम येशूदा परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमदेन परमेश्वरला यहुल्साला बारेरी म्हिसे आघोबा तामगदे घोना लबा अधिकार याङ्बा जम्मान भन्दा घेन गुरु हिन्ना भिसी उन्बा मुला।

मुल तामगदे

- येशूला आखे म्हेमेगदेला मिनदेन येशू ख्रीष्ट न्हबा १:१-२:२३
- बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नासे लबा गे ३:१-१२
- येशूसे बप्तिस्मा किन्बादेन शैतानसे येशूदा फसब लबारी
म्हाइबा ३:१३-४:११
- येशूसे गालील अञ्चलरी लबा गे ४:१२-१८:३५
- येशू गालील अञ्चलहेन्से यरूशलेम शहरधोना फेप्बा १९:१-२०:३४
- यरूशलेम शहररी येशूला गे थुम्बा धुइ २१:१-२७:६६
- येशूदा सिबाग्याम सोना लबादेन हाडला चेलागदेदेन छ्याम हुप
तबा २८:१-२०

मत्तीसे भिबा थार्बा पिन्बा समाचार

येशूला आखे म्हेमे

लूका ३:२३-३८

१ चुरी भिबा म्हिला मिनगदे येशू ख्रीष्टला वंशला हिन्ना। येशू ख्रीष्ट दाऊदला वंशरी न्हबा हिन्ना, ओच्छे दाऊद अब्राहामला वंशरी न्हबा हिन्ना।

२ अब्राहामला भा इसहाक मुबा, इसहाकला भा याकूब, याकूबला भा यहूदादेन थेला ज्योज्यो आलेगदे मुबा।

३ यहूदाला भा फारेसदेन जाहेर मुबा।

थेनीगदेला आमा तामार मुबा, फारेसला भा हेस्रोन, हेस्रोनला भा आराम,

४ आरामला भा अम्मीनादाब, अम्मीनादाबला भा नहशोन, नहशोनला भा सल्मोन,

५ सल्मोनला भा बोअज मुबा, थेला आमा राहाब मुबा, बोअजला भा ओबेद मुबा, थेला आमा रूथ मुबा,

ओबेदला भा यिशै,

६ यिशैला भा दाऊद ग्ले मुबा, दाऊद ग्लेला सन्तान सोलोमन मुबा, सोलोमनला आमा चा डाच्छा उरियाहला म्रिड मुबा।

७ सोलोमनला भा रहबाम, रहबामला भा अबिया, अबियाला भा आश,

८ आशला भा यहोशापात, यहोशापातला भा यहोराम, यहोरामला भा उज्जियाह,

९ उज्जियाहला भा योताम, योतामला भा आहाज, आहाजला भा हिजकिया,

१० हिजकियाला भा मनश्शे, मनश्शेला भा आमोन, आमोनला भा योशियाह,

११ योशियाहला भा यकोनियासदेन थेला आलेगदेला आबा मुबा। थेनीगदे यहूदीगदेदा चुड्सी बेबिलोन भिबा ग्लारी भोर्बा भन्दा डाच्छान न्हबा मुबा।*

१२ बेबिलोनरी भोर्माहन्से

यकोनियासला भा शालतिएल
न्हजी,
ओच्छे शालतिएलला भा
यरुबाबेल,

१३ यरुबाबेलला भा अबिउद,
अबिउदला भा एल्याकीम,
एल्याकीमला भा आजोर,

१४ आजोरला भा सादोक,
सादोकला भा आखिम,
आखिमला भा एलिउद,

१५ एलिउदला भा एलाजार,
एलाजारला भा मत्तान,
मत्तानला भा याकूब,

१६ याकूबला भा योसेफ मुबा,
योसेफसे मरियमदा ब्याह लजी।
थेनोन मरियमग्याम येशू न्हजी,
थेदा जम्मासेन थार्बा पिन्बा
ख्रीष्ट भिसी भिला।

१७ चुहङ् लसी अब्राहामहेन्से
दाऊदधोना च्युक ब्लि पुस्ता मुबा,
थेहङ् लसीन दाऊदहेन्से यहूदीगदे
बेबिलोनरी भोर्बा धुइधोना च्युक ब्लि
पुस्ता मुबा, ओच्छे बेबिलोनरी भोर्बा
धुइहेन्से थार्बा पिन्बा ख्रीष्ट न्हबा
धुइधोना च्युक ब्लि पुस्ता मुबा।

येशू ख्रीष्ट न्हबा

लूका २:१-७

१८ येशू ख्रीष्ट चुहङ् लसी न्हजी,
योसेफसे येशूला आमादा ब्याह लबारी

ह्रीबा मुबा। तर थेनीगदेला ब्याह तबा
भन्दा डाच्छान मरियम परमेश्वरला
आत्माग्याम न्हसेला तबा मुबा।*
१९ तर थेला हेम्बो योसेफ परमेश्वरला
डाच्छा ज्यबा म्हि तबासे लमा थेदा
म्हिला ओन्छाडरी पेःना थालगै भिसी
खालैसे था आयाङ्ना लसी ख्लाबा
सेम लजी।

२० चु ताम म्हन्बान लमा योसेफ छुप
निजी, जमाहेन्से म्हाडरी थे मुबा ग्लारी
परमप्रभुला दूत खसी थेदा “दाऊद
ग्लेला सन्तान योसेफ, ए मरियमदेन
ब्याह लबारी थालोङ्गो। तिग्दा
भिसम थे परमेश्वरला आत्माग्याम
न्हसेला तबा हिन्ना। २१ थेसे भा गिक
न्हला, एसे थेला मिन येशूँ थान्गो।
तिग्दा भिसम थेसे हाडला म्हिगदेदा
थेनीगदेला पापग्याम थार्ना लला”
भिसी भिजी।*

२२ परमप्रभुसे अगमवक्ताग्याम सुड्बा
बचन पूरा तगै भिसीन चु जम्मान तबा
हिन्ना। २३ “च्यागो, ब्याह आलबा
म्रिडकोला गिक न्हसेला तला ओच्छे
थेसे भा न्हला, थेला मिन इम्मानुएल
भिसी थान्ना,” इम्मानुएल भिबा चा
“परमेश्वर य्हाडदेन छ्याम” भिबा
हिन्ना।*

२४ योसेफ छोर्माहेन्से परमप्रभुला
दूतसे पाड्बा हङ् थेसे मरियमदा
ब्याह लजी। २५ तर मरियमसे कोला

१:२१ “येशू” भिबाला अर्थ चा परमप्रभुसे थार्ना लला भिबा हिन्ना।

१:१८ लूका १:२७ १:२१ लूका १:३१ १:२३ यशै ७:१४

आन्हतेधोना योसेफ मरियमदेन छ्याम
आम्हेर्नी। मरियमसे कोला न्हमाहेन्से
योसेफसे कोलाला मिन येशू थान्जी।*

ज्योतिषीगदे येशूदा भ्याल्बारी खबा

२ हेरोद ग्लेला धुइरी यहूदिया
अञ्चलला बेथलेहेम भिबा
नाम्सारी येशू न्हजी। जमाहेन्से स्यारला
ज्योतिषीगदे यरूशलेमरी खजी, ओच्छे
थेनीगदेसे, २“यहूदीगदेला ग्ले दोसी
न्हबा कोला खानड मुला? तिग्दा
भिसम डन्से स्याररी थे न्हजी भिसी
उन्बा सार म्राङ्जी। थेतबासेलमा डनी
थेदा भ्याल्बारी खबा हिन्ना” भिसी
भिजी।

३चु ताम थे:माहेन्से हेरोद ग्लेदेन
यरूशलेमरी मुबा जम्मान म्हिगदेदा
ल्हानान सुर्दा तजी। ४जमाहेन्से हेरोद
ग्लेसे परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा
मुल म्हिगदेदेन यहूदी धर्मगुरुगदे
जम्मादान ग्ला गिकरी ड्योइसी,
“थार्बा पिन्बा ख्रीष्ट खानड न्हला
भिसी पाङ्बा मुला?” भिसी ड्योइबा
छार्बा लजी। ५थेनीगदेसे हेरोद ग्लेदा
“यहूदियाला बेथलेहेम भिबा नाम्सारी
न्हला भिसी पाङ्बा मुला, तिग्दा भिसम
अगमवक्तासे चुहङ् लसी भिबा मुला,
६“यहूदिया अञ्चलरी मुबा
बेथलेहेम
नाम्सा जजा मुसैनोन घेन तला,

तिग्दा भिसम बेथलेहेमग्याम
शासन लबा म्हि गिक थोन्ना,
थेसे डाला म्हि इस्राएलीगदेदा
वास्ता लला’ भिसी भिजी।”*

७जमाहेन्से हेरोदसे थे ज्योतिषीगदेदा
जे सुटुक्क ड्योइसी सार खाइमा
म्राङ्बा हिन्ना, भिसी ड्योइबा छार्बा
लजी। ओच्छे थेनीगदेग्याम सार
म्राङ्बा धुइ था याङ्जी। ८जमाहेन्से
थेसे थेनीगदेदा “निउ, ओच्छे थे
कोलादा ज्यना लसी म्हाइगो। थेदा
स्याम्पैछ्याम डादा पाङ्गो, डाएनोन
थेदा भ्याल्बारी निला” भिसी
बेथलेहेमरी पुङ्जी।

९ग्लेला ताम थे:सी थेनीगदे थेग्याम
निजी। थेनीगदेसे डाच्छा स्याररी
म्राङ्बा सार दो:सी थेनीगदेला डाच्छा
डाच्छा निजी, ओच्छे लैनु येशू मुबा
ग्लारी धोमाहेन्से थे सार अडेब
तजी। १०थे सार म्राङ्माहेन्से थेनीगदे
ल्हानान ताङ्जी। ११दिम न्हडरी
वाङ्मा थेनीगदेसे लैनु येशूदा थेला
आमा मरियमदेन छ्याम म्राङ्जी,
जमाहेन्से थेनीगदेसे येशूदा फ्या लसी
ह्वाड ह्वाडला बाकस ठोङ्सी म्हर,
ज्यबा बास्ना खबा धूपदेन मूर् भिबा
महँगो अत्तर भसी फुल्जी। १२ओच्छे
म्हाडरी परमेश्वरसे थेनीगदेदा
हेरोद मुबा ग्लारी थानिउ भिबासे
लमा थेनीगदे अर्गुन ग्यामसे ह्वाडला
य्हल्सारी निजी।

लैनु येशूदा मिश्र यहुल्सारी भोर्बा

१३ ज्योतिषीगदे निमाहेन्से, परम-
प्रभुला दूत गिक म्हाडरी योसेफ मुबा
ग्लारी खजी, ओच्छे थेसे योसेफदा
“योसेफ, ए रे:सी लैनु कोलादेन थेला
आमादा भोर्सी मिश्र यहुल्सारी निउ।
ओच्छे डाइ एदा दो:सी खउ भिसी
आपाङ्तेधोना एनीगदे थेरीन चिउ।
तिगदा भिसम हेरोदसे लैनु कोलादा
साइबारी म्हाइबा मुला” भिसी भिजी।
१४ जमाकुनु म्हुनडनोन रे:सी थेसे लैनु
कोलादेन थेला आमादा भोर्सी मिश्र
यहुल्सारी निजी। १५ ओच्छे हेरोद
आसितेधोना थेनीगदे थेरीन चिजी।
चुहङ् लसी परमप्रभुसे अगमवक्ताग्याम
“डाइ डाला भादा मिश्र यहुल्साग्याम
इयोइबा मुला” भिसी सुङ्बा बचन
पूरा तबारी हिन्ना।*

हेरोद ग्लेसे जजा कोलागदेदा साइपुङ्बा

१६ जमाहेन्से ह्वाङ्दा ज्योतिषीगदेसे
भुक्याब लजीम भिबा था याङ्सी
हेरोद ल्हानान बोमो खजी। ओच्छे
थेसे ज्योतिषीगदेग्याम था याङ्बा धुइ
अन्छार बेथलेहेम नाम्सादेन क्यारक्युर
मुबा न्ही दिङधोनाला जम्मान
कोलागदेदा साइपुङ्जी। १७ जमाहेन्से
यर्मिया अगमवक्तासे पाङ्बा ताम पूरा
तजी,

१८ “रामा भिबा ग्लारी क्राबा क्रिङ्बा
लबा थे:जी,
राहेल ह्वाङ्गला कोलागदेला
लागिरी क्राबान मुबा।
थेदा जम्मासेन सम्भब लसैनोन
क्राबा आख्लानी।
तिगदा भिसम थेला कोलागदे
साइसी जिन्बा मुबा।”*

योसेफदेन मरियम मिश्र यहुल्साग्याम दो:बा

१९ ओच्छे हेरोद सिमाहेन्से, मिश्र
यहुल्सारी परमप्रभुला दूत गिक
म्हाडरी योसेफ मुबा ग्लारी खजी,
ओच्छे थेदा स्वर्गदूतसे, २० “योसेफ,
ए रे:सी लैनु कोलादेन थेला आमादा
इसाएल यहुल्सारी भोर्सी निउ। तिगदा
भिसम लैनु कोलादा साइबारी म्हाइबा
म्हिगदे जम्मान सिसी जिन्बा मुला”
भिसी भिजी।

२१ जमाहेन्से थे रे:सी लैनु कोलादेन
थेला आमादा इसाएल यहुल्सारी भोर्सी
निजी। २२-२३ तर यहूदियारी हेरोदला
भा अखिल्लाउस ग्ले दोबा मुला भिबा
थे:सी थेनीगदे थेरी निबारी लोङ्जी।
थेतबासेलमा दो:सी परमेश्वरसे थेदा
म्हाडरी पाङ्बा अन्छार गालील
अञ्चलला नासरत भिबा नाम्सारी
निसी चिजी। चुहङ् लसी, “थेदा नासरी
भिला” भिसी अगमवक्तागदेग्याम
पाङ्बा ताम पूरा तजी।*

बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नासे थे:ना लबा
परमेश्वरला यहुल्साला समाचार

मर्कस १:१-८; लूका ३:१-१८;

यूहन्ना १:१६-२८

३ लहानान दिड लिच्छा बप्तिस्मा
पिन्बा यूहन्ना यहूदिया
अञ्चलला तोडतोडबा ग्लारी खसी
चुहङ् भिसी पाङ्बारी छ्याइजी,
२ “हाड हाडला पाप ख्लासी
परमेश्वरपट्टि दो:गो, तिग्दा भिसम
स्वर्गला यहुल्सा खसी जिन्बा मुला।”
३ यशैया अगमवक्तासे चुनोन यूहन्नाला
बारेरी चुहङ् भिसी पाङ्बा मुला,
“तोडतोडबा ग्लारीक्यार

परमप्रभुला ग्याम तयार लउ,
ओच्छे ‘परमप्रभु भ्रबाला लागिरी
थेला ग्याम सोजो स्होउ,’
भिसी म्हि गिक क्रिङ्बा मुला।”^{*}

४ यूहन्नासे ऊँटला काला क्वान
क्वान्मुबा, ओच्छे ढिला पेटी खीमुबा।
थेसे तिरीदेन हि सिडसोरला खुदु
चमुबा।^{*} ५ यरूशलेम शहरदेन यहूदिया
अञ्चल ओच्छे यर्दन स्योडला
क्यारक्युरला जम्मान गलाला म्हिगदे
थे मुबा ग्लारी खजी। ६ ओच्छे हाड
हाडला पाप ख्लासी थेग्याम यर्दन
स्योडरी बप्तिस्मा किन्जी।

७ तर फरिसीगदेदेन सदुकीगदे
न्हडला लहानान म्हिगदे बप्तिस्मा

किन्बारी खबान लबा म्राङ्सी थेसे
थेनीगदेदा “पुख्रीला कोलागदे,
एनीगदेदा परमेश्वरला बोमोग्याम
स्योरम्याङ्ला भिसी खाल्से भिजी?”
८ थेतबासेलमा हाड हाडला पाप
ख्लासी परमेश्वरपट्टि दो:बा
अन्छारला गे लउ। ९ एनीगदेसे
डाला ताम ड्यान्गो, एनीगदेसे
‘डनी अब्राहामला सन्तान हिन्ना’
भिदेमा परमेश्वरला सजायग्याम
स्योरम्याङ्ला भिसी थाम्हन्गो।
तिग्दा भिसम परमेश्वरसे अब्राहामला
लागिरी चु युडबागदेग्यामसेनोन
कोलागदे स्होबारी खम्ला।^{*}
१० च्यागो, दोड थाबारी तरी थीसी
जिन्बा मुला। थेतबासेलमा ज्यबा रो
आरोबा जम्मान दोड टाहेन्सेन थासी
मेरी भ्याङ्ला।^{*}

११ “डाइ चा एनीगदेसे हाड हाडला
पाप ख्लासी परमेश्वरपट्टि दो:जी
भिसी क्युइसे बप्तिस्मा पिन्ना। तर डा
भन्दा लिच्छा फेप्खबासे एनीगदेदा
परमेश्वरला आत्मादेन मेसे बप्तिस्मा
पिन्ना। थे डा भन्दा शक्तिशाली मुला।
ओच्छे डा थेला लखम पुइबाधोनाला
सुत्तै आरे। १२ ग्वा य्हाप्बा नारुले थेलान
छ्यारी मुला, दाहेन्से ग्वा ज्यना लसी
य्हाप्सी ग्वा जति भकारीरी थान्ना
ओच्छे पोलोवा जति खाइमै आसिबा
मेरी खाङ्ला।”

३:२ मत्ती ४:१७; मर्क १:१५ ३:३ यशै ४०:३ ३:४ २ राजा १:८

३:७ मत्ती १२:३४; २३:३३ ३:६ यूह ८:३३ ३:१० मत्ती ७:१६

येशूसे बप्तिस्मा किन्बा

मर्कुस १:९-११; लूका ३:२१-२२

१३ जमाहेन्से येशूएनोन यूहन्ना ग्याम बप्तिस्मा किन्बारी गालील अञ्चलग्याम यर्दन स्योडरी फेप्खजी। १४ तर यूहन्नासे थेदा “डाइ चा हाडग्याम बप्तिस्मा किन्तो:बा मुला, तिग्दा हाड चा डा मुबा ग्लारी फेप्खबा?” भिसी रोकब लबारी म्हाइजी।

१५ तर येशूसे थेदा “दान्देदा चुहङ्गनोन तगै। तिग्दा भिसम परमेश्वरसे म्हन्बा ताम पूरा लबारी य्हाडसे चुहङ्गनोन लतो:ला” भिसी सुङ्गी। जमाहेन्से यूहन्नासे येशूदा बप्तिस्मा पिन्जी। १६ ओच्छे येशूसे बप्तिस्मा किन्सी क्युङ्ग्याम पाखारी थोन्मैछ्याम थेसे स्वर्ग ठोङ्सी परमेश्वरला आत्मा दुकुर हङ् लसी फाप्सी हाडथोरी फेप्खबान लबा म्राङ्गी। १७ जमाहेन्से स्वर्गग्याम “चु डाइ सेमहेन्सेन माया लबा डाला भा हिन्ना, चुदा म्राङ्सी डा ल्हानान ताङ्बा मुला” भिबा काइ खजी।*

येशूदा फसब लबारी म्हाइबा

मर्कुस १:१२-१३; लूका ४:१-१३

४

जमाहेन्से परमेश्वरला आत्मासे शैतानग्याम सेम च्याबारी येशूदा

तोडतोडबा ग्लारी भोर्जी।* २ थैरी बोगल न्ही धिनधोना येशूसे धिन म्हुननोन तिगै आसोल्नी। थैतबासेलमा थेदा ल्हानान फोखेन्जी। ३ जमाहेन्से शैतान येशू मुबा ग्लारी खसी, “हाड परमेश्वरला भा हिन्सम चु युडबागदेदा गेड दोगो भिसी सुङ्गो” भिसी भिजी। ४ तर येशूसे “गेडसे जे म्हि आसो, तर परमेश्वरला सुङ्ग्याम थोन्बा जम्मान बचनसे सोबारी खम्ला भिसी परमेश्वरला बचनरी भिबा मुला” भिसी सुङ्गी।*

५ जमाहेन्से शैतानसे येशूदा परमेश्वरला शहर यरूशलेमरी भोर्सी परमेश्वरला मन्दिरला थोबोरी राप्पुङ्गी। ६ ओच्छे थेसे येशूदा “हाड परमेश्वरला भा हिन्सम चुग्याम मार छुयोङ्गो। तिग्दा भिसम बचनरी चुहङ् भिसी भिबा मुला,

‘परमेश्वरसे हाडदा चुङ्बाला लागिरी हाडला स्वर्गदूतगदेदा कुल्ला।

ओच्छे एला काड युडबारी थाठोक्कै भिसी एदा थेनीगदेसे या यारीन ताला’ भिसी भिजी।”*

७ येशूसे थेदा “बचनरी चुहङ् लसी भिबा मुला, ‘एसे हाडला परमप्रभु परमेश्वरला सेम च्याबा गे तिगै थालउ’ ” भिसी सुङ्गी।*

८ दोःसी शैतानसे येशूदा नोबा गड गिकरी भोर्सी जम्बुलिङला जम्मान यहुल्सागदेदेन जम्मान ज्यबा स्हेगदे उन्जी। ९ ओच्छे “हाडसे डादा फ्या लसी तेन्जी भिसम चु जम्मान यहुल्सा डाइ हाडदा पिन्ना” भिसी भिजी।

१० जमाहेन्से येशूसे थेदा “शैतान, ए चुग्याम तुरुन्तन निउ! तिग्दा भिसम बचनरी ‘एसे हाडला परमप्रभु परमेश्वरदा फ्या लउ, ओच्छे थेदा जे तेन्गो’ भिसी भिबा मुला” भिसी सुङ्जी।*

११ जमाहेन्से शैतानसे येशूदा ख्लासी निजी ओच्छे स्वर्गदूतगदे खसी येशूदा क्योङ्जी।

येशूसे परमेश्वरला यहुल्साला समाचार थेःना लबा

मर्कुस १:१४-१५; लूका ४:१४-१५

१२ यूहन्ना भयाल्खानरी परब तजी भिबा थेःसी येशू दोःसी गालील अञ्चलरी फेप्जी।* १३ ओच्छे नासरत भिबा ग्लारी आफेप्ना कफर्नहुम शहररी धन्छ्याबारी फेप्जी। चु शहर गालील समुन्द्रला कुनीरी मुबा, चु शहर चा जबूलूनदेन नप्ताली भिबा यहुलला म्हिगदे चिबा जिल्लारी परब तमुबा।* १४ चुहङ् लसी यशैया अगमवक्तासे पाङ्बा ताम पूरा तजी,

१५ “जबूलूनदेन नप्तालीला जिल्लारी यर्दन क्याम्सड,
समुन्द्रला कुनीरी, यर्दन क्याम्सड,
गालीलरी चिबा अर्गु यहुलला म्हिगदे

१६ ओच्छे धोपधोपरी चिबा म्हिगदेसे घ्रेन यहालदा म्हाङ्बा मुला।*

थेहङ् लसीन कालला धोपधोपरी मुबा म्हिगदेला गुडरी थे यहाल फेःबा मुला।”

१७ थे धुइहेन्से येशूसे “एनीगदेसे हाड हाडला पाप ख्लासी परमेश्वर-पट्टि दोःगो, तिग्दा भिसम स्वर्गला यहुल्सा खसी जिन्बा मुला” भिसी म्हिगदेदा सुङ्बारी छ्याइजी।

येशूसे डाच्छा स्होबा चेलागदे

मर्कुस १:१६-२०; लूका ५:१-११

१८ येशू गालील समुन्द्रला कुनीन कुनी फेप्बान लमा पत्रुस भिबा सिमोनदेन थेला आले अन्द्रियासदा तार्डा साइबारी समुन्दरी घ्याड क्लाङ्बान लबा म्हाङ्जी। तिग्दा भिसम थेनीगदे तार्डा साइबा म्हिगदे मुबा। १९ येशूसे थेनीगदेदा “डादेन छ्याम भ्रउ, दाहेन्से डाइ एनीगदेदा तार्डा चुङ्बा म्हि आहिन, तर म्हिगदेदा परमेश्वर मुबा ग्लारी भबा म्हि स्होला” भिसी सुङ्जी। २० येशूसे थेहङ् सुङ्मैछ्याम, हाडला घ्याड

ख्लासी थेनीगदे येशूदेन छ्याम भजी।

२१ थेग्याम फेप्बान लमा येशूसे जब्दियाला भागदे याकूबदेन थेला आले यूहन्नादा म्राङ्जी। थेनीगदे हाडला आबादेन छ्याम दोंगारी घ्याड राबान मुबा। येशूसे थेनीगदेदाएनोन ड्योइजी। २२ येशूसे चुहङ् सुङ्मैछ्याम थेनीगदे दोंगादेन आबादा ख्लासी येशूदेन छ्याम भजी।

येशूसे आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लबा

लूका ६:१७-१८

२३ येशू गालील अञ्चलला जम्मान ग्लारी फेप्सी यहूदीगदे हुप तबा दिमरी म्हिगदेदा लोप्बान परमेश्वरला यहुल्साला समाचार थे:ना लजी। ओच्छे ल्हानान थरीला रोगसे स्याप्बादेन आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लजी।* २४ जमाहेन्से सिरिया यहुल्सा नाडनोन येशूला बारेरी थे:जी। ओच्छे म्हिगदेसे ल्हानान थरीला रोगसे स्याप्सी दुख याङ्बागदे, म्हडसे स्याप्बागदे, सह म्हडसे स्याप्बागदेदेन काड या चलब आतबा कुज्या म्हिगदेदा येशू मुबा ग्लारी भजी। जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा खम्ना लजी। २५ ओच्छे गालील, डेकापोलिस, यरूशलेम,

यहूदियादेन यर्दन क्याम्सडहेन्सेला ल्हानान म्हिगदे येशूदेन छ्याम भजी।

येशूसे म्हिगदेदा लोप्बा

लूका ६:२०-२३

५ ल्हानान म्हिगदे खबा म्राङ्सी येशू गडरी फेप्सी धन्छ्याजी। जमाहेन्से चेलागदेएनोन येशूला क्युर्सिन चिजी। २ ओच्छे येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी लोप्बारी छ्याइजी,

३ “परमेश्वरथोरी जे आश लबागदेसे†

परमेश्वरग्याम मोलम याङ्ला,

तिगदा भिसम स्वर्गला यहुल्सा

थेनीगदेलान हिन्ना।

४ सेम क्राबागदेसे परमेश्वरग्याम

मोलम याङ्ला

तिगदा भिसम थेनीगदेदा

परमेश्वरसे ताङ्ना लला।*

५ सोजो म्हिगदेसे परमेश्वरग्याम

मोलम याङ्ला,

तिगदा भिसम थेनीगदेसे

जम्बुलिङला अधिकार

याङ्ला।*

६ परमेश्वरसे म्हन्बा अन्छार भबारी

म्हाइबागदेसे परमेश्वरग्याम

मोलम याङ्ला,

तिगदा भिसम परमेश्वरसे

थेनीगदेदा भड पिन्ना।*

५:३ “परमेश्वरथोरी जे आश लबागदेसे” भिबा तामदा ग्रीक बाइबलरी आत्माारी प्राडबो भिसी भिबा मुला।

४:२३ मती ६:३५; मार्क १:३६ ५:४ यशै ६१:२-३ ५:५ भजन ३७:११

५:६ यशै ५५:१-२

७ स्थहान्दोदा दया लबागदेसे
परमेश्वरग्याम मोलम याङ्ला,
तिग्दा भिसम थेनीगदेसे दया
याङ्ला।

८ ज्यबा सेम थोबागदेसे
परमेश्वरग्याम मोलम याङ्ला,
तिग्दा भिसम थेनीगदेसे
परमेश्वरदा म्राङ्ला।*

९ स्थहान्दोदा ढिकना लबागदेसे
परमेश्वरग्याम मोलम याङ्ला,
तिग्दा भिसम थेनीगदे परमेश्वरला
भा दोला।

१० म्हिगदेसे दुख पिन्सैनोन
परमेश्वरसे म्हन्बा अन्छार
भ्रबागदेसे परमेश्वरग्याम
मोलम याङ्ला,
तिग्दा भिसम स्वर्गला य्हुल्सा
थेनीगदेलान हिन्ना।

११ “डादा विश्वास लबासे लमा
म्हिगदेसे एनीगदेदा खिसी लला, दुख
पिन्ना, ओच्छे लुसीला ताम पाङ्सी
एनीगदेला बिरोधरी जम्मान नइबा
ताम लमैनोन एनीगदेसे परमेश्वरग्याम
मोलम याङ्ला।* १२ तसैनोन एनीगदे
ल्हानान ताङ्गो, तिग्दा भिसम
स्वर्गरी एनीगदेसे घेन इनाम
याङ्ला। एनीगदे भन्दा डाच्छाला
अगमवक्तागदेदाएनोन थेनीगदेसे
चुहङ् लसीन दुख पिन्मुबा।*

चजा हङ् तबा

मर्कूस ६:५०; लूका १४:३४-३५

१३ “एनीगदे जम्बुलिङला चजा
हङ्बान हिन्ना, तर चजाला डम्बा
स्हे म्हाजी भिसम दोःसी तिग्से डम्ना
लबा? गे आखेलबासे लमा म्हिसे थेदा
भ्याङ्ला, जमाहेन्से म्हिसे नाङ्सी
भ्रला।*

१४ “गडरी मुबा शहरदा जम्मानसेन
म्राङ्बा हङ् लसी एनीगदेएनोन
जम्बुलिङला नाडसल तबासे लमा
जम्मासेन म्राङ्ला।* १५ म्हिगदेसे
नाडसल म्रासी फामसे घप्सी आथान,
तर दिमरी मुबा जम्मान म्हिगदेसे
म्राङ्गै भिसी नोबा ग्लारी थान्ना।*
१६ चुहङ् लसी नाडसलसे य्हाल
तना लबा हङ् लसी एनीगदेसे
ज्यबा गे लसी उन्नो। एनीगदेला गे
म्राङ्सी थेनीगदेसे स्वर्गरी धन्छ्याबा
एनीगदेला परमेश्वर आबाला
जयजयकार लगै।*

परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिम अन्छार भ्रबा

१७ “डा परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा
ठिमदेन अगमवक्तागदेसे पाङ्बा ताम
भ्याङ्बारी आहिन, तर थे पूरा लबारी
खबा हिन्ना। १८ एनीगदेसे डाला ताम

५:८ भजन २४:३-४ ५:१० १ पत्रु ३:१४ ५:११ १ पत्रु ४:१४

५:१२ २ तिमो ६:१६; मुल ७:५२ ५:१३ मर्कू ६:५० ५:१४ यूह ८:१२; ६:५

५:१५ मर्कू ४:२१; लूका ८:१६; ११:३३ ५:१६ १ पत्रु २:१२

इयान्गो, तिग्दा भिसम मुदेन जम्बुलिङ नाश आततेधोना परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी मुबा हिगी गिकनोन आम्हा।* १६थेतबासेलमा जुन म्हिसे ठिमरी मुबा तामगदे न्हडला जम्मान भन्दा जजा तामदा आइयान्ना म्हिगदेदाएनोन थेहङ्गोन लपुङ्गी भिसम थे म्हि स्वर्गला यहुल्सारी जम्मान भन्दा जजा तला। तर जुन म्हिसे ठिमरी मुबा तामगदे इयान्सी म्हिगदेदा थेहङ्गोन लपुङ्गला थे म्हि स्वर्गला यहुल्सारी जम्मान भन्दा घेन म्हि तला। २०एनीगदेसे डाला ताम इयान्गो, तिग्दा भिसम एनीगदेसे यहूदी धर्मगुरुगदेदेन फरिसीगदेसे भन्दा ज्यना लसी परमेश्वरसे म्हन्बा अन्धार आलनी भिसम तिगै लसीन एनीगदे स्वर्गला यहुल्सारी वाङ्गआम्याङ्।

बोमो लबारी आत भिसी लोप्बा

२१“ ‘एसे म्हि थासाङ्गो, जुन म्हिसे म्हि साङ्गला थेसे सजाय याङ्गला’ भिसी परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी भिबा ताम एनीगदेसे थे:बा मुला।* २२तर एनीगदेसे डाला ताम इयान्गो, जुन म्हिसे खालैदा बोमो लला, थे म्हिसे सजाय याङ्गला, ओच्छे खालैसे स्थान्दोदा हेला लजी भिसम थेदा अदालतरी भोर्ला। तर जुन म्हिसे स्थान्दोदा ‘ए गे आखेल्बा

मूर्ख’ भिसी भिला थेदा नर्गला लोङ्बा खबा मेरी युला।

२३“थेतबासेलमा परमेश्वरदा भेटी फुल्बा धुइरी एदेन छ्याम खालै म्हि बोमो खबा मुला भिबा ताम एसे ढन्जी भिसम, २४एला भेटी परमेश्वरला मन्दिररी भेटी फुल्बा गलाला डाच्छापट्टि रूलासी डाच्छा थे म्हिदेन छ्याम ढिक्को, ओच्छे एसे हाङ्गला भेटी फुल्गो।

२५“एदा मुद्दा युबा म्हिदेन छ्याम अदालतरी निबान लबा धुइरी ग्यामरीन ढिक्को। आहिन्सम थेसे एदा न्यायाधीशला यारी जिम्मा पिन्ना, ओच्छे न्यायाधीशसे सिपाहीगदेला यारी जिम्मा पिन्ना। जमाहेन्से ए भ्याल्खानरी परब तला। २६एसे डाला सत्य ताम इयान्गो, एसे जम्मान टाङ्गा आफातेधोना थेग्याम थोन्बारी आम्याङ्।

सेमरी म्हन्बा नङ्बा ताम

२७“परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी चुहङ्ग भिसी भिबा तामएनोन एनीगदेसे थे:बा मुला, ‘ए स्थान्दोला म्रिङ्गदेन छ्याम ब्रेल्सी थाभ्रउ।’* २८तर एनीगदेसे डाला ताम इयान्गो, जुन म्हिसे खालै म्रिङ्गमेदेन नङ्बा सेमसे च्याला थेसे सेमरी थे म्रिङ्गमेदेन छ्याम ब्रेल्सी जिन्बा तला। २९चुदे एला

दाहिने मीसे पाप लपुङ्जी भिसम थे मी ते:सी भ्याङ्गो। तिग्दा भिसम एला पूरान ल्हुइ नर्गरी निबा भन्दा मी गिक ते:सी भ्याङ्गबान एला लागिरी ज्यबा तला।* ३० थेहङ् लसीन एदा दाहिने यासे पाप लपुङ्जी भिसम थे या थासी भ्याङ्गो। तिग्दा भिसम एला पूरान ल्हुइ नर्गरी निबा भन्दा एला या गिक थासी भ्याङ्गबान एला लागिरी ज्यबा तला।*

छोडपत्र

मर्कूस १०:११-१२; लूका १६:१८

३१ “परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी चुहङ् भिसी भ्रिबा तामएनोन एनीगदेसे थे:बा मुला, ‘जुन म्हिसे म्रिड खलाला थे म्हिसे छोडपत्रला कागज भ्रिसी पिन्बौ।’* ३२ तर एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, जुन म्हिसे हाडला म्रिडदा स्थहान्दोदेन छ्याम ब्रेल्सी आभ्रसैनोन खलाला, थेसे हाडला म्रिडदा स्थहान्दोदेन छ्याम ब्रेल्सी भ्रबा म्रिडम्हेमे स्होला। ओच्छे थे म्रिडम्हेमेदेन छ्याम जुन म्हिसे ब्याह लला थेएनोन ब्रेल्सी भ्रबा तला।*

घान थाफागो

३३ “परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी चुहङ् भिसी भ्रिबा तामएनोन

एनीगदेसे थे:बा मुला, ‘एसे लुसीला ताम लसी घान थाफागो, ओच्छे परमेश्वरदेन छ्याम लबा कबुल पूरा लउ।’* ३४-३५ तर एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, एनीगदेसे घान भिबा फानोन थाफागो, स्वर्गला मिनरी तसै, जम्बुलिङला मिनरी तसै एनीगदेसे घान थाफागो। तिग्दा भिसम स्वर्ग परमेश्वर धन्छ्याबा ग्ला हिन्ना ओच्छे जम्बुलिङ परमेश्वरला स्थहाप न्हे:बा ग्ला हिन्ना, ओच्छे यरूशलेम शहर चा जम्मालान ग्ले परमेश्वरला शहर हिन्ना।* ३६ ओच्छे हाडला थोबोरी या थान्सी घान थाफागो। तिग्दा भिसम एसे क्रा गिकदाएनोन म्लाड अथवा तार तना लबारी आखम। ३७ थेतबासेलमा एनीगदेसे पाङ्बा ताम चा ‘हिन्ना’ भिसम ‘हिन्ना,’ ‘आहिन’ भिसम ‘आहिन’ जे तगै। थे भन्दा ल्हाना ताम चा शैतानग्याम खबा हिन्ना।

बदला थाकिन्गो

लूका ६:२७-३६

३८ “परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी चुहङ् भिसी भ्रिबा तामएनोन एनीगदेसे थे:बा मुला, ‘मीला बदला मी, ओच्छे स्वाला बदला स्वा

५:२६ मती १८:६; मर्कू ६:४७ ५:३० मती १८:८; मर्कू ६:४३

५:३१ व्यव २४:१-४; मती १६:७; मर्कू १०:४ ५:३२ मती १६:६; १ कोर ७:१०-११

५:३३ लेवी १६:१२; गन्ती ३०:२; व्यव २३:२१

५:३४-३५ याकू ५:१२; यशै ६६:१; मती २३:२२; भजन ४८:२

किन्गो।’* ३६तर एनीगदेसे डाला ताम
इयान्गो, एनीगदेदा बिरोध लबागदेदा
एनीगदेसे बदला थाकिन्गो। बरु
खालैसे एला दाहिने ग्रम्बारी तोजी
भिसम अर्गुपट्टिला ग्रम्बाएनोन तासी
पिन्गो। ४०खालै म्हिसे एदा बिरोध
लसी मुदा लमा अदालतसे थेदा एला
स्हुर्दम पिन्गो भिजी भिसम थेदा एसे
घएनोन पिन्गो। ४१चुदे खालै म्हिसे
एदा कोस गिकधोना भ्रउ भिजी
कर लजी भिसम थेदेन छ्याम कोस
न्हीधोना निउ। ४२खालैसे एदा हीजी
भिसम पिन्गो ओच्छे एदा छे हीबा
म्हिदाएनोन छे पिन्गो।

शत्रुदाएनोन माया लतोःबा

लूका ६:२७-२८, ३२-३६

४३“परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा
ठिमरी चुहङ्ग भिजी भिबा तामएनोन
एनीगदेसे थेःबा मुला, ‘एसे ह्वाडला
खिम्जेमदा माया लउ, ओच्छे शत्रुदा
हेला लउ।’* ४४तर एनीगदेसे डाला
ताम इयान्गो, एनीगदेसे ह्वाडला
शत्रुगदेदा माया लउ, ओच्छे एनीगदेदा
दुख पिन्बागदेला लागिरी प्रार्थना
लउ। ४५चुहङ्ग लजी भिसम एनीगदे
स्वर्गरी धन्छ्याबा परमेश्वर आबाला
कोलागदे दोला। परमेश्वरसे ज्यबा
सेम थोबादेन नइबा सेम थोबा न्हीलान
लागिरी धिनी फेना लबा मुला। ओच्छे

परमेश्वरला डाच्छापट्टि ज्यबा गे लबा
म्हिदेन आज्यबा गे लबा म्हि न्हीलान
लागिरी नाम ताइना लबा मुला।
४६चुदे एनीगदेदा माया लबादा जे
एनीगदेसे माया लजी भिसम एनीगदेसे
खाहङ्ग लसी इनाम याङ्गला? थेहङ्ग
मी तिरो दुइबा म्हिगदेसेनोन आल?
लमुला। ४७एनीगदेसे ह्वाडला ज्योज्यो
आलेगदेदा जे मान लजी भिसम
स्थान्दोगदेसे भन्दा ज्यबा तिग लजी?
थेहङ्ग मी अर्गु यहुलला म्हिगदेसेनोन
आल? लमुला। ४८थेतबासेलमा
एनीगदेला स्वर्गरी धन्छ्याबा परमेश्वर
आबा खाहङ्गला मुला, एनीगदेएनोन
थेहङ्गबान दोगो।”*

एसे सुदुक्क पिन्गो

६ “एनीगदेसे लबा ज्यबा गेगदे
म्हिगदेदा उन्बाला लागिरी
भिजी थालउ। थेहङ्ग लजी भिसम
स्वर्गरी धन्छ्याबा एनीगदेला परमेश्वर
आबासे एनीगदेदा तिगै इनाम आपिन।
थेतबासेलमा होशियार तसी चिउ।”*

२“एनीगदेसे प्राडबोगदेदा पिन्बा
धुइरी कप्टीगदेसे हङ्ग लसी म्हिगदेदा
थेःना लसी थाभ्रउ। तिगदा भिसम
थेनीगदे म्हिगदेसे मान लगै भिजी
यहूदीगदे हुप तबा दिमगदेदेन
ग्यामरीक्यार निसी स्थान्दोदा थेःना
लसी भ्रमुला। च्यागो, एनीगदेसे डाला

५:३८ प्रस्था २१:२४; लेवी २४:२०; व्यव १६:२१ ५:४३ लेवी १६:१८

५:४८ लेवी १६:२; व्यव १८:१३ ६:१ मती २३:५

ताम इयान्गो, थेनीगदेसे याङ्तो:बा
इनाम याङ्सी जिन्बा मुला। ^३तर एसे
प्राडबोगदेदा पिन्बा धुइरी एला दाहिने
यासे तिग लबान मुला थे ताम एला देब्रे
यासेनोन था थायाङ्गै। ^४थेतबासेलमा
एसे प्राडबोगदेदा पिन्बा स्हे खालैदा
था आतगै। थेहङ् लजी भिसम खालैसे
था आयाङ्बा तामएनोन था याङ्बा
परमेश्वर आबासे एदा इनाम पिन्ना।

येशूसे प्रार्थनाला बारेरी लोण्बा

लूका ११:२-४

^५“थेतबासेलमा एसे प्रार्थना लबा
धुइरी कप्टीगदेसे हङ् लसी थालउ।
तिगदा भिसम थेहङ्बा म्हिगदेसे
म्हिगदेदा उन्बाला लागिरी यहूदीगदे
हुप तबा दिमगदेदेन ग्यामला
कुनीरीक्यार राप्सी प्रार्थना लबारी सेम
लमुला। च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम
इयान्गो, थेहङ्बा म्हिगदेसे याङ्तो:बा
इनाम याङ्सी जिन्बा मुला। ^{*} ^६तर ए
प्रार्थना लबा धुइरी कोठा न्हडरी
वाङ्सी माप हुङ्गो, ओच्छे खालैसे
आम्राङ्बा ग्लारी धन्छ्याबा परमेश्वर
आबादेन छयाम प्रार्थना लउ।
जमाहेन्से खालैसे आम्राङ्बा तामएनोन
म्राङ्बा परमेश्वर आबासे एदा इनाम
पिन्ना। ^७ओच्छे प्रार्थना लमा अर्गु
यहुलला म्हिगदेसे हङ् लसी ओहङ्गोन

थाक्रिङ्गो। तिगदा भिसम हेङ्बा
हेङ्बा प्रार्थना लजी भिसम परमेश्वरसे
थे:मुला भिसी थेनीगदेसे म्हन्मुला।
^८थेतबासेलमा एनीगदे थेनीगदे हङ्बा
थादोगो। तिगदा भिसम एनीगदेसे हीबा
भन्दा डाच्छान एनीगदेदा तिग तिग स्हे
तो:बा मुला, थे एनीगदेला परमेश्वर
आबादा था मुला।

^६“तर एनीगदेसे चा चुहङ् लसी

प्रार्थना लउ,

‘स्वर्गरी धन्छ्याबा डन्ना

परमेश्वर आबा,

हाडदा[†] जम्मासेन मान लगै।

^{१०}ओच्छे जम्मानथोरी हाडला शासन
खगै,

ओच्छे हाडसे म्हन्बा ताम स्वर्गरी
पूरा तबा

हङ्गोन चु जम्बुलिङ्गरीनोन पूरा तगै।

^{११}डन्से धिन धिननोन चतो:बा स्हे
डन्दा तिनी पिन्गो।

^{१२}डन्से डन्दा बिरोध लसी पाप
लबागदेदा

माफ लबा हङ् लसी हाडसेनोन
डन्ना पाप माफ लसी पिन्गो।

^{१३}ओच्छे डन्दा पापरी फसब तबा
ग्यामरी भ्रआपुङ्गो,

तर शैतानग्याम फेसी थान्गो।

हाडला यहुल्सादेन शक्ति ओच्छे
हाडला मान

६:६ चु पदरी ग्रीक बाइबलरी “हाडला छानदा मान लगै” भिसी भिबा मुला। तर मुल अर्थ चा परमेश्वरदा मान तगै भिबा हिन्ना।

६:५ लूका १८:१०-१४

सदनना लागिरी हाडलान हिन्ना,
आमेन।^{११}

१४ “एनीगदेदा बिरोध लसी पाप लबागदेदा एनीगदेसे माफ लजी भिसम स्वर्गरी धन्छ्याबा परमेश्वर आबासेनोन एनीगदेदा माफ लला।*
१५ तर एनीगदेसे म्हिगदेदा माफ आलनी भिसम परमेश्वर आबासेनोन एनीगदेदा माफ आल।

फोइथान चिसी प्रार्थना लबा

१६ “एनीगदेसे फोइथान चिसी प्रार्थना लबा धुइरी कप्टी म्हिगदेसे हङ् लसी ली धोपधोप लसी थाभ्रउ। तिग्दा भिसम थेनीगदेसे फोइथान चिसी प्रार्थना लबा म्हिगदेसे म्हाङ्गै भिसी ली धोपधोप लसी भ्रमुला। थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, थेनीगदेसे याङ्तो:बा इनाम याङ्सी जिन्बा मुला।^{१७} तर एनीगदेसे चा फोइथान चिसी प्रार्थना लबा धुइरी ली खुसी थोबोरी छ्युगु फोर्गो।^{१८} ओच्छे ए फोइथान चिसी प्रार्थना लबा म्हिगदेसे आहिन, तर खालैसे आम्राङ्बा ग्लारी धन्छ्याबा परमेश्वर आबासे म्हाङ्गै। ओच्छे खालैसे आम्राङ्बा तामएनोन म्हाङ्बा परमेश्वर आबासे एदा इनाम पिन्ना।

हाडला लागिरी स्वर्गरी धन सम्पत्ति सोसी थान्गो

लूका ११:३४-३६; १२:३३-३४; १६:१३

१६ “हाडला लागिरी जम्बुलिडरी धन सम्पत्ति सोसी थाथान्गो, तिग्दा भिसम जम्बुलिडला धन सम्पत्तिगदे बुलुडदेन खियासे चला, ओच्छे दिम फोसी य्होगदेसे य्हो लसी भोर्ला।*
२० बरु हाडला लागिरी स्वर्गरी धन सम्पत्ति सोसी थान्गो। तिग्दा भिसम थेरी बुलुडसेएनोन आच खियासेएनोन आच, ओच्छे य्होसेएनोन वाङ्सी य्हो आल।^{२१} तिग्दा भिसम जुन ग्लारी एनीगदेला धन सम्पत्ति मुला, एनीगदेला सेमएनोन थेरीन तला।

२२ “मी लहुइला लागिरी नाडसल हङ्बान हिन्ना। थेतबासेलमा एला मी ज्यबा मुसम एसे ज्यना लसी म्हाङ्गला,^{२३} तर एला मी न्होङ्जी भिसम एसे तिगै आम्राङ्। थेहङ् लसीन एला सेमला नाडसल सिजी भिसम एला लागिरी जम्मान धोपधोप तला।
२४ “खालैसेनोन मालिक न्हीला गे लबारी आखम। तिग्दा भिसम थेसे गिकदा हेला लला, ओच्छे स्थान्दोदा माया लला। अथवा थेसे गिकसे भिबा ताम ड्यान्ना, ओच्छे स्थान्दोदा वास्तान आल। थेहङ् लसीन

६:१३ “हाडला य्हुल्सादेन शक्ति ओच्छे हाडला मान सदनना लागिरी हाडलान हिन्ना, आमेन।” चु पदला ताम चा ल्हानान हङ्बा ग्रीक बाइबलरी भिबा आरे।

६:१४ मर्कु ११:२५-२६ ६:१६ याकू ५:२-३

एनीगदेसेनोन परमेश्वरदेन धन सम्पत्ति
नहीलान गे लबारी आखम।

धन्दा सुर्दा थालउ

लूका १२:२२-३१

२५ “थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला
ताम ड्यान्गो, सोबाला लागिरी तिग
चसे तिग थुङ्से ओच्छे तिग क्वान्से
भिसी धन्दा सुर्दा थालउ। तिग्दा
भिसम चबा थुङ्बादेन क्वान्बा भन्दा
एनीगदेला प्राणदेन लहुइ घेन आहिन?
२६ मुरी चरागदेदा च्यागो, थेनीगदेसे
न्ह बलु ह्वला, न्ह बाली दुइसी
पोप लला, तर स्वर्गरी धन्छ्याबा
एनीगदेला परमेश्वर आबासेन
थेनीगदेदा ख्वामुला। चरागदे भन्दा
मी एनीगदे घेन आहिन? २७ एनीगदे
न्हडला खालैसे धन्दा सुर्दा लसी
छिन्नडला लागिरी आयू काप्खम्ला?

२८ “तिग्दा एनीगदेसे क्वान्ना लागिरी
धन्दा सुर्दा लबा? हिरी सार्बा म्हेन्दोदा
च्यागो, थेसे गेएनोन आलमुला,
क्वानएनोन आरामुला। तसैनोन थे
खाहङ् लसी लहेमुला! २९ एनीगदेसे
डाला ताम ड्यान्गो, सोलोमन ग्लेदेन
ल्हानान धन सम्पत्ति मुसैनोन थेसे
क्वान्बा क्वान थे म्हेन्दोगदे न्हडला
गिक तेबै जेबा आरेमुबा।* ३० तिनी
ल्हेबान निसी न्हडगर खर्माहेन्से मेरी
फर्बा छेदा मी परमेश्वरसे चुहङ् लसी
जेना लमुला भिसम भन एनीगदेदा

परमेश्वरसे जेना आल? खाइ
एनीगदेला विश्वास? ३१ थेतबासेलमा,
‘तिग चसे? तिग थुङ्से? ओच्छे
तिग क्वान्से?’ भिसी धन्दा सुर्दा
थालउ। ३२ तिग्दा भिसम परमेश्वरदा
डोआसेबा अर्गु यहुलला म्हिगदेसे
चा चु जम्मान स्हे म्हाइमुला। तर
स्वर्गरी धन्छ्याबा परमेश्वर आबासे
एनीगदेदा चु जम्मान स्हे तो:ला भिसी
था मुला। ३३ थेतबासेलमा डाच्छा
एनीगदेसे परमेश्वरला यहुल्सा म्हाइगो
ओच्छे थेसे म्हन्बा अन्छार गे लउ।
जमाहेन्से परमेश्वरसे एनीगदेदा चु
जम्मान स्हे पिन्ना। ३४ थेतबासेलमा
न्हडगरला लागिरी धन्दा सुर्दा थालउ।
तिग्दा भिसम न्हडगरदा तो:बा स्हे
न्हडगरनोन याङ्ला। तिनीला लागिरी
तिनीलान दुख मुला।

स्थहान्दोदा दोष थालउ

लूका ६:३७-३८, ४१-४२

७ “स्थहान्दोदा दोष लसी थाभ्रउ
ओच्छे परमेश्वरसेनोन एनीगदेदा
दोष आल। २ तिग्दा भिसम एनीगदेसे
खाहङ् लसी स्थहान्दोदा दोष लला,
थेहङ् लसीन एनीगदेदाएनोन दोष
लला। ओच्छे एनीगदेसे जुन दप्बा स्हेसे
दप्सी पिन्ना, परमेश्वरसेनोन एनीगदेदा
थेनोन दप्बा स्हेसे दप्सी पिन्ना।*

३ “स्थहान्दोला गोरी से: भ्रबा म्हाङ्बा
म्हिसे हाडला गोरी मुइ भ्रबा तिग्दा

आम्राङ्बा? ४हाडला गोरी म्हुइ भ्रबा आम्राङ्बासे खाहङ् लसी आलेदा 'खाइ एला गोला से: ते:सी पिन्ना भिसी भिखम्ला?' १ ५कप्टी, डाच्छा हाडला गोला मुइ ते:गो, ओच्छे जे एसे आलेला गोरी भ्रबा से: ते:बारी खम्ला।

६“परमेश्वरदा फुलतो:बा स्हे नगीदा थापिन्गो, तिग्दा भिसम थेसे एदा खाप्बारी खला। ओच्छे हाडला मोती ढ्वला डाच्छापट्टि थाभ्याङ्गो। तिग्दा भिसम थेसे मोती नाङ्सी भ्रला।

प्रार्थना लबारी आँट पिन्बा

लूका ११:६-१३

७“एनीगदेसे हीसम पिन्ना म्हाइसम स्याप्ला ओच्छे प्रापरी ढ्वक ढ्वक लसम एनीगदेला लागिरी प्राप ठोङ्सी पिन्ना। ८तिग्दा भिसम जुन म्हिसे हीला थेदा पिन्ना, ओच्छे जुन म्हिसे म्हाइला थेसे स्याप्ला ओच्छे जुन म्हिसे प्रापरी ढ्वाक ढ्वाक लला थेदा प्राप ठोङ्सी पिन्ना।

९“एनीगदे न्हडला खालैसे हाडला कोलासे गेड हीमा थेदा युडबा पिन्ना? १०खाइमै तार्डा हीमा थेदा पुखी पिन्ना? ११एनीगदे पापी तसीनोन हाडला कोलागदेदा ज्यबा स्हे

पिन्बारी सेमुला भिसम स्वर्गरी मुबा एनीगदेला परमेश्वर आबासे गाते ल्हाना ज्यबा स्हे पिन्ना। १२एनीगदेदा स्थान्दो म्हिगदेसे जस्तो व्यवहार लगै भिसी म्हन्बा मुला एनीगदेसेनोन थेनीगदेदा थेहङ्बान व्यवहार लउ। तिग्दा भिसम परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी मुबादेन अगमवक्तासे लोप्बा मुल ताम चुनोन हिन्ना। *

साडरो प्रापदेन घ्रेन प्राप

लूका १३:२४

१३“एनीगदे साडरो प्रापग्याम वाङ्गो। तिग्दा भिसम घ्रेन प्रापग्याम वाङ्बारी सजिलो मी मुला तसैनोन थे प्रापग्याम नाश तबा ग्लारी धोमुला। चु प्रापग्याम वाङ्बा म्हिगदे चा ल्हानान मुला। १४तर साडरो प्रापदेन जजाबा ग्यामसे भ्रमा जुकजुकधोनाला जुनी याङ्मुला। तसैनोन चु ग्यामरी भ्रबा म्हिगदे ल्हाना आरे।

ज्यबा दोडदेन आज्यबा दोडला रो

लूका ६:४३-४४; १३:२५-२७

१५“फट्टा अगमवक्तागदे प्राङ्सी होशियार तसी चिउ, थेनीगदे एनीगदे मुबा ग्लारी ग्यु हङ् लसी खमुला, तर थेनीगदेला सेम चा लोङ्बा खबा

७:३-४ “हाडला गोरी भ्रबा मुइ भिबादेन आलेला गोरी मुबा से:” भिबा तामदा ग्रीक बाइबलरी “हाडला मीरी मुबा मूढादा वास्ता आलना हाडला आलेला मीरी मुबा धुलु ते:सी पिन्ना भिसी” भ्रिबा मुला।

७:१२ लूका ६:३१

फार्बा हड्बान तमुला। १६ एनीगदेसे रो च्यासी दोड डोसेबा हड् लसी थेनीगदे खाहड्बा म्हि हिन्ना भिबा ताम थेनीगदेला गेग्यामसेन डोसेला। पुजुला दोडग्याम अडगुर आथु ओच्छे देस्यला दोडग्यामनोन अञ्जीर आथु। १७ थेहड् लसीन जम्मान ज्यबा दोडरी ज्यबान रो रोला। ओच्छे आज्यबा दोडरी आज्यबान रो रोला। १८ ओच्छे ज्यबा दोडरी आज्यबा रो आरो ओच्छे आज्यबा दोडरीनोन ज्यबा रो आरो। १९ आज्यबा रो रोबा जम्मान दोड थासी मेरी फर्ला।* २० चुहड् लसीन थे अगमवक्तागदे खाहड्बा म्हि हिन्ना भिबा ताम एनीगदेसे थेनीगदेला गेग्यामसेन डोसेखम्ला।*

२१ “डादा ‘प्रभु, प्रभु’ जे भिबा म्हिगदे स्वर्गला यहुल्सारी वाड्बारी आम्याड्। तर स्वर्गरी धन्छ्याबा डाला आबासे कुल्बा ताम ड्यान्बा म्हि जे वाड्म्याड्ला। २२ जमा धुइरी ल्हानान म्हिसे डादा ‘प्रभु, डन्से हाडला अधिकारग्याम परमेश्वरला ताम पाड्बा आहिन? ओच्छे हाडला अधिकारग्याम डन्से म्हडगदे ताण्बा आहिन? थेहड् लसीन डन्से हाडला अधिकारग्याम ल्हानान उदेकला गेगदे लबा आहिन?’ भिसी भिला। २३ जमा डाइ थेनीगदेदा ‘एनीगदेदा डाइ खाइमै डोसेबा आरे। पाप

गे लबा म्हिगदे, एनीगदे डा मुबा ग्लाग्याम निउ’ भिसी पाड्ला।*

बुद्धि मुबा म्हिदेन मूर्ख म्हिसे स्होबा दिम

लूका ६:४७-४८

२४ “थेतबासेलमा जुन म्हिसे डाइ पाड्बा ताम ड्यान्सी थे अन्छार भ्रला, थे म्हि चा दिम स्होमा नुप्ना जग ख्वसी स्होबा बुद्धि मुबा म्हि हड्बान हिन्ना। २५ बुद्धि मुबा म्हिसे दिम स्होमा नुप्ना जग ख्वसी स्होबासे लमा लाबालुडसरदेन भाल बाढी खसी थे दिमरी टसैनोन थे दिम आफुप्नी। २६ तर जुन म्हिसे डाइ पाड्बा ताम थे:सी थे अन्छार गे आल, थे म्हि चा दिम स्होमा नुप्ना जग आख्वना स्होबा बुद्धि आरेबा मूर्ख म्हि हड्बान हिन्ना। २७ बुद्धि आरेबा मूर्ख म्हिसे दिम स्होमा नुप्ना जग आख्वना स्होला। तर लाबालुडसरदेन भाल बाढी खसी थे दिमरी टजी भिसम थे दिम फुप्सी ल्हानान नोक्सान तला।”

२८ येशूसे चु ताम सुड्सी जिन्माहेन्से थेरी मुबा म्हिगदे येशूसे लोण्बा म्हाड्सी उदेक तजी। २९ तिग्दा भिसम येशूसे थेनीगदेला यहूदी धर्मगुरुगदेसे लोण्बा हड् लसी आहिन, तर अधिकार मुबा म्हिसे हड् लसी लोण्बा मुबा।*

७:१६ मत्ती ३:१०; लूका ३:६ ७:२० मत्ती १२:३३ ७:२३ भजन ६:८

७:२८-२९ मर्क १:२२; लूका ४:३२

येशूसे कोरे खबा म्हिदा खम्ना लबा

मर्कुस १:४०-४५; लूका ५:१२-१६

येशू गङ्ग्याम मार फेप्खमाहेन्से ल्हानान म्हिगदे येशूदेन छ्याम भ्रबारी छ्याइजी। ^२थेनोन धुइरी कोरे खबा म्हि गिक येशूला डामरी खसी येशूदा फ्या लजी। ओच्छे “प्रभु, हाडला सेम मुसम हाडसे डादा खम्ना लखम्ना” भिसी भिजी।

^३जमाहेन्से येशूसे थेदा थुर्सी, “ए खम्नौ भिबा डाला सेम मुला, ए खम्नो” भिसी सुड्मैछ्याम थेला कोरे म्हाजी। ^४ओच्छे येशूसे थेदा “एसे चु ताम खालैदा थापाङ्गो। बरु ए निसी परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा म्हिदा उन्नो। ओच्छे मोशासे कुल्बा अन्छार बलि फुल्गो। थेहङ् लजी भिसम म्हिगदेसे ए खम्जी भिसी था याङ्गला” भिसी सुङ्जी।*

येशूसे कप्तानना नोकरदा खम्ना लबा

लूका ७:१-१०

^५येशू कफर्नहुम शहररी फेप्खमा रोमी कप्तान गिक खसी, ^६“प्रभु, डाला नोकर काड या चलब आतना स्हु खसी थलारी मुला” भिसी बिन्ती लजी।

^७जमाहेन्से येशूसे कप्तानदा “डा खसी थेदा खम्ना लला” भिसी सुङ्जी।

^८तर कप्तानसे येशूदा “प्रभु, हाड डाला दिमरी फेप्खबाधोनाला डा आरे। थेतबासेलमा हाडसे चुग्यामसेन खम्नौ भिसी सुङ्जे सुङ्सैनोन डाला नोकर खम्ना। ^९तिगदा भिसम डाएनोन डाला हाकिमला तहरी चिबा म्हि हिन्ना। डाला तहरीनोन सिपाहीगदे मुला। डाइ कोइदा निउ भिमा निमुला, कोइदा खउ भिमा खमुला। ओच्छे डाला नोकरदा डाइ चुहङ् लउ भिमा थेसे थेहङ्नोन लमुला” भिसी भिजी।

^{१०}चु ताम थे:सी येशू उदेक तसी हाडदेन छ्याम भ्रबा म्हिगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, इस्राएल यहुल्साला म्हिगदे न्हडरीनोन डाइ चुहङ्बा घेन विश्वास मुबा म्हि आस्याप्नी। ^{११}च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, स्यारदेन ल्हो जम्मान ग्लाग्याम अर्गु यहुलला ल्हानान म्हिगदे खला। ओच्छे अब्राहाम, इसहाक, याकूबदेन छ्यामनोन स्वर्गला यहुल्सारी भोज चबारी चिला।* ^{१२}तर स्वर्गला यहुल्सारी चितो:बा ल्हानान इस्राएल यहुल्साला म्हिगदे चा मङ्ग्यार धोपधोप्बा ग्लारी भ्याङ्गला। थेरी क्राबा क्रिङ्बा लसी स्वा क्रेला।”* ^{१३}जमाहेन्से येशूसे थे कप्तानदा “ए निउ, एसे विश्वास लबा हङ्नोन तगै” भिसी सुङ्जी। चुहङ् सुङ्बा धुइरीन थे नोकर खम्जी।

येशूसे आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लबा

मर्कस १:२६-३४; लूका ४:३८-४१

१४ येशू पत्रुसला दिमरी धोखमाहेन्से पत्रुसला स्युमी छवा खसी म्हेसी चिबा म्हाङ्गी। १५ चु म्हाङ्गी येशूसे थेला यारी थुर्जी, ओच्छे थेला छवा म्हाङ्गी। जमाहेन्से थे रे:सी येशूदा क्योङ्बारी छ्याङ्गी।

१६ धिनी घल्माहेन्से म्हिगदेसे म्हाङ्गसे स्याप्बा म्हिगदेदा येशू मुबा ग्लारी भजी। जमाहेन्से येशूसे म्हाङ्गदा बङ्गी थे म्हिगदेला ल्हङ्ग्याम ताप्जी। ओच्छे थेरी मुबा जम्मान आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लजी। १७ येशूसे चुङ्ग लबासे लमा यशैया अगमवक्तासे पाङ्बा ताम पूरा तजी। यशैया अगमवक्तासे,

“य्हाङ्गसे नातो:बा दुख थेसेन नाजी

ओच्छे य्हाङ्गला आखम्बागदेएनोन खम्ना लजी”

भिसी पाङ्बा मुबा।*

येशूला लागिरी नातो:बा दुख

लूका ६:५७-६२

१८ येशूसे ह्हाङ्गला क्युसीन ल्हानान म्हिगदे म्हाङ्गी, “य्हाङ्ग समुन्द्रला क्याम्सडपट्टि निङ्ग” भिसी सुङ्गी। १९ थे धुङ्गी यहूदी धर्मगुरु गिक

खसी येशूदा “गुरु, ह्हाङ्ग खानड्दमान फेप्सै डाएनोन ह्हाङ्गदेन छ्याम निला” भिसी भिजी। २० जमाहेन्से येशूसे थेदा “च्यागो, ल्हुन्दीगदे चिबारी ऊ मुला, ओच्छे चरागदे चिबारीनोन जङ्ग मुला। तर परमेश्वरसे पुङ्गखबा म्हिला मी ब्लप्बा न्हबा ग्ला सुतै आरे” भिसी सुङ्गी।

२१ स्थान्दो चेला गिकसे येशूदा “प्रभु, डाच्छा डाला सिबा आबादा ल्हुसी ह्हाङ्गदेन छ्याम भ्रला” भिसी भिमा, २२ येशूसे थेदा “सिबागदेदा सिबागदे ह्हाङ्गबासेन ल्हुगै, तर ए चा डाङ्गदेन छ्याम भ्रउ” भिसी सुङ्गी।

येशूसे घेन लाबालुङ्सर म्हाना लबा

मर्कस ८:३४-४१; लूका ८:२२-२४

२३ जमाहेन्से येशू दौंगारी क्रे:जी, ओच्छे थेला चेलागदेएनोन थेदेन छ्यामनोन निजी। २४ निबान लमा तिकखुरीन समुन्द्ररी घेन लाबालुङ्सर खजी। ओच्छे समुन्द्ररी छाल रे:सी छालसे दौंगा प्लिङ्गारी छ्याङ्गी। तर थे धुङ्गी येशू चा स्हिम्बा मुबा। २५ जमाहेन्से चेलागदे खसी, “प्रभु, य्हाङ्ग सिबारी छ्याङ्गी, जोगब लउ” भिसी येशूदा छिङ्गी।

२६ जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “एनीगदे तिगदा लोङ्गबा? खाङ्ग एनीगदेला विश्वास?” भिसी सुङ्गी। ओच्छे येशू रे:सी लाबालुङ्सरदेन

समुन्द्रला छालदा बड्जी। जमाहेन्से लाबालुडसर म्हासी शान्त तजी।^{२७} चुहड् तबा म्राड्सी थेनीगदे उदेक तजी। ओच्छे थेनीगदेसे “चु खाहड्बा म्हि? चुसे कुल्बा ताम मी लाबालुडसरदेन समुन्द्रला छालसेनोन ड्यान्बा चीम” भिसी हाड हाड न्हडरी ताम लजी।

येशूसे म्हडसे स्याप्बा म्हि न्हीदा खम्ना लबा

मर्कस ५:१-२०; लूका ८:२६-३६

^{२८} येशू समुन्द्रला क्याम्सडपट्टि गदरा^१ भिबा ग्लारी धोखमा म्हडसे स्याप्बा म्हि न्ही धुर्साग्याम खबान लबा स्याप्जी। थे म्हि न्ही ल्हानान लोड्बा खबा खाल्ला मुबासे लमा थे ग्याम खालै म्हि आभ्रमुबा।^{२९} थेनीगदेसे येशूदा म्राड्सी क्रिड्बान, “परमेश्वरला भा, हाडसे डन्दा तिग लबारी म्हाड्बा? डन्ना धुइ आतमान हाड डन्दा नाश लबारी फेप्खबा हिन्ना?” भिसी भिजी।

^{३०} थेनीगदे मुबा ग्लाग्याम जजाकी क्याथाड ढ्वागदे छबान मुबा।^{३१} थेतबासेलमा म्हडगदेसे येशूदा “चुदे हाडसे डन्दा चुरी चिआपुड्बा हिन्सम डन्दा ढ्वागदे न्हडरी वाड्पुड्गो” भिसी बिन्ती लजी।

^{३२} जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “निउ” भिसी सुड्माहेन्से थेनीगदे थोन्सी

ढ्वागदे न्हडरी वाड्जी। जमाहेन्से जम्मान ढ्वागदे गडग्याम समुन्द्ररी छ्योड्सी सिजी।^{३३} चुहड् तबा म्राड्सी ढ्वा छबा म्हिगदे यार्सी नाम्सारी निजी। ओच्छे म्हडसे स्याप्बा म्हि न्हीदा तिग तिग तजी भिबा ताम जम्मादान थे:ना लजी।^{३४} जमाहेन्से नाम्साला मुबा जति जम्मान म्हिगदे येशूदा स्याप्बारी खजी। ओच्छे येशूदा म्राड्सी थे म्हिगदेसे “चु ग्लाग्याम फेप्गो” भिसी बिन्ती लजी।

येशूसे कुज्या म्हिदा खम्ना लबा

मर्कस २:१-१२; लूका ५:१७-२६

जमाहेन्से येशू दाँगारी क्रे:सी क्यामसडपट्टि फेप्जी, ओच्छे हाडलान शहररी^१ दो:सी फेप्खजी।^२ म्हिगदेसे काड या चलब आतबा कुज्या तसी म्हेर्सी चिबा म्हि गिकदा येशू मुबा ग्लारी भजी। येशूसे थेनीगदेला विश्वास म्राड्सी थे कुज्या म्हिदा “कोला, भड लउ, डाइ एला पाप माफ लबा मुला” भिसी सुड्जी।

^३ थेरी मुबा यहूदी धर्मगुरुगदे न्हडला कोइ कोइसे “चुसे मी हाडसे हाडदान परमेश्वर स्होसी ताम लबान मुला” भिसी हाड हाड न्हडरी ताम लजी।^४ येशूसे थेनीगदेला सेमला ताम था याड्सी, “एनीगदेसे तिगदा चुहड्बा नड्बा ताम म्हन्बा?”^५ एला पाप

८:२८ कोइ कोइ ग्रीक बाइबलरी “गेरासेनस” भिसी भिबा मुला। “गदरा” भिबादेन “गेरासेनस” भिबा ग्ला गिकनोन हिन्ना। ६:१ “हाडलान शहर” चा कफर्नहुम शहर हिन्ना।

माफ तबा मुला' भिबादेन 'रे:सी भ्रउ' भिबारी खजिबा चा सजिलो मुला? ^६तर परमेश्वरसे पुइखबा म्हिदा चु जम्बुलिडरी म्हिगदेला पापला दोष मेटब लबा अधिकार मुला भिसी डाइ एनीगदेदा उन्ना" भिसी सुङ्जी। जमाहेन्से येशूसे थे कुज्या म्हिदा "ए रे:गो, ओच्छे एला तीबा नान्बा पुइसी दिमरी निउ" भिसी सुङ्जी। ^७जमाहेन्से थे रे:सी ह्वाडला दिमरी निजी। ^८चु म्हाङ्सी थेरी मुबा म्हिगदे उदेक तजी। ओच्छे थेनीगदेसे म्हिगदेदा चुहङ्बा शक्ति पिन्बा परमेश्वरला जयजयकार लजी।

येशूसे मत्तीदा ड्योइबा

मर्कुस २:१३-१७; लूका ५:२७-३२

^६येशू थेग्याम फेप्बान लबा धुइरी मत्ती भिबा म्हिदा तिरो दुइबा ग्लारी चिबान लबा म्हाङ्जी, ओच्छे येशूसे थेदा "डादेन छ्याम भ्रउ" भिसी सुङ्जी। जमाहेन्से थे रे:सी येशूदेन छ्याम भ्रजी। ^{१०}येशू मत्तीला दिमरी सोल छ्योइबान लबा धुइरी तिरो दुइबा म्हिगदेदेन पापीगदेएनोन खसी येशूदेन येशूला चेलागदेदेन छ्याम चिसी चबान मुबा। ^{११}चु म्हाङ्सी फरिसीगदेसे येशूला चेलागदेदा "एनीगदेला गुरु तिग्दा तिरो दुइबा म्हिगदे ओच्छे पापीगदेदेन छ्याम चिसी चबा?" भिसी ड्योइजी।* ^{१२}चु ताम थे:सी येशूसे

"खम्बा म्हिगदेदा डाक्टर आतो:, तर आखम्बा म्हिगदेदा जे डाक्टर तो:ला। ^{१३}दाहेन्से एनीगदे निसी चु तामला अर्थ तिग हिन्ना घोबारी म्हाइगो, 'च्यागो, डाइ म्हाइबा चा बलिदान आहिन, तर एनीगदेसे स्थान्दोदा लबा दया हिन्ना।' थेतबासेलमा परमेश्वरला डाच्छा ज्यबा मुबा म्हिगदेदा आहिन, तर पापीगदेदा ड्योइबारी डा खबा हिन्ना" भिसी सुङ्जी।*

येशूसे फोइथान चिसी प्रार्थना लबाला लागिरी लोप्बा

मर्कुस २:१८-२२; लूका ५:३३-३६

^{१४}जमाहेन्से यूहन्नाला चेलागदे येशू मुबा ग्लारी खसी, "डन्देन फरिसीगदे फोइथान चिसी प्रार्थना लमुला, तर ह्वाडला चेलागदे चा तिग्दा फोइथान चिसी प्रार्थना आलबा?" भिसी ड्योइजी। ^{१५}येशूसे थेनीगदेदा चुहङ्बा भिसी सुङ्जी, "म्हाछार जन्तीगदेदेन छ्याम मुतेधोना थेरी मुबागदेसे सुर्दा आल। तर म्हाछार थेनीगदेग्याम फेसी भोर्माहेन्से जे थेनीगदे सुर्दा तसी फोइथान चिला। ^{१६}खालैसे बोक्टो क्वानरी छार क्वानगेनसे आख्या, छार क्वानगेनसे बोक्टो क्वान ख्याजी भिसम बोक्टो क्वान भन ढेला। ^{१७}ओच्छे खालै म्हिसेनोन ढिला बोक्टो ताडरी अङ्गुरला कलिलो निङ्गु आयु, चुदे युजी भिसम थे ताड

हेसी अङ्गुरला निङ्गु डेला। ओच्छे थे ताङ्गएनोन गे आखेल्ला तला। तर अङ्गुरला कलिलो निङ्गु ढिला छार ताङ्गरी युला ओच्छे न्हीनोन जोगब तला।”

येशूसे याइरसला भामेदा खम्ना लबा

मर्कुस ५:२१-४३; लूका ८:४०-५६

१८ येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् सुङ्बान लबा धुङ्गरी यहूदीगदे हुप तबा दिमला नेता गिक खजी। ओच्छे येशूदा फ्या लसी, “दान्दे भर्खर डाला भामे सिजी, तर हाङ फेप्खसी थेदा हाङसे थुर्जी भिसम थे सोला” भिसी भिजी। १९ जमाहेन्से येशू स्हेङ्सी थे म्हिदेन छ्याम फेप्जी, ओच्छे येशूला चेलागदेएनोन येशूदेन छ्यामनोन निजी।

२० थेनोन धुङ्गरी का निबा बेथासे स्याप्सी च्युक न्ही दिङ्ग तबा म्रिङ्गहेमे गिक ग्यापग्याम खसी येशूला क्वानला जोरी थुर्जी। २१ तिगदा भिसम “डाङ् येशूला क्वान थुर्बारी जे म्याङ्सम डा खम्ला” भिसी थेसे सेम सेमरी म्हन्बा मुबा। २२ फिलक दोःसी च्यामा येशूसे थे म्रिङ्गहेमेदा म्राङ्जी। ओच्छे येशूसे थेदा “भङ लउ, माइ!

एला विश्वाससे लमा ए खम्बा मुला” भिसी सुङ्गमैछ्याम थे म्रिङ्गहेमे खम्जी।

२३ येशू थे नेताला दिमरी धोखमा थेरी बाँसुरी हाप्बा^१ म्हिगदेदेन हल्ली खल्ली लसी चिबा म्हिगदे म्राङ्जी।

२४ चु म्राङ्सी येशूसे जम्मादान “एनीगदे जम्मान मङ्ग्यार थोन्गो। तिगदा भिसम माइ सिबा आरे, तर म्हेर्सी चिबा मुला” भिसी सुङ्गजी। चु ताम थेःसी थेरी मुबा म्हिगदेसे खिसी लसी डेःजी। २५ थेरी मुबा म्हिगदे मङ्ग्यार थोन्माहेन्से येशू दिम न्हङ्गरी वाङ्गजी। ओच्छे थे माइला यारी चुङ्गसी थीजी। थीमैछ्याम थे माइ डोङ्ग रेःजी। २६ जमाहेन्से चु ताम थे थुल्साला जम्मान ग्लारी थेःजी।

येशूसे मी आम्राङ्बा म्हि न्हीदेन ताङ्ग दोबा म्हिदा खम्ना लबा

२७ येशू थेग्याम फेप्बान लबा धुङ्गरी मी आम्राङ्बा म्हि^१ न्हीसे “दाऊद ग्लेला सन्तान, डन्दा दया लउ” भिसी क्रिङ्बान येशूला लिच्छा लिच्छा खजी।

२८ येशू दिम न्हङ्गरी वाङ्गमाहेन्से थे मी आम्राङ्बा म्हि न्हीएनोन येशू मुबा ग्लारी खजी। जमाहेन्से येशूसे थेन्नीदा “डाङ् खम्ना लबारी खम्ला भिसी एनीगदेदा

६:२३ यहूदीगदेला ठिम अन्छार म्हि सिबा धुङ्गरी बाँसुरी हाप्बा म्हि भसी बाँसुरी हाप्पुङ्मुबा। ६:२७ मी आम्राङ्बा म्हिगदेसे येशूदा दाऊद ग्लेला सन्तान भिसी ड्योइमा थेनीगदेदा डाच्छाहेन्सेन था मुबा थार्बा पिन्बा मसीह भिसी घोमुबा। तिगदा भिसम यहूदीगदेसे येशू आखम्बा म्हिदा खम्ना लबारीदेन शासन लबारी दाऊदला सन्तानग्याम थोन्ना भिसी विश्वास लमुबा।

विश्वास मुला?” भिसी ड्योइमा थेन्नीसे “मुला, प्रभु” भिसी भिजी।

२६ जमाहेन्से येशूसे थेन्नीला मीरी थुर्सी, “एनीगदेसे विश्वास लबासे लमा एनीगदे खम्बा मुला” भिसी सुङ्जी। ३० येशूसे चुहङ् सुङ्मैछ्याम थेन्नीसे म्राङ्जी। जमाहेन्से येशूसे थेन्नीदा “च्यागो, चु ताम खालैदान थापाङ्गो” भिसी सुङ्जी। ३१ तसैनोन थेनीगदे निसी जम्मान ग्लारी येशूला बारेरी थे:ना लजी।

३२ थे म्हि न्ही निबारी छ्याइमा म्हिगदेसे म्हङ्से स्याप्सी ताइ दोबा म्हि गिकदा येशू मुबा ग्लारी भजी। ३३ येशूसे म्हङ्दा ताम्मैछ्याम थे ताइ दोबा म्हिसे ताम पाङ्बारी छ्याइजी। चु म्राङ्सी थेरी मुबा म्हिगदे उदेक तसी, “चुहङ्बाम डन्से इस्राएल यहुल्साला म्हिगदे† न्हङरी खाइमै म्राङ्बा आरेबा” भिसी भिजी।

३४ तर फरिसीगदेसे चा “चु म्हिसे मी म्हङ्गदेला ग्लेला शक्तिग्याम म्हङ् ताप्बा हिन्ना” भिसी भिबारी छ्याइजी।*

म्हिगदेदा म्राङ्सी येशूदा दया रे:बा

३५ जमाहेन्से येशूसे यहूदीगदे हुप तबा दिमरी लोप्बादेन परमेश्वरला

यहुल्साला समाचार थे:ना लजी। ओच्छे जम्मान थरीला रोगसे स्याप्बादेन आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लबान शहरदेन नाम्सा नाम्सारी फेप्जी।* ३६ म्हिला हुल म्राङ्सी येशूदा ल्हानान दया रे:जी, तिग्दा भिसम थेनीगदे खालैसे आच्याना दुख याङ्बा गोठालो आरेबा ग्युगदे हङ्बान मुबा।* ३७ जमाहेन्से येशूसे हाङ्ला चेलागदेदा “च्यागो, बाली मी ल्हानान मिन्बा मुला, तर बाली दुइबा म्हिगदे ल्हाना आरे। ३८ थेतबासेलमा बाली दुइबा म्हिगदे पुइखउ भिसी बालीला दोप्ता प्रभुदेन छ्याम प्रार्थना लउ” भिसी सुङ्जी।*

येशूला मुल चेलागदे

मर्कस ३:१३-१६; लूका ६:१२-१६

१० येशूसे हाङ्ला च्युक न्ही चेलागदेदा ड्योइसी जम्मान थरीला रोगसे स्याप्सी आखम्बागदेदा खम्ना लबादेन म्हङ्गदेदा ताप्बा अधिकार पिन्जी। २ येशूला मुल चेलागदे चुनोन हिन्ना, जम्मान भन्दा डाच्छा पत्रुस भिबा सिमोनदेन थेला आले अन्द्रियास, जब्दियाला भा याकूबदेन याकूबला

६:३३ याकूबला सन्तानदा इस्राएली भिसी भिमुबा भिसम येशूला धुइला यहूदीगदे चा यहूदा अञ्चलला बेन्यामीनदेन लेवीला सन्तानगदे मुबा।

६:३४ मती १०:२५; १२:२४; मर्क ३:२२; लूका ११:१५

६:३५ मती ४:२३; मर्क १:३६; लूका ४:४४

६:३६ गन्ती २७:१७; १ राजा २२:१७; २ इति १८:१६; इज ३४:५; मर्क ६:३४

६:३७-३८ लूका १०:२

आले यूहन्ना, ^३ओच्छे फिलिपदेन बारथोलोमाइ, थोमादेन तिरो दुइबा मती, अल्फयसला भा याकूबदेन थेदियस, ^४ओच्छे सिमोन चु सिमोनदा हाडला यहुल्सादा माया लसी हाडला यहुल्साला लागिरी ज्याननोन पिन्खम्बा म्हि भिसी भिमुबा। ओच्छे यहूदा इस्करियोत, चुनोन यहूदा इस्करियोतसे लिच्छा येशूदा चुङ्सी म्हिगदेला यारी जिम्मा पिन्जी।

मुल चेलागदेला गे

मर्कस ६:७-१३; लूका ९:१-६

^५येशूसे हाडला च्युक न्ही मुल चेलागदेदा चुहङ् भिसी कुल्सी पुइजी, “एनीगदे अर्गु यहुलला म्हिगदेदेन सामरीगदेला शहररी थानिउ। ^६बरु एनीगदे गोठालो आरेबा ग्युगदे हङ् तसी भ्रबा इस्राएलीगदे मुबा ग्लारी निउ। ^७ओच्छे ‘स्वर्गला यहुल्सा खसी जिन्बा मुला’ भिसी पाङ्गो।* ^८ओच्छे आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लबादेन सिबा म्हिगदेदा सोना लउ। थेहङ् लसीन कोरे खबागदेदा खम्ना लबादेन म्हङ्गदे ताप्गो। एनीगदेसे ओहङ्गनोन याङ्बा स्हे एनीगदेसे एनोन ओहङ्गनोन

पिन्गो। ^९एनीगदेसे म्हर म्हुइदेन टाङ्गा तिगै थाभोर्गो। ^{१०}ओच्छे एनीगदेसे ग्यामला लागिरी पोबा क्वानदेन भोला ओच्छे लखमदेन कडी तिगै थाभोर्गो। तिगदा भिसम गे लबा म्हिसे ज्याला याङ्तो:मुला।*

^{११}“एनीगदे शहररी निसै नाम्सारी निसै डाच्छा थेरी एनीगदेदा मान लबा म्हि खाल चीम थे म्हाइगो। ओच्छे एनीगदे थेग्याम आनितेधोना थेरीन चिउ। ^{१२}ओच्छे थे दिमरी वाङ्मा एनीगदेसे थे दिमला म्हिदा “परमेश्वरला शान्ति एनीगदेदेन छ्याम तगै” भिसी पाङ्गो। ^{१३}थे दिमला म्हिसे एनीगदेदा मान लजी भिसम थे दिमला म्हिसे शान्ति याङ्गै। चुदे थे दिमला म्हिसे एनीगदेदा मान आलनी भिसम थे दिमला म्हिसे शान्ति थायाङ्गै। ^{१४}ओच्छे खालैसे एनीगदेला ताम आङ्यान्ना मान आलनी भिसम थे दिमदेन शहरग्याम थोन्बा धुइरी हाडला काडला धुलु खर्सी पिन्गो।† * ^{१५}च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ङ्यान्गो, परमेश्वरसे निसाफ लबा धिनकुनु थे शहरला म्हिगदेला गति भन्दा मी सदोमदेन गमोरा† शहरला म्हिगदेला गति नाखम्बा तला।*

१०:१४ यहूदीला ठिम अन्छार काडला धुलु खर्बा चा परमेश्वरसे सजाय पिन्ना भिसी उन्बा हिन्ना।

१०:१५ उत्पत्ति १९:२३-२६ सदोमदेन गमोरा भिबा चा शहर न्ही हिन्ना। थेदा परमेश्वरसे नाश लजी। तिगदा भिसम थे शहररी ल्हानान नइबा गेगदे लमुबा। चु ताम, मती ११:२३-२४; लूका १०:१२, १७:२६; रोमी ९:२६; २ पत्रुस २:६; यहूदा १:७; उन्बा ११:८ पदरी एनोन मुला। १०:७-१५ लूका १०:४-१२ १०:१० १ कोर ९:१४; १ तिमो ५:१८ १०:१४ मुल १३:५१ १०:१५ मती ११:२४; उत्प १६:२४-२८

विश्वासीगदेसे नातो:बा दुख

मर्कस १३:६-१३; लूका २१:१२-१७

१६ “च्यागो, डाइ एनीगदेदा फाबांगदेला गुडरी ग्युदा पुइबा हड् लसी पुइला। थेतबासेलमा एनीगदे पुखी हड्बा चलाक ओच्छे ढुकुर हड् सोजो तसी भ्रउ।* १७ तर एनीगदे म्हिगदे म्राइसी होशियार तउ, तिग्दा भिसम थेनीगदेसे एनीगदेदा चुइसी अदालतरी भोर्ला। ओच्छे यहूदीगदे हुप तबा दिमरी भोर्सी एनीगदेदा कोर्से तोबा ग्याड्बा लला। १८ डादा विश्वास लबासे लमा थेनीगदेसे एनीगदेदा अञ्चलाधीशदेन ग्लेला डाच्छापट्टि भोर्ला। एनीगदे थेनीगदेदेन अर्गु यहूलला म्हिगदेला लागिरी डाला साक्षी दोला। १९ थेनीगदेसे चुइसी भोर्सेनोन खाहड् लसी जोहाब पिन्से भिसी एनीगदेसे धन्दा सुर्दा लआतो:। तिग्दा भिसम थे धुइरी खाहड् लसी पाइतो:बा थे ताम एनीगदेदा लोप्सी पिन्ना। २० तिग्दा भिसम थे धुइरी एनीगदेसे पाइबा आहिन, तर परमेश्वर आबाला आत्मासेन एनीगदेग्याम पाइला।

२१ “हाडलान ज्योज्यो आलेसे हाडलान ज्योज्यो आलेदा साइपुइला। थेहड् लसीन आबासे कोलागदेदा साइपुइला, ओच्छे कोलागदेसे आबा

आमाला बिरोध लसी साइपुइला। २२ ओच्छे डादा विश्वास लबासे लमा एनीगदेदा जम्मासेन हेला लला। तर जुन म्हिसे जस्तोन दुख तसैनोन हाड आसितेधोना डादा विश्वास लबा आरुला थेसे थार्बा याइला।* २३ म्हिगदेसे एनीगदेदा नाम्सा गिकरी दुख पिन्जी भिसम एनीगदे अर्गु नाम्सारी यागो। च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, परमेश्वरसे पुइखबा म्हि खबा भन्दा डाच्छा एनीगदे इस्राएलला जम्मान नाम्सारी धोआखम।

२४ “च्यागो, गुरु भन्दा चेला घेन आत, ओच्छे मालिक भन्दा नोकरएनोन घेन आत।* २५ चेला हाडला गुरु हड्बा दोबादेन नोकर हाडला मालिक हड्बा दोबान ठीक मुला। तिग्दा भिसम थेनीगदेसे डा दिमला मुल म्हिदाम म्हडला ग्ले बालजिबुल भिला भिसम भन डाला म्हेमेगदेदा मी तिग भिला?*

खाल म्राइसी लोइतो:बा?

लूका १२:२-६

२६ “थेतबासेलमा थेहड्बा म्हिगदे-देन छ्याम थालोङ्गो। तिग्दा भिसम घप्सी आम्राड्बा स्हे तिगै आरे, ओच्छे छुम्सी था आयाड्बा स्हे तिगै आरे।* २७ जुन ताम डाइ एनीगदेदा धोपधोपरी पाइबा मुला, थे ताम

एनीगदेसे य्हालरी पाङ्गो, ओच्छे जुन ताम एनीगदेसे थे:ला, थे ताम एनीगदेसे दिमला धुरीग्याम थे:ना लउ।
 २८ ओच्छे एनीगदेला ल्हुइदा साइसी आत्मादा चा तिगै लबारी आखम्बा म्हिगदेदेन छ्याम थालोङ्गो। तर ल्हुइदेन आत्मा न्हीदान साइसी नर्गरी धोना लखम्बा परमेश्वरदेन छ्याम जे लोङ्गो। २९ डबल गिकरी च्युर्गन न्ही याङ्मुला। तसैनोन एनीगदेला परमेश्वर आबासे सेम आलनी भिसम थे च्युर्गनगदे न्हडला गिकएनोन आसि। ३० एनीगदेला थोबोरी क्रा गाते मुला भिबा ताम सुत्तै परमेश्वरदा था मुला। ३१ थेतबासेलमा एनीगदे थालोङ्गो। तिग्दा भिसम थे ल्हानान च्युर्गनगदे भन्दा मी एनीगदे ल्हानान घेन मुला।

स्थान्दोगदेदा ख्रीष्टला बारेरी पाङ्बा

लूका १२:८-९

३२ “थेतबासेलमा जुन म्हिसे डादा म्हिला ओन्छाडरी सेमहेन्से प्रभु भिसी पाङ्गो, डाएनोन स्वर्गरी धन्छ्याबा आबाला डाच्छा थेदा डाला म्हि भिसी भिला। ३३ तर जुन म्हिसे म्हिगदेला ओन्छाडरी डादा डाइ थेदा डोसेबा

आरे भिसी भिला, डाइएनोन थेदा स्वर्गरी धन्छ्याबा डाला आबाला डाच्छा डोसेबा आरे भिसी भिला।* ”

ख्रीष्टदा विश्वास लबादेन आलबा

लूका १२:५१-५३; १४:२६-२७

३४ “डा जम्बुलिडरी म्हिगदेदा ढिकना लबारी खबा हिन्ना भिसी थाम्हन्गो। तिग्दा भिसम डा म्हिगदेदा ढिकना लबारी आहिन, तर थेनीगदे न्हडरी छेना लबारी खबा हिन्ना। ३५ तिग्दा भिसम

‘डा आबाला बिरोधरी भा,

आमाला बिरोधरी भामे

ओच्छे स्युमीला बिरोधरी चाड

रे:ना लबारी खबा हिन्ना।

३६ म्हिला शत्रु चा हाडलान म्हेमेगदे न्हडग्याम थोन्ना।’* ”

३७ “जुन म्हिसे डादा भन्दा हाडला आबा आमादेन कोलागदेदा माया लला, थे म्हि डाला चेला दोबारी आखम। ३८ ओच्छे जुन म्हिसे आसितेधोना हाडला दुख हाडसेन नासी।[†] डादेन छ्याम आभ्र, थे म्हि डाला चेला दोबाधोनाला आरे।* ३९ जुन म्हिसे हाडला ज्यान जोगब लबारी म्हाइला थे म्हिसे जुकजुकधोनाला जुनी आयाङ्। तर डाला लागिरी ज्याननोन पिन्खम्बा म्हिसे जुकजुकधोनाला जुनी याङ्गो।* ”

१०:३८ ग्रीक बाइबलरी चा हाडला क्रुस हाडसेन पुइतो:ला भिसी भिबा मुला।

१०:३३ २ तिमो २:१२ १०:३५-३६ मीका ७:६

१०:३८ मत्ती १६:२४; मर्कू ८:३४; लूका ९:२३

१०:३९ मत्ती १६:२५; मर्कू ८:३५; लूका ९:२४; १७:३३; यूह १२:२५

४० “एनीगदेदा मान लबा म्हिगदेसे डादाएनोन मान लला। ओच्छे डादा मान लबागदेसे डादा पुइखबादा-एनोन मान लला।* ४१ जुन म्हिसे अगमवक्तादा ‘अगमवक्ता’ भिसी मान लला, थेसेनोन अगमवक्तासे याइबा हइबान इनाम याइला। थेहइ लसीन जुन म्हिसे परमेश्वरदा सेम निबा म्हिदा ‘परमेश्वरदा सेम निबा म्हि’ भिसी मान लला, थेसेनोन थे परमेश्वरदा सेम निबा म्हिसे याइबा हइबान इनाम याइला। ४२ च्यागो, खालैसे चुगदे न्हडला गिकदा डाला चेला भिसी सिम्बा क्युइ^१ जे थुइबारी पिन्सैनोन थेसे याइतो:बा इनाम याइला।”

बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नासे इयोइबा ताम

११ येशूसे हाडला च्युक न्ही चेलादा चुहइ सुइसी जिन्माहेन्से गालील अञ्चलला नाम्सागदेरी परमेश्वरला यहुल्साला समाचार लोप्बारीदेन थे:ना लबारी फेप्जी।

२-३ थे धुइरी बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्ना भयाल्खानरी मुबा। थाबा पिन्बा ख्रीष्टसे लबा गेला बारेरी थे:सी यूहन्नासे हाडला चेलागदेदा “डन्से

फेप्खला भिसी आश लसी चिबा थाबा पिन्बा गले हाडनोन हिन्ना कि स्थान्दो खालैदा भ्रान्तो:बा हिन्ना?” भिसी इयोइबारी थाबा पिन्बा ख्रीष्ट मुबा ग्लारी पुइजी।

४ जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा चुहइ भिसी सुइजी, “एनीगदेसे थे:बादेन म्हाइबा ताम निसी यूहन्नादा पाइसी पिन्गो। ५ मी आम्राइबागदेला मी म्हाइना लबा मुला, कुज्यादेन कोरे खबा म्हिगदेदा खम्ना लबा मुला, नाब्यड आथे:बागदेदा थे:ना लबा मुला, सिबागदेदा सोना लबा मुला, ओच्छे प्राडबोगदेदा परमेश्वरला यहुल्साला समाचार थे:ना लबान मुला।* ६ जुन म्हिसे शङ्का आलना विश्वास लला, थे म्हिसे परमेश्वरग्याम मोलम याइला।”

७ थेनीगदे निमाहेन्से येशूसे थेरी मुबा म्हिगदेदा यूहन्नाला बारेरी सुइबारी छ्याइजी, “एनीगदे तोडतोडबा ग्लारी तिग च्याबारी निबा मुबा? तिग लाबासे य्होइबा मा दोड च्याबारी निबा हिन्ना? ८ ओच्छे एनीगदे तिग च्याबारी थोन्बा मुबा? ज्यबा ज्यबा क्वान क्वान्बा म्हिदा च्याबारी? च्यागो, ज्यबा ज्यबा क्वान क्वान्बा म्हिगदे मी ग्लेखाडरी जे चिमुला। ९ एनीगदे तिग च्याबारी निमुबा? तिग अगमवक्तादा च्याबारी निबा आहिन?

१०:४२ “सिम्बा क्युइ” नेपाली बाइबलदेन ग्रीक बाइबलरी चा “कचौर नाड क्युइ” भिसी भिबा मुला।

१०:४० मर्कू ६:३७; लूका ६:४८; १०:१६; यूह १३:२० ११:५ यशै ३५:५, ६; ६१:१

हिन्ना, डाइ पाङ्गला एनीगदेसे
स्थहान्दो अगमवक्तागदे भन्दा घेन
म्हि गिक म्हाङ्गला मुला।^{१०} चुनोन
यूहन्नाला बारेरी परमेश्वरला बचनरी
चुहङ्ग भिसी भिबा मुला,

‘च्यागो, डाइ डाला समाचार भोर्बा
म्हिदा एला डाच्छा डाच्छा
पुङ्गला।

थेसे एला लागिरी ग्याम
स्होला।’[†] *

^{११} “च्यागो, दान्देधोना बप्तिस्मा
पिन्बा यूहन्ना भन्दा घेन म्हि खालैनोन
न्हबा आरे। तसैनोन जुन म्हि स्वर्गला
यहुल्सारी जम्मान भन्दा जजा मुला,
थे बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्ना भन्दा
घेन हिन्ना।[†] ^{१२} बप्तिस्मा पिन्बा
यूहन्नाला धुइहेन्से दान्देधोना
थे:ना लबा स्वर्गला यहुल्साला
बारेरी ल्हानान गे तबा मुला। तर
हाडसे हाडदान शक्तिशाली म्हन्बा
म्हिगदे चा हाडलान भडसे स्वर्गला
यहुल्सारी वाङ्गबारी म्हाइबा मुला।^{*}
^{१३} तिगदा भिसम यूहन्नाला धुइधोना
परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमदेन
जम्मान अगमवक्तागदेसे परमेश्वरला
यहुल्साला बारेरी पाङ्गला मुला।
^{१४} एनीगदेसे अगमवक्तागदेसे पाङ्गला

ताम विश्वास लबा हिन्सम थेनीगदेसे
खाल भिसी पाङ्गला एलिया चा चुनोन
यूहन्ना हिन्ना।^{*} ^{१५} जुन म्हिदा ड्यान्बा
सेम मुला, थेसे ड्यान्सी घोड।

^{१६} “दान्देला म्हिगदेदा डाइ
खाहङ्ग लसी घोना लसे? थेनीगदे
मी ग्यामरीक्यार क्लाङ्गला कोलागदे
हङ्गबान हिन्ना। थेनीगदेसे हाडला
होगदेदा ड्योइसी चुहङ्ग भिमुला,
^{१७} “डन्से एनीगदेला लागिरी बाँसुरी
हाप्सी पिन्जी, तर एनीगदे
आस्थनी।

ओच्छे डन्से दुखला व्हाइ गोजी,
तर एनीगदे आक्रानी।’

^{१८} चुहङ्ग लसीन यूहन्नासे अङ्गुरला
निङ्गु आथुङ्गना फोइथान चिसी
प्रार्थना लमुबा, जमा म्हिगदेसे ‘थेदा
म्हडसे स्याप्बा म्हि’ भिसी भिबा
मुबा। ^{१९} परमेश्वरसे पुङ्गखबा म्हि चा
चबा थुङ्गला लसी भ्रजी। थेतबासेलमा
म्हिगदेसे डादा ‘च्यागो, ल्हानान
चबा स्हेदेन ल्हानान निङ्गु कासी
ड्य्होइसी भ्रबा, तिरो दुइबादेन
पापीगदेला ह्यो’ भिसी भिमुला!
तर परमेश्वरला बुद्धिग्याम गे लबा
म्हिदा थेसे लबा गेगदेग्यामसेन थे
ठीक हिन्ना भिसी था याङ्गला।”

११:१० चु ताम चा परमेश्वरसे थार्बा पिन्बा ख्रीष्टदा सुङ्गला ताम हिन्ना।

११:११ यूहन्नासे थार्बा पिन्बा ख्रीष्ट योना फेप्खला भिबा ताम थे:ना लसी घेन गे लबा मुबा,
तसैनोन येशूला चेलागदेसे येशूदा थार्बा पिन्बा ख्रीष्टदा डोसेजी भिसी थे:ना लजी। थे ताम
यूहन्नासे लबा गे भन्दा घेन मुबा।

११:१० मलाकी ३:१ ११:१२ लूका १६:१६

११:१४ मलाकी ४:५; मत्ती १७:१०-१३; मर्कु ६:११-१३

येशूसे विश्वास आलबा शहरला म्हिंगदेदा बड्बा

लूका १०:१३-१५

२० जमाहेन्से जुन जुन नाम्सारी येशूसे ल्हानान उदेकला गेगदे लबा मुबा, थे नाम्साला म्हिंगदेदा दाहेन्से ज्यबा तसेला आरे भिसी सुड्बारी छ्याइजी, तिग्दा भिसम थेनीगदेसे हाड हाडला पाप ख्लासी परमेश्वरपट्टि आदो:नी। २१ “खोराजीनदेन बेथसेदाला म्हिंगदे, एनीगदेसे परमेश्वरग्याम सजाय याड्बला। तिग्दा भिसम एनीगदेला नाम्सारी लबा हड्बा उदेकला गेगदे टुरोसदेन सीदोन शहररी लबा हिन्सम ओन्मान थेनीगदेसे बोरा क्वान्सी मेफ्रा फोर्सी हाड हाडला पाप ख्लासी परमेश्वरपट्टि दो:सेला मुबा।* २२ तर एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, परमेश्वरसे निसाफ लबा धुइरी एनीगदेला दुख भन्दा टुरोसदेन सीदोनला म्हिंगदेला दुख नाखम्बा तला २३ कर्फर्नहुमला म्हिंगदे, तिग एनीगदे स्वर्गरीन धोला भिसी म्हन्मुला? आधो! एनीगदेदा मी नर्गरी भ्याड्बला। तिग्दा भिसम एनीगदेला गुडरी लबा उदेकला गेगदे सदोमरी लबा हिन्सम थे नाम्सा तिनीधोना चिसेला मुबा।*

२४ च्यागो, परमेश्वरसे निसाफ लबा धुइरी सदोमला म्हिंगदेसे भन्दा एनीगदेसे ल्हानान सजाय याड्बला?”*

२५ थे धुइरी येशूसे चुहड् भिसी प्रार्थना लजी, “मुदेन जम्बुलिडला प्रभु आबा, हाडदा धन्यवाद मुला, तिग्दा भिसम हाडसे ज्ञान बुद्धि मुबा म्हिंगदेदेन सेबा घोबा म्हिंगदेग्याम छुम्सी थान्बा ताम तिगै आसेबा म्हिंगदेदा उन्सी पिन्जी। २६ हिन्ना आबा, चुहड् लमान हाड ताड्जी।

२७ “डाला आबासे डादा जम्मान स्हे जिम्मा पिन्बा मुला। थेतबासेलमा भा खाल हिन्ना भिसी आबादा बाहेक स्थान्दो खालैदान था आरे। थेहड् लसीन आबा खाल भिसी भादेन भासे आबादा डोसेना लबा म्हिंगदेसे बाहेक स्थान्दो खालैदान आबा खाल हिन्ना भिसी था आरे।*

डा मुबा ग्लारी खसी ब्लप्बा न्हउ

२८ “धोइ पुइसी ब्लप्बा म्हिंगदे, डा मुबा ग्लारी खउ, डाइ एनीगदेला ब्लप्बा साल्ना लला। २९ डाला जुवाँ पुइसी डाग्याम लोप्गो, तिग्दा भिसम डाला सेम डेम्बादेन दयासे प्लिड्बा मुला। थेतबासेलमा एनीगदेला सेमरी शान्ति तला।* ३० तिग्दा भिसम डाइ

११:२६ चुरी जुवा भिबा चा परमेश्वरसे सुड्बा ताम ड्यान्बादेन गाहो गे हिन्ना।

११:२१ यशै २३:१-१८; इजि २६:१-२८; योए ३:४-८; आमो १:६-१०; जक ६:२-४

११:२३ यशै १४:१३-१५; उत्प १६:२४-२८ ११:२४ मती १०:१५; लूका १०:१२

११:२७ यूह ३:३५; १:१८; १०:१५ ११:२६ यर्मि ६:१६

काप्बा जुवा सजिलो मुला, ओच्छे डाइ काप्बा धोइ याड्बा मुला।”

येशू ब्लप्बा न्हबा धिननाएनोन प्रभु हिन्ना

मर्कूस २:२३-२८; ३:१-६; लूका ६:१-११

१२ येशूदेन थेला चेलागदे ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु बुग्याम फेप्बान मुबा। थे धुइरी फोखेन्बासे लमा थेला चेलागदेसे ग्वाला नम थुसी चबारी छयाइजी। * २थेनीगदेसे चुहङ् लबा म्राङ्सी फरिसीगदेसे येशूदा “च्यागो, हाडला चेलागदेसे ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु लबारीन आतबा गे लजी” भिसी पाङ्जी।

३जमाहेन्से थेनीगदेदा येशूसे चुहङ् भिसी सुङ्जी, “दाऊददेन थेला ह्योगदेदा फोखेन्बा धुइरी थेनीगदेसे तिग लजी? तिग एनीगदेसे खाइमै परमेश्वरला बचन पढब लबा आरे?” * ४थे धुइरी दाऊदसे परमेश्वरला दिमरी वाङ्सी परमेश्वरदा फुल्बा गेड भसी हाडला ह्योगदेदेन छ्याम ढिक्सी चजी। थे गेड थेनीगदेसे चबारीन आतमुबा। तिगदा भिसम थे गेड परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा म्हिसे जे चबारी तमुबा। * ५ओच्छे एनीगदेसे परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिम पढब लबा आरे? ब्लप्बा न्हबा धिनकुनुएनोन परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा

म्हिगदेसे गे लमुला, तसैनोन थेनीगदेसे पाप लबा मुला भिसी आम्हन्मुला। * ६तर एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, परमेश्वरला मन्दिर भन्दा घेन चुरी स्थहान्दो खालै मुला। ७थेतबासेलमा, ‘डाइ म्हाइबा चा बलिदान आहिन, तर एनीगदेसे स्थहान्दोदा लबा दया हिन्ना’ भिसी बचनरी भिबा ताम घोबा हिन्सम एनीगदेसे तिगै दोष आरेबा म्हिदा दोष आलसेला मुबा। * ८तिगदा भिसम परमेश्वरसे पुइखबा म्हि ब्लप्बा न्हबा धिनना प्रभु हिन्ना।”

ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु येशूसे आखम्बा म्हिदा खम्ना लबा

९थेग्याम येशू यहूदीगदे हुप तबा दिमरी फेप्जी। १०थेरी या गिक खर्बा म्हि मुबा। फरिसीगदेसे येशूदा दोष लबाला लागिरी “तिग ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु खालै म्हिदा खम्ना लबा ठीक हिन्ना?” भिसी ड्योइजी।

११जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदे न्हडरी खालैला ग्यु गिक ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु व्हाडरी ताइजी भिसम एसे थे ग्युदा आते:ना थेहङ्नोन थान्ना? * १२एनीगदेसे ग्युदा मी ते:मुला भिसम म्हि ग्यु भन्दा घेन आहिन? थेतबासेलमा ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु खालैदा ज्यबा लबा ठीक हिन्ना।”

१२:१ व्यव २३:२५ १२:३-४ १ शमू २१:१-६ १२:४ लेवी २४:६

१२:५ गन्ती २८:६-१० १२:७ मत्ती ६:१३; होसे ६:६ १२:११ लूका १४:५

१३ जमाहेन्से येशूसे थे म्हिदा “एला या तन्गब लउ” भिसी सुङ्माहेन्से थेसे या तन्गब लजी। तन्गब लमैछ्याम थेला या अर्गु या हङ्बान ज्यबा तजी। १४ जमाहेन्से फरिसीगदे थेग्याम थोन्सी निजी, ओच्छे येशूदा खाहङ् लसी साइबा भिसी हाड हाड न्हडरी सल्लाह लबारी छ्याइजी।

परमेश्वरसे धम्बा म्हि

१५ फरिसीगदेला ताम था याइसी येशू थेग्याम फेप्जी। जमाहेन्से म्हिला हुलएनोन येशूदेन छ्यामनोन खजी, ओच्छे येशूसे आखम्बा जम्मान म्हिगदेदा खम्ना लजी। १६ तर येशूसे थे म्हिला लहुइरी मुबा म्हडदा “च्यागो, डा परमेश्वरला भा हिन्ना भिसी खालैदा थापाङ्गो” भिसी सुङ्जी। १७ यशैया भिबा अगमवक्तासे पाङ्बा ताम पूरा तबारीन येशूसे चुहङ् सुङ्बा हिन्ना। यशैया अगमवक्ताग्याम परमेश्वरसे चुहङ् भिसी सुङ्बा मुला, १८ “डाइ धम्बा डादा तेन्बा म्हि

म्राङ्सी डा ताङ्बा मुला।

ओच्छे थेदा डाइ माया लसी डाला

आत्मा थेथोरी थान्सी पिन्बा

मुला,

थेसे डाइ लबा निसाफला बारेरी

जम्मान यहलला म्हिगदेदा

पाङ्गला।

१९ थे छेबा बङ्बा लसी आभ्र

ओच्छे ल्हानान क्रिङ्सीएनोन आभ्र।

थेतबासेलमा थे ग्यामरीक्यार

क्रिङ्सी भ्रबा खालैसे आथे:।

२० थिबा मादा आक्युइना जोगब लसी

थान्बा हङ् लसी दुखरी मुबा

म्हिगदेदा थेसे जोगब लसी

थान्ना।

थेहङ् लसीन छ्युगु जिन्सी

सिबारी छ्याइबा नाडसलदा

सिआपुङ्बा हङ् लसी थेसे

विश्वासरी कमजोर तबा

म्हिगदेदाएनोन जोगब लसी

थान्ना।

ओच्छे जम्मादान ठीक निसाफ

लसी थाना लला।

२१ थेतबासेलमा जम्मान यहलला

म्हिगदेसे थेथोरी आश लला।”*

येशूदेन म्हडला ग्ले बालजिबुल

मर्कस ३:२०-३०; लूका ११:१४-२३

२२ जमाहेन्से म्हिगदेसे म्हडसे

स्याप्सी ताइ दोबादेन मी आम्राङ्बा

म्हि गिकदा येशू मुबा ग्लारी भजी।

येशूसे थेदा खम्ना लजी, जमाहेन्से थेसे

म्राङ्खम्जी तामएनोन पाङ्खम्जी।

२३ चु म्राङ्सी थेरी मुबा जम्मान

म्हिगदे उदेक तसी, “चु दाऊद ग्लेला

सन्ताननोन हिन्ना?” भिसी भिजी।*

२४ तर चुहङ्बा ताम थे:सी

फरिसीगदेसे येशूदा “चु म्हिसे मी

महङगदेला ग्ले बालजिबुलला[†]
शक्तिग्याम जे महङगदे ताप्बा हिन्ना”
भिसी भिजी।*

^{२५}तर थेनीगदेला सेमला ताम था
याङ्सी येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी
सुङ्जी, “च्यागो, जुन यहुल्साला
महिगदे हाङ हाङ न्हङरी तोबा
छेबा लला थे यहुल्सा नाश तला,
ओच्छे दिम गिकलान महिणोन हाङ
हाङ न्हङरी आढिकनी भिसम थे
दिमणोन फुप्ला। ^{२६}थेतबासेलमा
शैतानसे शैतानदान ताप्जी भिसम
थेनीगदे हाङ हाङ न्हङरी फेला।
थेहङ् लजी भिसम थेनीगदेला
यहुल्सा खाहङ् लसी टुला? ^{२७}डाइ
बालजिबुलला शक्तिग्याम महङ
ताप्मुला भिसम एनीगदेला चेलागदेसे
चा खाल्ला शक्तिग्याम महङ ताप्बा
हिन्ना? थेतबासेलमा एनीगदेला
गल्ती थेनीगदेसेन उन्ना। ^{२८}तर
डाइ परमेश्वरला आत्माग्याम महङ
ताप्बा मुला भिसम एनीगदेला गुङरी
परमेश्वरला यहुल्सा खसी जिन्बा
मुला।

^{२९}“भङ्बा महिला दिमरी वाङ्सी
डाच्छा थे महिदा आखीना खालैसे
थेला धन सम्पत्ति यहो लखम्ला? थे

भङ्बा महिदा[†] खीमाहेन्से जे थेसे
थेला धन सम्पत्ति भोखम्ला।

^{३०}“जुन महि डादेन छ्याम आढिक,
थे महि डाला बिरोधी तला। ओच्छे
जुन महिसे डा मुबा ग्लारी महिगदे आभ,
थे महिसे डाला बिरोधरी गे लला।*
^{३१}थेतबासेलमा महिगदेसे जस्तोन पाप
गेदेन पाप तामगदे लसैनोन थेनीगदेदा
माफ लला। तर परमेश्वरला आत्मादा
बिरोध लसी पाप ताम लबा महिसे
खाइमै माफ आयाङ्। ^{३२}थेहङ् लसीन
खालै महिसे परमेश्वरसे पुङ्खबा महिदा
बिरोध लसी ताम पाङ्सै थेसे माफ
याङ्ला। तर परमेश्वरला आत्मादा
बिरोध लसी ताम पाङ्जी भिसम थेदा
दान्देला धुङ्गी माफ आल, लिच्छाला
जुनीरीनोन माफ आयाङ्।*

दोड खाहङ् लसी डोसेबा

लूका ६:४३-४५

^{३३}“ज्यना लसी सयार लबा दोङरी
ज्यना लसीन रोला। ओच्छे ज्यना
लसी सयार आलबा दोङरी ज्यना
लसी आरो। थेतबासेलमा सयार
लजीम कि आलजीम भिबा ताम
रोग्यामसेन था तला।* ^{३४}पुखीला
कोलागदे, एनीगदेला सेमरीन पाप

१२:२४ “बालजिबुल” भिबा शैतानना अर्गु मिन हिन्ना।

१२:२९ येशूसे चु कथा थेसे भङ्बा महि हङ्बा शैतानना ग्लेदा ढाजी भिसी घोना लबारी
सुङ्बा हिन्ना। तिगदा भिसम थेसे महङदा महिला लहुङ्ग्याम ताप्बा मुबा।

१२:२४ मती ६:३४; १०:२५ १२:३० मर्कू ६:३९ १२:३२ लूका १२:१०

१२:३३ मती ७:२०

मुला भिसम खाहङ् लसी ज्यबा ताम पाङ्खम्ला? तिग्दा भिसम सेमरी जुन ताम मुला, थेनोन ताम एनीगदेसे पाङ्बा हिन्ना।* ३५ज्यबा सेम मुबा म्हिला सेम न्हङ्ग्याम ज्यबान ताम थोन्मुला ओच्छे नइबा सेम मुबा म्हिला सेम न्हङ्ग्याम नइबान ताम थोन्मुला।* ३६थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, परमेश्वरसे निसाफ लबा धिनकुनु आतोःबा ताम पाङ्बा म्हिगदेसे ह्वाङ ह्वाङला हिसाब उन्तोःला। ३७तिग्दा भिसम एला दोष मुला कि आरे भिबा एला तामग्यामसेन था तला।”

म्हिगदेसे उदेकला चिनु म्हाइबा

मर्कस ८:११-१२; लूका ११:२६-३२

३८जमाहेन्से यहूदी धर्मगुरुगदेदेन फरिसीगदे न्हङला कोइ कोइसे येशूदा “गुरु, डन्दा ह्वाङसे लबा उदेकला गे च्याबा सेम मुला” भिसी पाङ्मा,*

३९येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी जोहाब पिन्जी, “नइबा बानिबेहोर थोसी स्थान्दोदेन छ्याम ब्रेलसी भ्रबा म्हिगदेसे उदेकला चिनु जे म्हाइमुला। तर दान्देला म्हिगदेदा चा योना अगमवक्ताला चिनु बाहेक अर्गु चिनु आउन।* ४०तिग्दा भिसम धिन सोम म्हुन सोमधोना योना

घ्रेन तार्डाला फोरी चिबा ह्वाङ लसी परमेश्वरसे पुङ्खबा म्हिएनोन धिन सोम म्हुन सोमधोना धुर्सारी तला।* ४१च्यागो, परमेश्वरसे निसाफ लबा धुइरी निनवे शहरला म्हिगदे रेःसी दान्देला म्हिगदेला दोष उन्ना। तिग्दा भिसम योना अगमवक्तासे पाङ्बा परमेश्वरला य्हुल्सा समाचार थेःसी, थेनीगदे ह्वाङ ह्वाङला पाप रूलासी परमेश्वरपट्टि दोःबा मुबा। तर चुरी योना अगमवक्ता भन्दा घ्रेन म्हि गिक मुला। तसैनोन एनीगदेसे थेला ताम आङ्यान्नी।* ४२निसाफ लबा धुइरी ल्होग्याम खबा ग्लेस्यासे दान्देला म्हिगदेला दोष उन्ना, तिग्दा भिसम थे सोलोमन ग्लेला ज्ञान बुद्धिला ताम ड्यान्बारी ल्हानान थारेङ्ग्याम खबा मुबा। तर च्यागो, चुरी सोलोमन ग्ले भन्दा घ्रेन म्हि मुसैनोन थेला ताम आङ्यान्नी।*

डाच्छा थोन्सी निबा म्हाइ दोःसी खमाहेन्से

४३“म्हाइ म्हिला ल्हुङ्ग्याम थोन्सी निमाहेन्से थेसे ब्लप्बा न्हबारी तोडतोडबा ग्लारीक्यार ग्ला म्हाइसी भ्रला। ओच्छे खान्ङएनोन ब्लप्बा न्हबा ग्ला आयाङ्माहेन्से, ४४“डा जुन म्हिला ल्हुङ्ग्याम थोन्सी खजी

१२:३४ मती ३:७; २३:३३; १५:१८; लूका ३:७ १२:३४ मती १५:१८

१२:३८ मती १६:१; मर्क ८:११ १२:३६ मती १६:४; मर्क ८:१२ १२:४० योना १:१७

१२:४१ योना ३:५ १२:४२ १ राजा १०:१-१०; २ इति ६:१-१२

थेनोन म्हिला ल्हुइरी चिबारी निइ’
भिसी दोःसी निला। दोःसी खमा थेसे
डाच्छा हाड चिबा ग्ला खालै आरेबा
साडसाडबा म्राइला। ^{४५}जमाहेन्से
थे म्हड निसी हाड भन्दा नइबा अर्गु
गोर निस म्हडगदे भसी थे म्हि न्हडरी
वाइसी चिमुला। थेतबासेलमा थे
म्हिला गति डाच्छाला भन्दा लिच्छाला
गति भन नइबा तला। दान्देला
म्हिगदेदाएनोन थेहड्बान तला।”

येशूला आमादेन आलेगदे

मर्कस ३:३१-३५; लूका ८:१६-२१

^{४६}येशू म्हिगदेदेन छ्याम ताम
लबान लबा धुइरी येशूदेन छ्याम
ताम लबारी भिसी थेला आमादेन
आलेगदे मडग्यार खसी चिबा मुबा।
^{४७}जमाहेन्से म्हि गिकसे “हाडदेन
छ्याम ताम लबारी भिसी हाडला
आमादेन आलेगदे मडग्यार खसी
चिमुला” भिसी येशूदा पाइजी।

^{४८}तर येशूसे थे म्हिदा “डाला आमा
खाल? डाला आलेगदे खाल?”
^{४९}ओच्छे येशूसे हाडला चेलागदेदा
उन्बान चुहड् भिसी सुइजी, “च्यागो,
चुरी मुबा जम्मान डाला आमादेन
आलेगदे हिन्ना। ^{५०}तिगदा भिसम जुन
म्हि स्वर्गरी धन्छ्याबा डाला आबासे
म्हन्बा अन्छार भ्रला थेनोन डाला
आमा, डाला आडा ओच्छे डाला
आले हिन्ना।”

ब्लु द्वबाला उखान

मर्कस ४:१-६; लूका ८:४-८

१३ जमाकुनु येशू दिमग्याम
फेप्सी समुन्द्रला कुनीरी
धन्छ्याजी। ^२ओच्छे थेरी म्हिला हुल
मुबासेलमा येशू दाँगारी धन्छ्याजी।
ओच्छे म्हिला हुल चा समुन्द्रला
कुनीरीक्यार राप्सी चिजी।*
^३जमाहेन्से थेरी मुबा म्हिगदेदा येशूसे
उखानग्याम ल्हानान ताम लोप्बान
चुहड् भिसी सुइजी, “च्यागो, ब्लु
द्वबाला म्हि गिक ब्लु द्वबारी भ्रजी।
^४थे म्हिसे ब्लु द्वबाला कोइ ब्लु
ग्यामरी परब तजी, थे ब्लु चरागदे
खसी चजी। ^५कोइ ब्लु चा युड्बाला
घहड मुबा सरी परब तजी, ओच्छे थेरी
साप्रा ल्हाना आरेबासे लमा योनान
फुइजी। ^६तर साप्रा ल्हाना आरेबासे
लमा थेला टा नुप्ना निआम्याइनी।
थेतबासेलमा धिनीसे क्रोसी थे दोड
सिजी। ^७कोइ ब्लु चा पुजु भाडरी
परब तजी, ओच्छे थे ब्लुदेन पुजु दोड
छ्याम छ्यामनोन फुइजी। तर पुजु
दोड ल्हेबान निबासे लमा थे दोडदा
हाप तजी। ^८कोइ ब्लु चा ज्यबा सरी
परब तसी फुइजी, ओच्छे कोइ दोडरी
दोब्बर, कोइ दोडरी तेब्बर, कोइ
दोडरी चौबरधोना रोजी। ^९जुन म्हिदा
इयान्बा सेम मुला थेसे इयान्सी
घोउ।”

येशूसे तिग्दा उखान सुइबा?

मर्कस ४:१०-१२; लूका ८:९-१०

१० जमाहेन्से चेलागदेसे येशूदा “हाडसे थेनीगदेदा तिग्दा उखानग्यामसे जे लोप्बा?” भिसी ड्योइमा, ११ येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी जोहाब पिन्जी, “म्हिसे था आयाड्बा स्वर्गला यहुल्साला ताम डाइ एनीगदेदा घोखम्बा ज्ञान बुद्धि पिन्बा मुला। तर थेनीगदेदा चु ज्ञान बुद्धि पिन्बा आरे। १२ तिग्दा भिसम जुन म्हिसे डाइ लोप्बा तामदा सेम लसी ड्यान्ना, थेदा डाइ अभन घोना लला। तर डाइ लोप्बा ताम आड्यान्बादा चा थेसे जुन घोबा मुला थे तामएनोन म्हाना लला।* १३ थेनीगदेसे डाइ लबा गे च्याबाम च्यामुला तर आम्राड्मुला, ओच्छे डाइ पाड्बा ताम ड्यान्बाम ड्यान्मुला तर आघोमुला। थेतबासेलमान डाइ थेनीगदेदा उखानग्याम पाड्बा हिन्ना।

१४ “परमेश्वरसे यशैया अगमवक्ता-ग्याम सुइबा ताम चुहङ् लसी पूरा तबा मुला,

‘थेनीगदेसे ड्यान्बाम ड्यान्मुला
तर खाइमै आघोमुला,
च्याबाम च्यामुला तर खाइमै
आम्राड्मुला,

१५ तिग्दा भिसम चु म्हिगदेला सेम
कोड्बा मुला,

थेनीगदेला नाब्यडसे आथे:मुला,
ओच्छे थेनीगदेसे मी च्युम्बा मुला।

आहिन्सम थेनीगदेसे म्राड्सेला

मुबा,

थे:सेला मुबा, सेमहेन्सेन घोसेला

मुबा,

डापट्टि दो:सेला मुबा,

ओच्छे थेनीगदेदा डाइ खम्ना

लसेला मुबा।”*

१६ जमाहेन्से येशूसे हाडला चेलागदेदा चुहङ् भिसी सुइजी, “एनीगदेसे परमेश्वरग्याम मोलम याड्ला, तिग्दा भिसम एनीगदेसे म्राड्बाएनोन मुला थे:बाएनोन मुला। १७ च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, ल्हानान अगमवक्तादेन परमेश्वरसे म्हन्बा अन्छार भ्रबा म्हिगदेसे एनीगदेसे म्राड्बा चु तामगदे च्याबारी म्हाइमुबा। तर थेनीगदेसे आम्राड्नी, ओच्छे एनीगदेसे थे:बा ताम थेनीगदेसे थे:बारी म्हाइजी, तर थे:बारी आम्याड्नी।*

ब्लु द्ववबा उखानना अर्थ

मर्कस ४:१३-२०; लूका ८:११-१५

१८ “लु, ब्लु द्ववबा उखानना अर्थ ड्यान्गो। १९ ग्यामरीक्यार परब तबा ब्लुला अर्थ चुनोन हिन्ना, जुन म्हिसे परमेश्वरला बचन ड्यान्ना, तर थेसे घोबा भन्दा डाच्छान शैतान

खसी थेनीगदेला सेमग्याम थे ताम ब्यन्सी भोर्ला। ^{२०}युडबाला घहड मुबा सरीक्यार परब तबा ब्लुला अर्थ चुनोन हिन्ना, जुन म्हिसे परमेश्वरला बचन ड्यान्सी तुरुन्तन विश्वास लला। ^{२१}तर थेनीगदेला विश्वासला टा आरेबासे लमा, थे छिन्नड जे चिला। ओच्छे परमेश्वरला बचनदा विश्वास लबासे लमा थेनीगदेदा आपत विपत खमाहेन्से थेनीगदेसे विश्वास लबा खलाला। ^{२२}पुजु भाड न्हडरी परब तबा ब्लुला अर्थ चा जुन म्हिसे परमेश्वरला बचन ड्यान्ना, तर चु जम्बुलिडला धन्दा सुर्दादेन धन सम्पत्तिला लोभसे लमा परमेश्वरला बचनदा गे लआपुङ्। थेतबासेलमा थेला विश्वासग्याम तिगै आरो। ^{२३}तर ज्यबा सरी परब तबा ब्लुला अर्थ चा जुन म्हिसे परमेश्वरला बचन ड्यान्सी हाडला सेमरी थान्ना, ओच्छे थेला विश्वासग्याम दोब्बर, तेब्बर, चौबरधोनाला रो रोला।”

कोडोड माला उखान

^{२४}दोःसी येशूसे थेनीगदेदा उखान गिक सुङ्जी, “च्यागो, स्वर्गला यहुल्सा हाडला बुरी ज्यबा ब्लु द्ववबा म्हि हड्बान हिन्ना। ^{२५}तर जम्मान म्हिगदे म्हेर्बा धुइरी थेला शत्रु खसी ग्वा न्हडरी कोडोड^१ द्ववसी निजी। ^{२६}थे ग्वा ल्हेबान निसी रोबा धुइरी

चा ग्वा न्हडरी कोडोडला दोडएनोन म्राङ्जी।

^{२७}“थेतबासेलमा नोकरगदे दिमला मालिक मुबा ग्लारी खसी, ‘बुरी हाडसे ग्वा जे द्ववबा आहिन? थेरीम कोडोडएनोन फुङ्जीम’ भिसी भिजी।

^{२८}“जमाहेन्से दिमला मालिकसे थेनीगदेदा ‘खालै शत्रुसे चुहङ् लबा हिन्ना’ भिसी भिमा, नोकरगदेसे ‘थेहङ् भिसम डनी निसी थे कोडोड स्योइसी भ्याङ्गो?’ भिसी भिजी।

^{२९}“तर थे मालिकसे नोकरगदेदा चुहङ् भिसी पाङ्जी, ‘दान्देन थास्योइगो, तिग्दा भिसम एनीगदेसे कोडोड भिसी स्योइमा ग्वाएनोन स्योइसी भ्याङ्गला। ^{३०}बरु ग्वा खन्बा धुइ आततेधोना थेहङ्बान मुगै। ग्वा खन्बा धुइरी खन्बागदेदा डाच्छा कोडोड स्योइसी ख्वाङ्बाला लागिरी ग्ला गिकरी थान्गो। तर एनीगदेसे ग्वा जे भसी डाला भकारीरी थान्गो भिसी पाङ्गला।”

पच्छै ब्लुला उखानदेन खमीरला उखान

मर्कस ४:३०-३४; लूका १३:१८-२१

^{३१}दोःसी येशूसे थेनीगदेदा अर्गु उखान गिक सुङ्जी, “च्यागो, स्वर्गला यहुल्सा म्हि गिकसे घुज्यानरी द्ववबा पच्छै ब्लुला गेडा गिक हड्बान हिन्ना। ^{३२}पच्छैला गेडा ढापढुपगदे

१३:२५ “कोडोड” भिबा चा सुन हड्बान म्राङ्बा म्रा हिन्ना।

न्हडरी जम्मान भन्दा जजा तसैनोन थे
फुइसी लहेबान निसी दोडनोन दोला।
ओच्छे थे पच्छे दोडला हांगारी
चरागदे खसी जड स्होसी चिला।”

३३ दोःसीनोन येशूसे थेनीगदेदा
अर्गु उखान गिक सुङ्जी, “च्यागो,
स्वर्गला यहुल्सा चा गेडरी युबा खमीर
हड्बान हिन्ना। थे खमीर भ्रिडम्हेमे
गिकसे फाम सोम ब्रायी युसी ज्योप्ला।
ओच्छे थे ब्रा आभोतेधोना थेसे घप्सी
थान्ना।”

३४ येशूसे म्हिला हुलदा जम्मान
ताम उखानग्यामसे जे लोप्जी। उखान
आसुड्तेधोना थेनीगदेदा येशूसे
तिगै ताम आलोप्नी। ३५ परमेश्वरसे
अगमवक्ताग्याम सुङ्बा ताम चुहङ्
लसी पूरा तजी,

“डाइ ताम लमा उखानग्यामसे जे
लला,

ओच्छे जम्बुलिङ ठुङ्माहेन्से
दान्देधोना था आरेबा ताम
डाइ घोना लला।”*

कोडोड माला उखानना अर्थ

३६ जमाहेन्से थे म्हिला हुलदा
ख्लासी येशू दिम न्हडरी फेप्जी।
ओच्छे थेला चेलागदेएनोन दिम
न्हडरी खसी, “बुरी फुइबा कोडोड
माला उखानना अर्थ घोना लसी

पिन्गो” भिसी ड्योइमा, ३७ येशूसे
थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी,
“ज्यबा ब्लु ह्वबा म्हि चा
परमेश्वरसे पुइखबा म्हि हिन्ना। ३८ बु
भिबा चा चु जम्बुलिङ हिन्ना ओच्छे
ज्यबा ब्लु भिबा चा परमेश्वरला
यहुल्साला म्हिगदे हिन्ना, कोडोड
म्रा भिबा चा परमेश्वरदा बिरोध
लबागदे हिन्ना। ३९ ओच्छे कोडोड
ह्वबा शत्रु चा शैतान हिन्ना, बाली
खन्बा धुइ भिबा चा परमेश्वरसे
जम्बुलिङला जम्मान म्हिगदेला
निसाफ लबा धुइ हिन्ना।† ओच्छे
बाली खन्बागदे चा स्वर्गदूतगदे
हिन्ना। ४० कोडोड स्योइसी म्हिगदेसे
खाहङ् लसी मेरी फर्मुला थेहङ्
लसीन परमेश्वरसे जम्बुलिङला
जम्मान म्हिगदेला निसाफ लबा
धुइरीनोन थेहङ्नोन लला। ४१ जमा
धुइरी परमेश्वरसे पुइखबा म्हिसेनोन
डाला स्वर्गदूतगदेदा पुइखला।
थेनीगदेसे म्हिगदेदा पाप लपुङ्बा
जम्मान स्हेदेन पाप गे लबा जम्मान
म्हिगदेदा डाला यहुल्साग्याम हुप
लला। ४२ ओच्छे थेनीगदेदा मेरी
युला, थेरी थेनीगदे स्वा क्रेसी क्रेसी
क्राबा क्रिङ्बा लला। ४३ जमाहेन्से
परमेश्वरसे म्हन्बा अन्छार भ्रबा
म्हिगदे हाडला परमेश्वर आबाला

१३:३६ “निसाफ लबा धुइ” चा ग्रीक बाइबलरी जम्बुलिङ जिन्बा धुइ भिसी भिबा मुला। पद
४० देन ४६ पदरीनोन चुहङ् लसीन भिबा मुला।

१३:३५ भजन ७८:२

यहुल्सारी धिनी हङ्गनोन यहाल यहाल तसी चिला। जुन म्हिदा घोबा सेम मुला थेसे ज्यना लसी ड्यान्सी घोउ।

लहुसी थान्बा धनना उखानदेन मोतीला उखान

४४ “च्यागो, स्वर्गला यहुल्सा वारीरी लहुसी थान्बा धन हङ्गबान हिन्ना। थे धन म्हि गिकसे स्याप्जी। जमाहेन्से थे ल्हानान ताङ्सी थे धन थेरीन लहुसी थान्सी दिमरी निजी। ओच्छे थेसे हाङ्गदेन छ्याम मुबा जति जम्मान चुङ्गसी थे वारी ग्लुजी।

४५ “चुहङ्ग लसीन स्वर्गला यहुल्सा ज्यबा खाल्ला मोती म्हाइसी भ्रबा व्यापारी हङ्गबान हिन्ना। ४६ थेसे ज्यबा खाल्ला मोती स्याप्माहेन्से हाङ्गदेन छ्याम मुबा जति जम्मान चुङ्गसी थे मोती ग्लुजी।

तार्डा चुङ्गबा घ्याङला उखान

४७ “थेहङ्ग लसीन स्वर्गला यहुल्सा समुन्द्ररी रोप्बा घ्याङ हङ्गबान हिन्ना। थे घ्याङरी ल्हानान थरीला तार्डागदे परब तला। ४८ ओच्छे घ्याङ नाङनोन तार्डा परब तमाहेन्से म्हिगदेसे समुन्द्रला कुनीरी भसी गे खेल्बा तार्डागदे ताङरी थान्ना, गे आखेल्बा तार्डागदे पाखारी भ्याङ्ला। ४९ चुहङ्गनोन लसी परमेश्वरसे जम्बुलिङला जम्मान म्हिगदेला निसाफ लबा धुङ्गरीनोन स्वर्गदूतगदे खसी ज्यबा गे लबा म्हिगदेदेन

नइबा गे लबा म्हिगदेदा फेला। ५० ओच्छे परमेश्वरसे कुल्बा ताम आङ्यान्बागदेदा चा मेरी युला। थेरी म्हिगदे स्वा क्रेसी क्रेसी क्राबा क्रिङ्गबा लला।”

छारदेन पुरानो धन

५१ जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “एनीगदेसे चु ताम जम्मान घोजी?” भिसी ड्योङ्मा, “घोजी” भिसी थेनीगदेसे येशूदा जोहाब पिन्जी। ५२ थेतबासेलमा येशूसे चेलागदेदा “च्यागो, स्वर्गला यहुल्साला बारेरी था याङ्गबा यहूदी धर्मगुरुगदे दिमला दोप्ता हङ्गबान हिन्ना। तिगदा भिसम थेसे हाङ्गला दुकुटीग्याम छारदेन पुरानो धनगदे तेःला” भिसी सुङ्गी।

नासरतला म्हिगदेसे येशूदा मान आलबा

मर्कूस ६:१-६; लूका ४:१६-३०

५३ चु उखानगदे सुङ्गी जिन्माहेन्से येशू थेग्याम हाङ्गला नाम्सारी फेप्जी। ५४ ओच्छे हाङ्गला नाम्सारी धोखमाहेन्से यहूदीगदे हुप तबा दिमरी फेप्सी थेरी मुबा म्हिगदेदा लोप्जी। येशूसे लोप्बा म्हाङ्गसी थेरी मुबा म्हिगदे उदेक तसी चुहङ्ग भिजी, “चु म्हिसे चुहङ्गबा उदेकला गे लबा शक्तिदेन बुद्धि खानङ्ग्याम याङ्गी? ५५ चु सिकर्मीला भा आहिन? चुला आमा मरियम ओच्छे आलेगदे याकूब, योसेफ, सिमोनदेन यहूदा

आहिन? ^{५६}चुला जम्मान आडागदे
य्हाङदेन छ्यामनोन आरे? तसैनोन
चुसे चु जम्मान ज्ञान बुद्धिदेन शक्ति
खानङग्याम याङ्जी?” ^{५७}जमाहेन्से
थेनीगदेदा येशूदेन छ्याम बोमो खजी।

तर येशूसे थेनीगदेदा “च्यागो,
अगमवक्तादा हाङला नाम्सारीदेन
हाङला दिमरी बाहेक अर्गु खजिबै
ग्लारी निसैनोन मान लला” भिसी
सुङ्जी।* ^{५८}थेनीगदेसे विश्वास
आलबा म्राङ्सी येशूसे थेरी ल्हाना
उदेकला गे आलनी।

बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नादा साइबा

मर्कस ६:१४-२६; लूका ९:७-९

१४ थे धुइरी गालील अञ्चलरी
शासन लबा हेरोदसे येशूसे
लबा उदेकला गेला बारेरी थे:जी।
^२जमाहेन्से थेसे हाङला गे लबागदेदा
“थे म्हि बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्ना
हिन्ना। थे सिबाग्याम सोसी खबा
हिन्ना। थेतबासेलमान थेसे चुहङ्बा
उदेकला गेगदे लबा हिन्ना” भिसी
भिजी।

^३हेरोदसे हाङला आले फिलिपला
म्रिङ हेरोदियाससे लमा डाच्छा
यूहन्नादा भ्याल्खानरी भाङ्मुबा।*
^४तिगदा भिसम हेरोदसे हाङला आले
चाङदा थान्बासे लमा यूहन्नासे हेरोददा
“हाङसे आले चाङदेन छ्याम ब्याह
लबा ठीक आहिन” भिसी पाङ्मुबा।*

^५थेतबासेलमा हेरोदसे यूहन्नादा
साइबारी म्हाङ्मुबा। तर हेरोद म्हिगदे
म्राङ्सी लोङ्मुबा। तिगदा भिसम
म्हिगदेसे बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नादा
अगमवक्ता हिन्ना भिसी भिमुबा।

^६हेरोदसे हाङ न्हबा धिनदा ढन्सी
घेन भोज लजी। जमाकुनु हेरोदियासला
भामे जम्मान म्हिगदेला डाच्छापट्टि
स्थहसी हेरोददा ल्हानान ताङ्ना लजी।
^७थेतबासेलमा हेरोदसे थेदा “एसे जे
ह्रीबा थेनोन पिन्ना” भिसी कबुल
लजी।

^८तर थेला आमासे थेदा बप्तिस्मा
पिन्बा यूहन्नाला थोबो ह्रीगो भिसी
पाङ्बासे लमा थेसे “डादा दान्देन
बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नाला थोबो
खार्बारी भउ” भिसी भिजी।

^९जमाहेन्से हेरोद ग्लेदा ल्हानान दुख
ङ्हम्जी। तसैनोन हाङला डोन्बोगदेला
ओन्छाङरी जे ह्रीसै पिन्ना भिसी घ्रान
फाबासे लमा थेसे भिबा हङ्गोन लउ
भिसी सिपाहीगदेदा कुल्जी।^{१०}ओच्छे
थेनीगदे भ्याल्खानरी निसी यूहन्नाला
थोबो थाजी।^{११}जमाहेन्से यूहन्नाला
थोबो खार्बारी भसी थे माइदा पिन्जी।
ओच्छे थे माइसे भोर्सी हाङला आमादा
पिन्जी।^{१२}यूहन्नादा साइजी भिबा
ताम थे:माहेन्से यूहन्नाला चेलागदे
खसी लास भोर्सी ल्हुजी। जमाहेन्से
यूहन्नाला चेलागदे येशू मुबा ग्लारी
खसी थे जम्मान ताम पाङ्जी।

येशूसे हजार डा म्हिदा चबा स्हे पिन्बा

मर्कूस ६:३०-४४; लूका ९:१०-१७;

यूहन्ना ६:१-१५

१३ बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नादा साइजी भिबा ताम थे:माहेन्से येशू हाड गिक जे दोंगारी क्रे:सी सुनसान ग्लारी फेज्जी। तर येशू थेग्याम सुनसान ग्लारी फेज्जी भिबा ताम थे:सी शहर शहरग्याम म्हिदा हुल भ्रसीन येशू मुबा ग्लारी निजी। १४ येशू समुन्द्रला कुनीरी धोमा ल्हानान म्हिदा हुलदा म्हाइसी थेदा दया रे:जी। थेतबासेलमा येशूसे थेनीगदेला आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लजी।

१५ ओच्छे इयसे तमाहेन्से येशूला चेलागदे थे मुबा ग्लारी खसी, “दाहेन्से इयसे तसी जिन्जी, चु सुनसान ग्लारी तिगै आरे। थेतबासेलमा चु म्हिगदेदा पुइगो। ओच्छे थेनीगदे नाम्सा नाम्सारी निसी हाड हाडला लागिरी चबा स्हे ग्लुसी चगै” भिसी येशूदा पाइजी।

१६ तर येशूसे थेनीगदेदा “चु म्हिगदेदा तिगदा पुइसे? एनीगदेसेन चुगदेदा चबा स्हे पिन्गो” भिसी सुइजी।

१७ जमाहेन्से थेनीगदेसे येशूदा “डन्देन छ्याम गोर डा गेडदेन गोर न्ही तार्डा भन्दा अर्गु तिगै आरे” भिसी भिजी।

१८ येशूसे थेनीगदेदा “थे गेडदेन तार्डा डादा भउ” भिसी सुइजी। १९ जमाहेन्से येशूसे म्हिगदेदा पाइरी चिपुइजी। ओच्छे गेडदेन तार्डा यारी

थोसी स्वर्गपट्टि स्हीबान परमेश्वरदा धन्यवाद पिन्जी। ओच्छे गेड क्युइसी म्हिगदेदा भो लसी पिन्गो भिसी चेलागदेदा पिन्जी। जमाहेन्से चेलागदेसे भो लसी म्हिगदेदा पिन्जी। २० जम्मान म्हिगदेसे मेन्ना चसीनोन लेइबा गेडदेन तार्डा चेलागदेसे च्युक न्ही सोली दुइजी। २१ थेरी गेड चबा म्हिगदे म्निडम्हेमेदेन कोलागदे बाहेकनोन हजार डा हेम्फेबेगदे मुबा।

येशू समुन्द्रथोरी भ्रबा

मर्कूस ६:४५-५२; यूहन्ना ६:१६-२१

२२ जमाहेन्से येशूसे तुरुन्तन हाडला चेलागदेदा दोंगारी क्रे:सी कयामसडपट्टि हाड भन्दा डाच्छा पुइजी। थे धुइरी येशूसे चा म्हिदा हुलदा पुइबान लजी। २३ म्हिगदे पुइसी जिन्माहेन्से येशू हाड गिक जे प्रार्थना लबारी गडरी फेज्जी। थेरी इयसेधोनान येशू गिक जे मुबा। २४ थे धुइरी चेलागदे क्रे:सी निबा दोंगा समुन्द्रला कुनीग्याम ल्हानान थारेड धोसी जिन्बा मुबा। तसैनोन लाबा उल्टोग्याम खबासे लमा समुन्द्ररी छाल रे:सी थेनीगदेदा कयामसडपट्टि निबारी गाहो तबा मुबा।

२५ स्थोला तीन बजेरीक्यार येशू समुन्द्रथोरी भ्रबान थेनीगदेपट्टि फेप्खजी। २६ चेलागदेसे येशू समुन्द्र-थोरी भ्रसी फेप्खबान लबा म्हाइसी, “चु मी म्हाडनोन हिन्ना!” भिसी थेनीगदे लोइसी क्रिइजी। २७ तर तुरुन्तन येशूसे

थेनीगदेदा “भड लउ, डानोन हिन्ना, थालोङ्गो” भिसी सुङ्गी।

२८ जमाहेन्से पत्रुससे येशूदा “प्रभु, हाडनोन हिन्सम डादाएनोन समुन्द्रथोरी भ्रसी हाड मुबा ग्लारी खउ भिसी सुङ्गो” भिसी भिजी।

२९ येशूसे “लु, खउ!” भिसी सुङ्माहेन्से पत्रुस दोंगाग्याम फाप्सी येशू मुबा ग्लारी निबारी समुन्द्रथोरी भ्रबारी छ्याइजी। ३० तर घेन लाबा खबा म्राङ्सी थे लोङ्गी। लोङ्बासे लमा थे समुन्द्ररी डुबब तबारी छ्याइजी। जमाहेन्से थेसे “प्रभु, डादा जोगब लउ” भिसी क्रिङ्गी।

३१ येशूसे तुरुन्तन पत्रुसला या चुङ्सी, “खाइ एला विश्वास, एसे तिग्दा शङ्का लबा?” भिसी सुङ्गी। ३२ येशूदेन पत्रुस दोंगारी क्रे:माहेन्से लाबा म्हाजी। ३३ जमाहेन्से दोंगारी मुबा चेलागदेसे येशूदा फ्या लसी, “हाड पक्कान परमेश्वरला भा हिन्ना” भिसी भिजी।

येशूसे आखम्बा ल्हानान म्हिगदेदा

खम्ना लबा

मर्कुस ६:५३-५६

३४ थेनीगदे समुन्द्र थासी गनेसरेत भिबा ग्लारी धोखजी। ३५ थे ग्लाला म्हिगदेसे येशूदा डोसेमाहेन्से क्यारमारला नाम्साला म्हिगदेदा येशू फेप्खजी भिसी पाङ्सी पिन्जी। जमाहेन्से म्हिगदेसे आखम्बा म्हिगदे

जम्मादान येशू मुबा ग्लारी भसी, ३६ “चुगदेदा हाडला क्वान्ना जो जे भिसै थुर्पुङ्गो” भिसी बिन्ती लजी, ओच्छे येशूला क्वान थुर्बा जति जम्मान खम्जी।

रिमठिमला बाररी लोप्बा

मर्कुस ७:१-२३

१५ यरूशलेमग्याम खबा फरिसीगदेदेन यहूदी धर्मगुरुगदे येशू मुबा ग्लारी खसी, २ “हाडला चेलागदेसे तिग्दा आखे म्हेमेला रिमठिमदा ख्लाबा? तिग्दा चबा भन्दा डाच्छा या आखुबा?” भिसी ड्योइमा, ३ येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्गी, “एनीगदेसे चा तिग्दा परमेश्वरसे कुल्बा ताम आङ्यान्ना आखे म्हेमेला रिमठिम तेन्बा? ४ तिग्दा भिसम परमेश्वरसे ‘एसे हाडला आबा आमादा मान लउ,’ ओच्छे ‘जुन म्हिसे हाडला आबा आमादा बिरोध लसी नइबा ताम लला थेदा चा साइनोन तो:ला’ भिसी सुङ्बा मुला। * ५ तर एनीगदेसे चा ‘जुन म्हिसे हाडला आबा आमादा पिन्तो:बा स्हे परमेश्वरदा फुल्बा मुला, थेसे हाडला आबा आमादा मान लआतो:’ भिसी लोप्मुला। ६ चुहङ् लसी एनीगदेसे हाडला रिमठिम अन्छार भ्रगै भिसी परमेश्वरसे कुल्बा ताम चा गे आखेल्बा स्होबा मुला। ७ थेतबासेलमा कप्टीगदे,

परमेश्वरसे यशैया अगमवक्ताग्याम सुङ्बा ताम एनीगदेला गे अन्छार ढिक्बा मुला।

८ चु म्हिगदेसे सुङसे जे डादा मान लमुला,
तर सेमहेन्से चा मान आलमुला।

९ ओच्छे थेनीगदेसे डादा तेन्बाम तेन्मुला,
तसैनोन परमेश्वरसे कुल्बा तामदा भन्दा म्हिसे स्होबा रिमठिमदा घेन म्हन्मुला।” *

१० जमाहेन्से येशूसे म्हिला हुलदा हाड मुबा ग्लारी ड्योइसी, “डाइ पाङ्बा ताम तिग चीम भिसी एनीगदेसे घोबारी म्हाइगो। ११ परमेश्वरदा तेन्बारी म्हिदा खजिबै चबा स्हेसे न्होङ्ना आल। तर म्हिला सेमग्याम थोन्बा नइबा तामसे चा म्हिदा न्होङ्ना लमुला” भिसी सुङ्जी।†

१२ जमाहेन्से चेलागदे येशू मुबा ग्लारी खसी, “हाडला ताम थे:सी फरिसीगदे हाडदेन छ्याम बोमो खबा ताम हाडदा था मुला?” भिसी पाङ्जी।

१३ तर येशूसे चेलागदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “स्वर्गरी धन्छ्याबा डाला आबासे आसूबा दोङगदे† स्योइसी भ्याङ्ला। १४ थेतबासेलमा थेनीगदेदा तिगै पाङ्आतो:। थेनीगदे मी आम्राङ्बा म्हिगदेदा लोप्बा मी आम्राङ्बा म्हिगदे हिनना। थेतबासेलमा मी आम्राङ्बा म्हिसे मी आम्राङ्बादान चुङ्सी भोर्सम न्हीनोन व्हाडरी ताइला।”† *

१५ जमाहेन्से पत्रुससे येशूदा “म्हिगदेदा चबा स्हेसे न्होङ्ना आलमुला भिसी हाडसे सुङ्बा ताम डन्दा घोना लसी पिन्गो” भिसी भिमा, १६ येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “दान्देधोना अभ एनीगदेसे घोबा आरे? १७ चबा स्हे चमाहेन्से फोरी धोमुला। ओच्छे फोग्यामसेनोन मङ्ग्यार थोन्मुला भिबा ताम एनीगदेदा था आरे? १८ तर म्हिला सेमरी जुन ताम मुला थेनोन ताम सुङ्ग्याम थोन्मुला, ओच्छे थेनोन तामसे म्हिदा न्होङ्ना लमुला। १९ तिगदा भिसम म्हिला सेमग्याम थोन्बा नइबा तामगदे चा म्हि साइबा, म्हिला मिङदेन छ्याम

१५:११ यहूदीगदेला ठिम अन्छार खालैसे स्थान्दोदेन छ्याम ढिक्सी परमेश्वरदा तेन्बारी थे चोखो ततो:बा मुबा। थे परमेश्वरसे कुल्बा खजिबै ताम अन्छार आभ्रनी भिसम थेदा अशुद्ध भिसी पाङ्मुबा ओच्छे थे दो:सी शुद्ध दोबारी थेसे बलि फुलतो:बा मुबा।

१५:१३ थे फरिसीगदे चा परमेश्वरसे आसूबा दोङगदे हङ्बान हिनना। ओच्छे परमेश्वरसे थेनीगदे जम्मादान दोङ स्योइबा हङ् लसी ले:ला, तिगदा भिसम थेनीगदेसे परमेश्वरसे म्हन्बा हङ् लसी आलोप्नी।

१५:१४ चुदे खालै म्हि सत्य ताम आसेबा म्हिसे लोप्बा अन्छार भ्रजी भिसम तिरिकुनु थे नाश तसी निला।

१५:८-९ यशै २६:१३ १५:१४ लूका ६:३६

ब्रेलसी भ्रबा, खालैदेन छ्याम ब्रेलसी भ्रबा, य्हो लबा, लुसीला ताम पाङ्बा ओच्छे म्हिला तामगन लबा हिन्ना।^{२०} चु जम्मान तामसे चा म्हिदा न्होङ्ना लमुला। तर या आखुना चसी म्हिदा न्होङ्ना आलमुला।”

अर्गु य्हलला म्रिडम्हेमेला विश्वास

मर्कस ७:२४-३०

^{२१} जमाहेन्से येशू थे शहर रूलासी टुरोसदेन सीदोन भिबा ग्लारीक्यार फेप्जी। ^{२२} थे शहरला अर्गु य्हलला कनानी म्रिडम्हेमे गिक क्रिड्बान खसी येशूदा “प्रभु, दाऊद ग्लेला सन्तान, डादा दया लउ। डाला भामेदा म्हडसे ल्हानान दुख पिन्बा मुला” भिसी भिजी। ^{२३} तर येशूसे तिगै जोहाब आपिन्नी। जमाहेन्से चेलागदेसे येशूदा “चु म्रिडम्हेमेदा चुग्याम पुङ्गो। तिगदा भिसम चु क्रिड्बान य्हाङ्गला लिच्छा लिच्छा भ्रसी छेर्ना लजी” भिसी बिन्ती लजी।

^{२४} जमाहेन्से येशूसे थे म्रिडम्हेमेदा “च्यागो, परमेश्वरसे डादा म्हाबा ग्यु हङ् तसी चिबा इस्राएलला म्हिगदेला लागिरी जे पुङ्खबा हिन्ना” भिसी सुङ्जी।

^{२५} तर थे म्रिडम्हेमेसे येशूदा फ्या लबान, “प्रभु, डादा हो लउ” भिसी भिजी।

^{२६} जमाहेन्से येशूसे थे म्रिडम्हेमेदा “च्यागो, कोलागदेदा पिन्तो:बा गेड नगीदा[†] पिन्बा ठीक आहिन” भिसी सुङ्मा, ^{२७} थे म्रिडम्हेमेसे “हिन्ना प्रभु, तर नगीसेनोन थेला दोप्तासे चमा सरी ताङ्बा भ्राङ्भ्रुड मी चम्याङ्मुला” भिसी भिजी।

^{२८} जमाहेन्से येशूसे थे म्रिडम्हेमेदा “माङ्, एला विश्वास घेन चीम। एला विश्वाससे लमा एसे म्हन्बा हङ्नोन तबा मुला” भिसी सुङ्जी। थेनोन धुङ्गी थेला भामे खम्जी।

येशूसे ल्हानान थरीला रोगसे

स्याप्बा म्हिदा खम्ना लबा

^{२६} जमाहेन्से येशू थे ग्ला रूलासी गालील समुन्द्रला कुनीग्याम गङ्गी फेप्सी धन्छ्याजी। ^{३०} ओच्छे म्हिला हुल येशू मुबा ग्लारी खजी। थेनीगदेसे कुज्या तबा, मी आम्राङ्बादेन ताङ् दोबा ओच्छे ल्हानान थरीला रोगसे स्याप्बा म्हिगदेदा भजी। जमाहेन्से येशूसे थे आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लजी। ^{३१} येशूसे ताङ् दोबा म्हि, कुज्या म्हि, मी आम्राङ्बा म्हिदेन जम्मान आखम्बा म्हिगदेदा खम्ना लबा म्हाङ्सी थेरी मुबा जम्मान म्हिगदे उदेक म्हन्सी इस्राएलला म्हिगदेसे तेन्बा परमेश्वरला जयजयकार लजी।

१५:२६ यहूदीगदेसे अर्गु य्हलला म्हिगदेदा हेला लसी हि नगी भिसी पाङ्मुबा। तर येशूसे चा यहूदीगदेदा कोलागदेदेन छ्याम ओच्छे अर्गु य्हलला म्हिगदेदा चा दिमला नगीदेन दाँजब लसी घोना लसी सुङ्बा मुबा।

येशूसे हजार बलि म्हिदा चबा स्हे पिन्बा

मर्कस ८:१-१०

३२ जमाहेन्से येशूसे चेलागदेदा हाड मुबा ग्लारी ड्योइसी, “चु म्हिगदे म्हाइसी डादा दया रे:जी। तिगदा भिसम चुगदे डादेन छ्याम भ्रबा तिनी सोमरे तजी। ओच्छे चुगदेदेन छ्याम तिगै चबा स्हे आरे। थेतबासेलमा चुगदेदा फोइथाननोन पुइबारी आत। फोइथाननोन दिमरी पुइजी भिसम चुगदे ग्यामरीन बिहोस तला” भिसी सुइजी।

३३ जमाहेन्से चेलागदेसे येशूदा “चुहड्बा तिगै आयाड्बा ग्लारी चुदेला म्हिला हुलदा ख्वाबारी डन्से खानडग्याम गेड भसे?” भिसी भिजी।

३४ येशूसे थेनीगदेदा “एनीगदेदेन छ्याम गेड गाते मुला?” भिसी ड्योइमा, थेनीगदेसे “डन्देन छ्याम गोर निस गेडदेन जजाबा तार्डागदे जजाकी मुला” भिसी भिजी।

३५ जमाहेन्से येशूसे थेरी मुबा म्हिला हुलदा पाइरी चिपुइजी। ३६ येशूसे गोर निस गेडदेन तार्डा थोसी परमेश्वरदा धन्यवाद पिन्जी। ओच्छे गेड क्युइसी चेलागदेदा पिन्जी। जमाहेन्से चेलागदेसे म्हिगदेदा भो लसी पिन्जी। ३७ ओच्छे जम्मान म्हिगदेसे मेन्ना चजी। जमाहेन्से चेलागदेसे लेड्बा गेडदेन

तार्डा दुइमा सोली निस तजी। ३८ थेरी चबागदे न्हडरी कोलागदेदेन म्निडम्हेमे बाहेकनोन हेम्फेबेगदे जे हजार बलि मुबा। ३९ जमाहेन्से येशूसे जम्मान म्हिगदेदा पुइजी। ओच्छे येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम दौंगारी क्रे:सी मगादान भिबा नाम्सारीक्यार फेप्जी।

यहूदी धर्मगुरुगदेसे येशूदा स्वर्गला चिनु उन्गो भिसी पाइबा

मर्कस ८:११-१३; लूका १२:५४-५६

१६ कोइ कोइ फरिसीगदेदेन सदुकीगदे येशूला सेम च्याबाला लागिरी येशू मुबा ग्लारी खजी। ओच्छे “चुदे हाड परमेश्वरग्याम फेप्खबा हिन्सम डन्दा स्वर्गला चिनु उन्गो” भिसी पाइमा,* २ येशूसे थेनीगदेदा चुहड् भिसी सुइजी, “एनीगदेसे ड्यसे मु वाला तबा म्हाइसम ‘न्हडगर धिन ज्यबा तला’ भिसी भिमुला। ३ ओच्छे स्थहोरी चा खसुदेन मु वाला तबा म्हाइसम ‘तिनी लाबालुडसर खनम’ भिसी मु च्यासी एनीगदेसे धिन फेबारी खम्मुला। तर एनीगदेदा ज्यना लसी उन्बा चु धुइला चिनु चा एनीगदेसे घोखम्बा आरे। ४ नइबा बानिबेहोर थोसी स्थहान्दोदेन छ्याम ब्रेल्सी भ्रबा म्हिगदेसे उदेकला चिनु जे म्हाइमुला। तर दान्देला म्हिगदेदा चा योना अगमवक्ताला चिनु

बाहेक अर्गु चिनु आउन।” जमाहेन्से
येशू थे ग्लाग्याम फेप्जी।*

येशूसे फरिसीदेन सदुकीगदेला खमीरला बारेरी सुड्बा

मर्कूस ८:१४-२१

५समुन्द्रला क्यामसडपट्टि धोखमा-
हेन्से गेड भबारी म्ले:जीम भिसी
चेलागदेसे था याड्जी। ६थेनोन धुइरी
येशूसे थेनीगदेदा “च्यागो, एनीगदे
फरिसीदेन सदुकीगदेला खमीरग्याम
होशियार तसी चिउ” भिसी सुड्जी।*

७तर चेलागदेसे चा “य्हाडसे गेड
भबारी म्ले:बासे लमा येशूसे चुहड्
सुड्बा हिन्ना” भिसी हाड हाड
न्हडरी ताम लबारी छ्याइजी।

८येशूसे चु ताम था याड्सी,
“एनीगदे खाहड्बा विश्वास आरेबा
म्हिगदे! एनीगदेसे हाडदेन छ्याम गेड
आरे भिसी तिग्दा ताम लसी चिबा?
९एनीगदेसे अभ घोबा आरे? डाइ
गोर डा गेडसे हजार डा म्हिगदेदा
ख्वामा एनीगदेसे गाते सोली
गेड दुइबा मुबा? थे ताम म्ले:सी
जिन्जी? * १०ओच्छे डाइ गोर निस
गेडसे हजार ब्लि म्हिगदेदा ख्वामा
एनीगदेसे गाते सोली दुइमुबा? *
११एनीगदेसे अभ तिग्दा आघोबा?
डाइ एनीगदेदा गेडला बारेरी पाड्बा

आहिन। तर फरिसीदेन सदुकीगदेला
खमीर हड्बान तामग्याम होशियार
तसी चिउ” भिसी पाड्बा हिन्ना।

१२जमाहेन्से थेनीगदेसे येशूसे
गेडरी युबा खमीरग्याम आहिन,
तर फरिसीदेन सदुकीगदेसे लोप्बा
तामग्याम होशियार तसी चिउ भिसी
सुड्बा चीम भिसी घोजी।

येशू परमेश्वरला म्हि ख्रीष्ट हिन्ना

मर्कूस ८:२७-३०; लूका ९:१८-२१

१३कैसरिया फिलिप्पी भिबा
ग्लारी धोखमाहेन्से येशूसे हाडला
चेलागदेदा “म्हिगदेसे परमेश्वरसे
पुइखबा म्हिदा खाल भिसी भिमुला?”
भिसी इयोइमा, १४चेलागदेसे
“खालैसे बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्ना,
खालैसे एलिया अगमवक्ता, खालैसे
यर्मिया अगमवक्ता थेहड् लसीन
खालैसे अगमवक्तागदे न्हडला गिक
हिन्ना भिसी भिमुला” भिसी येशूदा
जोहाब पिन्जी।*

१५दो:सी येशूसे थेनीगदेदा “तर
एनीगदेसे चा डा खाल भिसी
म्हन्मुला?” भिसी इयोइमा, १६सिमोन
पत्रुससे “हाड परमेश्वरला भा थाबा
पिन्बा ख्रीष्ट हिन्ना” भिसी भिजी।*

१७जमाहेन्से येशूसे थेदा “योनाला
भा सिमोन, एसे परमेश्वरग्याम

१६:४ मती १२:४०; लूका ११:२६ १६:६ लूका १२:१ १६:६ मती १४:१७-२१
१६:१० मती १५:३४-३८ १६:१४ मती १४:१-२; मर्कूस ६:१४-१५; लूका ९:७-८
१६:१६ यूह ६:६८-६९

मोलम याङ्बा मुला। तिग्दा भिसम
चु ताम एदा म्हिगदेसे पाङ्सी था
तबा आहिन। तर स्वर्गरी धन्छ्याबा
डाला आबासे सुङ्सी था याङ्बा
हिन्ना। १८ च्यागो, एसे डाला ताम
ङ्यान्गो, एला मिन पत्रुस[†] हिन्ना।
चु युडबाला पहराथोरी डाइ डाला
मण्डली स्होला। चु मण्डलीदा
कालला शक्तिगदेसे खाइमै ढाबारी
आखम। १९ थेतबासेलमा डाइ एदा
स्वर्गला यहुल्साला साँचोगदे पिन्ना।
एसे जम्बुलिङरी जुन स्हे ढुङ्ला,
थे स्हे स्वर्गरीनोन ढुङ्ला। ओच्छे
एसे जम्बुलिङरी जुन स्हे ठोङ्ला,
थे स्हे स्वर्गरीनोन ठोङ्ला” भिसी
सुङ्जी।[†] * २० तर चेलागदेदा येशूसे
“डा थाबा पिन्बा स्त्रीष्ट हिन्ना भिसी
खालैदा थापाङ्गो” भिसी सुङ्जी।

**येशूसे हाड खाहङ् लसी सिला
भिबा ताम चेलागदेदा सुङ्बा**

मर्कस ८:३१-९:१; लूका ९:२२-२७

२१ जमाहेन्से येशूसे हाडला
चेलागदेदा “यरूशलेमरी निसी
डाइ यहूदी गन्बागदे, परमेश्वरला
मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन
यहूदी धर्मगुरुगदेग्याम ल्हानान दुख
नातो:ला। थेनीगदेसे डादा दुख पिन्सी

पिन्सीन साइला। तसैनोन डादा
सिबाग्याम सोमरेमाकुनु सोना लला”
भिसी सुङ्जी।

२२ चु ताम थे:माहेन्से पत्रुससे
येशूदा जजाकी क्याथाड भोर्सी,
“प्रभु, हाडदा परमेश्वरसे खाइमै
चुहङ् तआपुङ्गै, हाडदा चुहङ्
खाइमै आत!” भिसी बङ्जी।

२३ तर येशू फिलक दो:सी पत्रुसदा
“डादा कोल्ना लबारी म्हाइबा शैतान,
ए चुग्याम थोन्सी निउ! तिग्दा भिसम
एसे परमेश्वरसे सुङ्बा तामदा भन्दा
म्हिगदेला तामदा सेम लमुला” भिसी
सुङ्जी।

२४ जमाहेन्से येशूसे हाडला
चेलागदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी,
“खालै म्हि डाला चेला दोबा सेम
मुसम थेसे हाडला ज्याननोन माया
मारब लसी हाडला क्रुस हाडसेन
पुइसी डादेन छ्याम भ्रगै। * २५ तिग्दा
भिसम जुन म्हिसे हाडला ज्यान
जोगब लबारी म्हाइला, थे म्हिसे
जुकजुकधोनाला जुनी आयाङ्। तर
डाला लागिरी ज्याननोन पिन्खम्बा
म्हिसे चा जुकजुकधोनाला जुनी
याङ्ला। * २६ म्हिसे जम्बुलिङनोन
यारी किन्सी हाडला ज्यान चा
निजी भिसम थेदा तिग ज्यबा तला?

१६:१८ “पत्रुस” भिबाला अर्थ चा युडबा हिन्ना।

१६:१९ चु पदरी येशूसे पत्रुसदा मण्डलीरी तिगै ताम लपुङ्बादेन लआपुङ्बा अधिकार पिन्ना
भिसी सुङ्जी।

१६:१९ मती १८:१८; यूह २०:२३ १६:२४ मती १०:३८; लूका १४:२७

१६:२५ मती १०:३९; लूका १७:३३; यूह १२:२५

जम्बुलिङरी म्हिला ज्यान भन्दा घेन अर्गु तिगै स्हे मुला? ^{२७}तिग्दा भिसम लिच्छा परमेश्वरसे पुइखबा म्हि हाडला आबाला घेन य्हालदेन शक्तिरी स्वर्गदूतदेन छ्याम खला। ओच्छे थेसे जम्मान म्हिदा थेनीगदेसे लबा गे अन्छारला इनाम पिन्ना। ^{*} ^{२८}च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चुरी मुबा म्हिगदे न्हडला कोइ कोइ म्हि चा परमेश्वरसे पुइखबा म्हि हाडला य्हुल्सारी खबा आम्राड्तेधोना आसि।”

येशूला स्थाल पोबा

मर्कूस ६:२-१३; लूका ६:२८-३६

१७ दुरे लिच्छा येशूसे पत्रुस, याकूबदेन याकूबला आले यूहन्नादा जे हाडदेन छ्याम नोबा गडरी भोर्सी फेप्जी। ^२चेलागदेसे च्याना च्यानान येशूला स्थाल पोसी धिनी हड् य्हाल य्हाल तजी। ओच्छे थेला क्वानएनोन धिनीला स्हेर हड्बान तजी। [†] ^३थेनोन धुइरी थेनीगदेसे थेरी मोशादेन एलिया, येशूदेन छ्याम ताम लबान लबा म्हाङ्जी। ^४चु म्हाङ्सी पत्रुससे येशूदा “प्रभु, य्हाङ् चुरी मुबा ज्यबा तजीम। हाडदा ज्यबा छोर्सम चुरी डाइ छाप्रो

सोम स्होला, गिक हाडला लागिरी, गिक मोशाला लागिरी ओच्छे गिक एलियाला लागिरी” भिसी भिजी। ^५थेसे थेहड् पाङ्ना पाङ्नान तार तार्बा खसु खसी थेनीगदेदा घप्जी। थे खसु न्हडग्याम “चु डाइ सेमहेन्से माया लबा डाला भा हिन्ना, थेदा म्हाङ्सी डा ल्हानान ताङ्बा मुला। थेतबासेलमा एनीगदेसे चुसे भिबा ताम ड्यान्गो” भिबा काइ थे:जी। ^{*}

^६थे ताम थे:माहेन्से चेलागदे लोङ्सी सरी र्लुप तजी। ^७तर येशू थेनीगदे मुबा ग्लारी खसी थेनीगदेदा थुर्सी, “रे:गो, एनीगदे थालोङ्गो” भिसी सुङ्जी। ^८जमाहेन्से थेनीगदे रे:सी च्यामा थेरी येशू बाहेक स्थान्दो खालैदा आम्राङ्नी।

^९जमाहेन्से येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम गडग्याम फाप्बान लबा धुइरी येशूसे चेलागदेदा “च्यागो, परमेश्वरसे पुइखबा म्हि सिबाग्याम आसोतेधोना एनीगदेसे तिनी म्हाङ्बा चु ताम खालैदा थापाङ्गो” भिसी सुङ्जी।

^{१०}जमाहेन्से चेलागदेसे येशूदा “यहूदी धर्मगुरुगदेसे तिग्दा एलिया अगमवक्ता डाच्छा खतो:ला भिबा?” भिसी ड्योइमा, ^{*} ^{११}येशूसे चेलागदेदा

१७:२ “क्वानएनोन धिनीला स्हेर हड्बान तजी” कोइ कोइ बाइबलरी चा तार तार तजी भिसी भिबा मुला। तर ग्रीक बाइबल अन्छार चु पदला मुल अर्थ चा धिनीला स्हेर हड्बान य्हाल य्हाल तजी भिसी पाङ्बा हिन्ना (मर्कूस ६:३; लूका ६:२६)।

१६:२७ मती २५:३१; भजन ६२:१२; रोमी २:५ १७:१-५ व्यव १८:१५; भजन २:७; यशै ४२:१; मती ३:१७; मर्कू १:११; लूका ३:२२; २ पत्रु १:१७-१८

१७:१० मला ४:५

चुहङ् भिसी सुङ्जी, “हिन्ना, डाच्छा एलिया खला ओच्छे थेसे जम्मान ताम ढिक्ना लला।^{१२} तर एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, तिग्दा भिसम एलिया खसी जिन्बा मुला। तसैनोन थेदा डोआसेना म्हिगदेसे जे लइ म्हन्बा थेनोन लजी। थेहङ् लसीन परमेश्वरसे पुइखबा म्हिसेनोन थेनीगदेला याग्याम ल्हानान दुख नातोःबा मुला।”^{*}
^{१३}जमाहेन्से येशूसे बप्तिस्मा पिन्बा यूहन्नाला बारेरी सुङ्जीम भिबा ताम चेलागदेसे घोजी।

येशूसे म्हडसे स्याप्बा कोलादा खम्ना लबा

मर्कूस ६:१४-२६; लूका ६:३७-४३

^{१४}थेनीगदे म्हिला हुल मुबा ग्लारी धोखमाहेन्से म्हि गिक येशूला डाच्छापट्टि पुइ जूसी, ^{१५}“प्रभु, डाला भादा दया लउ, तिग्दा भिसम थेदा स्ह म्हडसे ल्हानान दुख पिन्बा मुला। थेदा खाइमाम मेरी, खाइमाम क्युइरी भ्याङ्मुला। ^{१६}थेदा खम्ना लसी पिन्गो भिसी डाइ हाडला चेलागदे मुबा ग्लारी भमुबा। तर थेनीगदेसे खम्ना लबारी आखम्नी” भिसी भिजी।

^{१७}जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “विश्वास आलबादेन नइबा सेम थोबा

म्हिगदे, खाइमाधोना डा एनीगदेदेन छ्याम तला? खाइमाधोना डाइ एनीगदेदा नासे? थेदा चुरी भउ” भिसी सुङ्जी। ^{१८}ओच्छे येशूसे थे म्हडदा बङ्जी। बङ्माहेन्से थे कोलाला लहुइग्याम म्हड थोन्सी यार्जी। जमाहेन्से थे कोला तुरुन्तन खम्जी।

^{१९}ओच्छे चेलागदे सुटुक्क येशू मुबा ग्लारी खसी, “तिग्दा डन्से थे म्हडदा ताप्बारी आखम्नी” भिसी ड्योइमा, ^{२०}येशूसे थेनीगदेदा “एनीगदेला विश्वास आयोबासे लमा हिन्ना। थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चुदे एनीगदेदेन छ्याम पच्छैला ब्लु गिक तेःबा जे विश्वास मुसैनोन चु गडदा ‘चुग्याम लेःउ’ भिसम थे लेःला। एनीगदेला लागिरी आतबा गे तिगै आरे।[†] ^{*}
^{२१}तसैनोन चुहङ्बा म्हड चा फोइथान चिसी प्रार्थना आलतेधोना थोन्सी आयार्मुला” भिसी सुङ्जी।[†]

येशूसे हाड खाहङ् लसी सिला भिबा ताम दोःसी सुङ्बा

मर्कूस ६:३०-३२; लूका ६:४३-४५

^{२२}थेनीगदे गालील अञ्चलरी हुप तबा धुइरी येशूसे चेलागदेदा “परमेश्वरसे पुइखबा म्हिदा म्हिगदेला

१७:२० म्हिसे गाते विश्वास लबा मुला भिबा चा घेन ताम आहिन, तर थेला जजाबा विश्वासरी परमेश्वरला शक्ति गाते घेन मुला भिबा ताम चा घेन ताम हिन्ना।

१७:२१ चु पदला ताम ल्हाना हङ्बा ग्रीक बाइबलरी भिबा आरे। मर्कूस ६:२६ स्हीगो।

१७:१२ मत्ती ११:१४ १७:२० मत्ती २१:२१; मर्कू ११:२३; १ कोर १३:२

यारी जिम्मा पिन्ना। ^{२३}थेनीगदेसे थेदा साइला। तसैनोन सिसी सोमरेमाकुनु थेदा सिबाग्याम सोना लला” भिसी सुङ्जी। चु ताम थे:सी चेलागदेदा ल्हानान दुख ड्हम्जी।

परमेश्वरला मन्दिरला तिरो

^{२४}येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम कफर्नहुम नाम्सारी फेप्खबा धुइरी परमेश्वरला मन्दिरला तिरो दुइबा म्हिगदे पत्रुस मुबा ग्लारी खसी, “एनीगदेला गुरुसे परमेश्वरला मन्दिरला तिरो फामुला कि आफामुला?” भिसी ड्योइमा,* ^{२५}पत्रुससे “फामुला” भिसी भिजी। जमाहेन्से पत्रुस दिम न्हडरी वाइसी येशूदा पाङ्बारी छ्याइमा येशूसेन, “सिमोन, एला तिग सेम मुला? जम्बुलिडला ग्लेगदेसे हाडलान म्हिगदेग्याम तिरो दुइमुला कि स्थहान्दो म्हिगदेग्याम दुइमुला?” भिसी ड्योइजी।

^{२६}पत्रुससे “स्थहान्दो म्हिगदेग्याम दुइमुला” भिसी जोहाब पिन्जी।

जमाहेन्से येशूसे चुहङ् भिसी सुङ्जी, “थेहङ् भिसम हाडला म्हिगदेसे चा आफासै तबा चीम। ^{२७}तसैनोन ए समुन्द्ररी निसी बल्छीसे तार्डा साइसी भउ। एसे जम्मान भन्दा डाच्छा साइबा तार्डाला सुडरी च्यागो, एसे थेला सुडरी म्हुइला डबल गिक स्याप्ला। थे डबल

भोर्सी य्हाड न्हीला तिरो फागो। थेनीगदे य्हाडदेन छ्याम बोमो थाखगै।”

परमेश्वरला य्हुल्सारी खाल घेन तला

मर्कूस ९:३३-३७, ४२-४८;

लूका ९:४६-४८; १७:१-२

१८ थे धुइरी चेलागदे येशू मुबा ग्लारी खसी, “स्वर्गला य्हुल्सारी जम्मान भन्दा घेन खाल तला?” भिसी ड्योइमा,* ^२येशूसे कोला गिकदा ड्योइजी। ओच्छे थेनीगदेला गुडरी राप्पुङ्सी, ^३चुहङ् भिसी सुङ्बारी छ्याइजी, “च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, एनीगदेसे हाड हाडला सेम पोसी चु कोलागदे हङ्बा आतनी भिसम खाइमै स्वर्गला य्हुल्सारी वाङ्आम्याङ्।* ^४जुन म्हि चु कोला हङ्बान सोजो तला थेनोन स्वर्गला य्हुल्सारी जम्मान भन्दा घेन तला। ^५जुन म्हिसे चुहङ्बा कोलादा डाला मिनरी वास्ता लला, थेसे डादाएनोन वास्ता लला।

^६“तर जुन म्हिसे डादा विश्वास लबा चु कोलागदे न्हडला गिकदा पाप लपुङ्ला, थेहङ्बा म्हिदा मी खारेरी हान्दा च्योसी समुन्द्ररी डुबब लबान ज्यबा तला। ^७चु जम्बुलिडरी म्हिगदेदा पाप लपुङ्बा स्हेगदे मुला। थेतबासेलमा चु जम्बुलिडला म्हिगदेसे परमेश्वरग्याम सजाय याङ्ला। पाप

लपुङ्बा स्हेगदे मी मुनोन मुला,
तसैनोन जुन म्हिसे स्थान्दोदा पाप
लपुङ्ला थे परमेश्वरग्याम सजाय
याङ्बा म्हि हिन्ना।

८“एला यादेन काडरी खजिबासे चा
एदा पाप लपुङ्ला थे थासी भ्याङ्गो।
तिगदा भिसम या काड मुसी खाइमै
आसिबा मेरी निबा भन्दा मी बरु ठुडे
तसी जुकजुकधोनाला जुनी याङ्बा
चा एला लागिरी ज्यबा तला।*
९एला मीसे एदा पाप लपुङ्जी भिसम
तेःसी भ्याङ्गो। तिगदा भिसम मी
न्हीनोन मुसी नर्गरी खाइमै आसिबा
मेरी निबा भन्दा मी बरु काना तसी
जुकजुकधोनाला जुनी याङ्बा चा
एदा ज्यबा तला।*

म्हाबा ग्युला उखान

लूका १५:३-७

१०“च्यागो, एनीगदेसे चु कोलागदे
न्हडरी खालैदान हेला थालउ।
तिगदा भिसम चु कोलागदेदा च्याबा
स्वर्गदूतगदे स्वर्गरी धन्छ्याबा
डाला आबादेन छ्याम सदन तला।
थेतबासेलमा एनीगदे होशियार तसी
चिउ।† ११तिगदा भिसम परमेश्वरसे
पुइखबा म्हि म्हाबागदेदा म्हाइबारीदेन
थार्बा पिन्बारी खबा हिन्ना।†

१२“च्यागो, खालै म्हिला ग्यार्जा
गिक ग्यु न्हडरी गिक म्हाजी भिसम
थेसे तिग लला? तिग थेसे बोगल
ब्लिसे च्युक कु ग्युदा गडरीन ख्लासी
म्हाबा ग्यु म्हाइबारी आनि? १३च्यागो,
डाला ताम ड्यान्गो, चुदे थे म्हिसे
म्हाबा ग्यु स्याप्जी भिसम थे आम्हाबा
बोगल ब्लिसे च्युक कु ग्युगदेला
लागिरी भन्दा थे स्याप्बा ग्यु गिकला
लागिरी ल्हानान ताङ्ला। १४थेहङ्
लसीन स्वर्गरी धन्छ्याबा एनीगदेला
परमेश्वर आबालाएनोन चु कोलागदे
न्हडरी खालैनोन नाश थातगै भिबा
सेम मुला।

बिरोध लबा म्हि

१५“चुदे परमेश्वरदा विश्वास
लबा खालै म्हिसे एला बिरोध लसी
आज्यबा गे लजी भिसम ए गिक जे
थे मुबा ग्लारी निसी थेदा घोना लउ।
चुदे एला ताम ड्यान्सी थेसे हाडसे
लबा आज्यबा गे ख्लाजी भिसम
थे एला हो तला।* १६तर थेसे एला
ताम आड्यान्नी भिसम एसे हाडदेन
छ्याम स्थान्दो म्हि गिक अथवा
न्ही भोर्सी निउ। ओच्छे परमेश्वरला
बचनसे पाङ्बा हङ् म्हि न्ही अथवा
सोम साक्षी थान्सी जम्मान ताम

१८:१० येशूदा विश्वास लबा कोलागदे च्याबा स्वर्गदूतगदेसे कोलागदेला वास्ता लसी सदन
थेनीगदेला बारेरी परमेश्वरदा पाङ्मुला।

१८:११ चु पदला ताम ल्हाना हङ्बा ग्रीक बाइबलरी भिबा आरे (लूका १६:१० स्हीगो)।

१८:८ मत्ती ५:३० १८:६ मत्ती ५:२६ १८:१५ लूका १७:३

पक्का लउ।* १७थे म्हिसे थेनीगदेला तामएनोन आङ्यान्नी भिसम एसे मण्डलीदा पाङ्गो। मण्डलीला तामएनोन आङ्यान्नी भिसम एसे थेदा परमेश्वरदा आतेन्बा म्हिदेन तिरो दुइबा म्हि हङ्बान म्हन्सी ख्लापिन्गो। १८एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, एनीगदेसे जम्बुलिङरी जुन स्हे ढुङ्ला थे स्हे स्वर्गरीनोन ढुङ्ला। ओच्छे एनीगदेसे जम्बुलिङरी जुन स्हे ठोङ्ला, थे स्हे स्वर्गरीनोन ठोङ्ला।*

१९“दोःसी डाइ एनीगदेदा पाङ्ला, जम्बुलिङरी एनीगदे न्हङ्ला म्हि न्ही ढिक्सी तिगै ताम हीजी भिसम स्वर्गरी धन्छ्याबा डाला आबासे एनीगदेदा पिन्ना। २०तिग्दा भिसम डाला मिनरी म्हि न्ही सोम ढिक्सी खजिबै ग्लारी हुप तजी† भिसम डा थेनीगदेदेन छ्याम तला।”

माफ आपिन्बा नोकरला उखान

२१जमाहेन्से पत्रुससे येशूदा “प्रभु, परमेश्वरदा विश्वास लबा म्हिसे डादा आज्यना लजी भिसम डाइ थेदा गाते रेमधोना माफ लतोःबा? निसरेमधोना?” भिसी ड्योइमा, २२येशूसे थेदा चुहङ् भिसी जोहाब

पिन्जी, “निसरेमधोना जे आहिन, एसे थेदा सदन माफ लउ!† * २३तिग्दा भिसम स्वर्गला यहुल्सा मी ग्ले गिक हङ्बान हिन्ना। थेसे हाङ्ला नोकरगदेदेन छ्याम हिसाब किताब किन्बारी म्हाइजी। २४थे ग्लेसे हिसाब किताब किन्बारी छ्याइमा हजार च्युइ म्हरला डबल† छे किन्बा नोकरदा ग्ले मुबा ग्लारी भजी। २५तर थे नोकरसे छे फाबारी आखम्बासे लमा ग्लेसे थेदा, थेला मिङ, भा भामेदेन थेदेन छ्याम मुबा जम्मान स्हे चूङ्सी जम्मान टाङ्गा किन्गो” भिसी कुल्जी।

२६जमाहेन्से थे नोकरसे ग्लेदा फ्या लबान, “हाङ्से तिगै रेधोना भ्रान्गो। डाइ हाङ्ला जम्मान टाङ्गा फाला” भिसी बिन्ती लजी। २७थे नोकरदा म्हाङ्सी ग्लेदा दया रेःजी। ओच्छे ग्लेसे थेदा ‘दाहेन्से तजी, एसे चु छे फाआतोः’ भिसी ख्लापिन्जी।

२८“जमाहेन्से थे नोकर निजी। निबान लमा थेसे डाच्छा ग्यार्जा गिक म्हुङ्ला डबल पिन्बा ह्योदा स्याप्जी। जमाहेन्से थेसे होला खारेरी न्हेप्सी, ‘डाला टाङ्गा दान्देन भउ’ भिसी भिजी। २९जमाहेन्से थे होसे थेदा फ्या लबान, ‘तिगै रे भ्रान्गो डाइ एला जम्मान

१८:२० डाला मिनरी हुप तबा भिबा चा येशूदा विश्वास लबा म्हिगदे हिन्ना।

१८:२२ “सदन माफ लउ” भिबादा ग्रीक बाइबलरी चा सात गुण सत्तरी पल्ट माफ लउ भिसी भिबा मुला।

१८:२४ “हजार च्युइ म्हरला डबल” भिबा चा करोडौं करोड टाङ्गा हिन्ना।

१८:१६ व्यव १६:१५ १८:१८ मती १६:१६; यूह २०:२३ १८:२१-२२ लूका १७:३-४

टाङगा पिन्ना' भिसी बिन्ती लजी।
 ३०तर थेसे आङ्यान्ना होदा टाङगा
 आपिन्तेधोना भयाल्खानरी भाङ्जी।

३१“थे नोकरसे थेहङ् लबा म्राङ्सी
 स्थान्दो होगेदा ल्हानान दुख
 इहम्सी थेसे लबा जम्मान ताम ग्लेदा
 पाङ्जी। ३२थेहङ्बा ताम थे:सी
 ग्लेसे थे नोकरदा हाङ मुबा ग्लारी
 इयोङ्जी। ओच्छे थेदा ‘पापी नोकर,
 एला ताम थे:सी डाइ दया लसी एसे
 फातो:बा जम्मान टाङगा ख्लापिन्जी।
 ३३डाइ एदा दया लमाहेन्से एसेनोन
 एला होदा दया लआतो:बा?’ भिसी
 भिजी। ३४थे नोकरला बेहोर म्राङ्सी
 ग्लेदा ल्हानान बोमो खजी। जमाहेन्से
 थेदाएनोन जम्मान छे आफातेधोना
 सजाय पिन्बा म्हिगदेला यारी जिम्मा
 पिन्जी।

३५“थेहङ् लसीन एनीगदेसेनोन
 परमेश्वरदा विश्वास लबा खालै
 म्हिदा सेमहेन्सेन माफ आलनी भिसम
 स्वर्गरी धन्छ्याबा डाला आबासेनोन
 एनीगदेदा थेहङ्नोन लला।”

**येशूसे छोडपत्र लबारी आत भिसी
 लोप्बा**

मर्कुस १०:१-१२

१६ चु ताम सुङ्सी जिन्माहेन्से
 येशू गालील अञ्चलग्याम
 यर्दन स्योडला क्याम्सडपट्टि यहूदिया
 अञ्चलरी फेप्जी। २येशूला लिच्छा

लिच्छा म्हिला हुल खजी। ओच्छे
 येशूसे थेनीगदेदा खम्ना लजी।

३ओच्छे कोइ कोइ फरिसीगदेसे
 येशूला सेम च्याबाला लागिरी,
 “खालै म्हिसे हाङला मिडदा तिगे
 दोष उन्सी छोडपत्र लबा ठीक हिन्ना
 कि आहिन” भिसी इयोङ्जी।

४जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा चुहङ्
 भिसी सुङ्जी, “परमेश्वरसे जम्बुलिङ
 छ्यामाहेन्सेन ‘हेम्कोलादेन मिडकोला
 स्होबा हिन्ना’ भिबा ताम एनीगदेसे
 पढब लबा आरे?” ५“थेतबासेलमा
 म्हिसे हाङला आबादेन आमादा
 ख्लासी हाङला मिडदेन छ्याम
 ढिकसी चिमुला। ओच्छे थेन्नी ल्हुइ
 गिक हङ्बान तला” ६दाहेन्से थेन्नी
 ल्हुइ न्ही आहिन, तर ल्हुइ गिकनोन
 हिन्ना। थेतबासेलमा परमेश्वरसे
 स्होबा जोडीदा खालैसेन थाफेगै।”

७थेनीगदेसे दो:सी येशूदा “थेहङ्
 भिसम मोशासे तिगदा छोडपत्र भिसी
 मिडदा ख्लागो भिसी कुल्बा?” भिसी
 इयोङ्जी।*

८जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा
 “मोशासे मी एनीगदेला सेम
 कोङ्बासे मिडदा ख्लाबारी तला
 भिसी पाङ्बा हिन्ना। तर डाच्छाहेन्से
 चा चुहङ्बा ठिम आरेबा।
 ९थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला ताम
 इयान्गो, जुन म्हिसे हाङला मिड
 स्थान्दोदेन छ्याम ब्रेल्सी आभ्रसे

ख्लासी स्थान्दो म्रिडम्हेमेदेन छ्याम ब्याह लला थेसे चा डाच्छाला म्रिडला बिरोधरी ब्रेल्सी भ्रबा हिन्ना। ओच्छे स्थान्दोसे ख्लाबा म्रिडम्हेमेदेन छ्याम ब्याह लबा म्हि एनोन ब्रेल्सी भ्रबा हिन्ना”^१ भिसी सुङ्जी।*

^{१०} जमाहेन्से चेलागदेसे येशूदा “म्रिड ह्मेम्बो न्हडरी चुहङ् तसम ब्याह आलबान ज्यबा हिन्ना” भिसी भिजी।

^{११} येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “तर जम्मान म्हि ब्याह आलना चिबारी आखम। जुन म्हिदा परमेश्वरसे ब्याह आलना चिखम्बा शक्ति पिन्ना थे जे चिखम्बा। ^{१२} तिगदा भिसम कोइ न्हमान नपुंसक न्हमुला, कोइ म्हिदा चा स्थान्दो म्हिसे नपुंसक स्होसी थान्मुला। ओच्छे कोइ म्हि चा स्वर्गला यहुल्साला गे लबारी नपुंसक हङ् लसीन ब्याह आलना चिमुला। जुन म्हि चुहङ् लसी चिखम्बा, थे म्हि जे चुहङ् लसी चिउ” भिसी सुङ्जी।

येशूसे कोलागदेदा मोलम पिन्बा

मर्कस १०:१३-१६; लूका १८:१५-१७

^{१३} येशूसे हाडला छ्या कोलागदेथोरी थान्सी मोलम पिन्ना भिसी म्हिगदेसे हाडला कोलागदेदा येशू मुबा ग्लारी

भजी। चु म्राङ्सी येशूला चेलागदेसे थे कोलागदे भबा म्हिगदेदा बङ्जी। ^{१४} तर येशूसे चेलागदेदा “कोलागदेदा डा मुबा ग्लारी खपुङ्गो, थेनीगदेला ग्याम थाकागो। तिगदा भिसम स्वर्गला यहुल्सा चु कोलागदे हङ्बालान हिन्ना” भिसी सुङ्जी। ^{१५} जमाहेन्से येशूसे कोलागदेथोरी हाडला छ्या थान्सी मोलम पिन्जी। ओच्छे येशू थे ग्याम फेप्जी।

परमेश्वरला यहुल्सादेन फ्युकपो म्हि

मर्कस १०:१७-३१; लूका १८:१८-३०

^{१६} फ्युकपो म्हि गिक येशू मुबा ग्लारी खसी, “गुरु, जुकजुकधोनाला जुनी याङ्बारी डाइ ज्यबा गे तिग लतो:ला?” भिसी ड्योइजी। ^{१७} जमाहेन्से येशूसे थेदा “एसे डादा ज्यबा तिग हिन्ना भिसी तिगदा ड्योइबा? च्यागो, ज्यबा मी परमेश्वर जे मुला। थेतबासेलमा एदा जुकजुकधोनाला जुनी याङ्बा सेम मुसम परमेश्वरसे कुल्बा अन्छार भ्रउ” भिसी सुङ्जी।

^{१८} थे म्हिसे येशूदा “परमेश्वरसे कुल्बा खजिबा ताम?” भिसी भिमा, येशूसे थेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एसे म्हि थासाइगो, स्थान्दोदेन छ्याम ब्रेल्सी थाभ्रउ, य्हो थालउ, लुसीला

१६:६ चु ताम “स्थान्दोसे ख्लाबा म्रिडम्हेमेदेन छ्याम ब्याह लबा म्हि एनोन ब्रेल्सी भ्रबा हिन्ना” भिसी ल्हाना हङ्बा ग्रीक बाइबलरी भ्रिबा आरे।

१६:६ मत्ती ५:३२; १ कोर ७:१०-११

ताम पाङ्सी थाभ्रउ,* १६हाडला आबा आमादा मान लउ, ओच्छे एसे हाडला खिम्जेमदा हाडदा हङ्गोन माया लउ।”*

२०जमाहेन्से थे म्हिसे येशूदा “चु जम्मान ताम मी डाइ लसीन चिबा मुला। दाहेन्से डाइ लतो:बा तिग मुला?” भिसी भिजी।

२१जमाहेन्से येशूसे थेदा “चुदे ए परमेश्वरदा सेम निबा म्हि दोबा हिन्सम एदेन छ्याम मुबा जम्मान धन सम्पत्ति चूङ्सी प्राडबोगदेदा भो लसी पिन्नो। एसे स्वर्गरी धन सम्पत्ति याङ्गला, ओच्छे डादेन छ्याम भ्रउ।” भिसी सुङ्गी। २२येशूला ताम थे:सी थे म्हि ल्हानान दुख इहम्सी निजी। तिग्दा भिसम थेदेन छ्याम ल्हानान धन सम्पत्ति मुबा।

२३ओच्छे येशूसे हाडला चेलागदेदा चुहङ्ग भिसी सुङ्गी, “च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, फ्युकपो म्हिदा स्वर्गला यहुल्सारी वाङ्बारी ल्हानान गाहो मुला। २४दो:सी डाइ एनीगदेदा पाङ्गला, फ्युकपो म्हिदा परमेश्वरला यहुल्सारी वाङ्बारी भन्दा ऊँटदा दापला मीग्याम वाङ्बारी सजिलो मुला।”

२५चुहङ्गबा ताम थे:सी चेलागदे उदेक म्हन्बान, “थेहङ्ग भिसम खाल्से थार्बा याङ्गला?” भिसी येशूदा ड्योङ्गी।†

२६जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा स्हीबान, “चु गे म्हिसे लबारीन आखम्बा गे हिन्ना। तर परमेश्वरसे चु जम्मान गे लखम्ला” भिसी सुङ्गी।

२७जमाहेन्से पत्रुससे येशूदा “डन्से मी जम्मान स्हे ख्लासी हाडदेन छ्याम भ्रबा मुला। दाहेन्से डन्से चा तिग याङ्गला?” भिसी भिजी।

२८येशूसे थेनीगदेदा चुहङ्ग भिसी सुङ्गी, “एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, परमेश्वरसे छार जम्बुलिङ स्होमा परमेश्वरसे पुङ्खबा म्हि य्हाल य्हाल्बा शक्तिशाली ठिरी चिबा धुङ्गरी एनीगदे डादेन छ्याम भ्रबागदेएनोन हाडला च्युक न्ही ठिरी चिला। ओच्छे इस्राएलला च्युक न्ही वंशला निसाफ लला।*

२९थेहङ्ग लसीन जुन म्हिसे डाला लागिरी हाडला दिमनाम, ज्योज्यो आले, नाना आडा, आबा आमादेन भा भामे खलाला, थेसे थे भन्दा दोब्बर, तेब्बर, चौबरधोना याङ्गला। ओच्छे जुकजुकधोनाला जुनी याङ्गबा अधिकार याङ्गला” भिसी सुङ्गी। ३०तर दान्दे डाच्छा मुबागदे न्हङ्गला ल्हानान म्हि लिच्छा तला। ओच्छे दान्दे लिच्छा मुबागदे चा डाच्छा तला।*

१६:२५ यहूदीगदेसे फ्युकपो म्हिगदेदा चा परमेश्वरसे मोलम पिन्मुला भिसी म्हन्मुबा।

१६:१८ प्रस्था २०:१३-१६; व्यव ५:१७-२०

१६:१६ प्रस्था २०:१२; व्यव ५:१६; लेवी १६:१८ १६:२८ मती २५:३१

१६:३० मती २०:१६; लूका १३:३०

अडगुरला वारीरी गे लबागदेला उखान

२० “च्यागो, स्वर्गला यहुल्सा अडगुर वारीला दोप्ता गिक हड्बान हिन्ना। थे म्हि स्थहोरीन हाडला वारीरी गे लबारी म्हि म्हाइबारी निजी। २थेसे म्हि स्याप्माहेन्से धिन गिकला ज्याला तोगब लसी थेनीगदेदा अडगुर वारीरी गे लउ भिसी पुइजी।

३“दोःसी थे दोप्ता नौ बजेरीक्यार बजाररी निमा गे आयाङ्ना चिबा म्हि म्हाइजी। ४जमाहेन्से थेसे थे म्हिगदेदा ‘एनीगदेएनोन डाला अडगुर वारीरी गे लबारी निउ। डाइ एनीगदेदा ठीक ज्याला पिन्ना’ भिसी भिमाहेन्से, ५थेनीगदे गे लबारी निजी।

“थेहड् लसीन दोःसी थे दोप्तासे बाह्व बजेदेन तीन बजेरीक्यारएनोन स्थहान्दो म्हिगदे भसी गे लपुइजी।

६“पाँच बजेरीक्यार दोःसी थे दोप्ता बजाररी निमा गे आयाङ्ना चिबा म्हिगदे स्याप्जी। थेतबासेलमा थेसे थे म्हिगदेदा ‘एनीगदे तिगदा गे आलना धिन गिक य्होइसी चिबा?’ भिसी भिमा, ७थेनीगदेसे ‘खाइ डन्दा खालैसेन गे आपिन्नी’ भिसी भिजी। जमाहेन्से थे दोप्तासे ‘थेहड् भिसम एनीगदे डाला अडगुर वारीरी निसी गे लउ’ भिसी भिजी।

८“ड्यसे तमाहेन्से थे अडगुर वारीला दोप्तासे नाइकेदा ‘गे लबागदे जम्मादान ड्योइसी थेनीगदेदा ज्याला पिन्गो। ज्याला पिन्बा धुइरी जम्मान भन्दा लिच्छा गे लबारी खबा म्हिगदेदा डाच्छा पिन्गो, ओच्छे डाच्छा गे लबारी खबा म्हिगदेदा चा लिच्छा पिन्गो’ भिसी कुल्जी।* ९जमाहेन्से पाँच बजेरी गे लबारी खबा म्हि खजी। थेनीगदेदा धिन गिकलान ज्याला पिन्जी। १०पाँच बजेरी खबागदेदा धिन गिकला ज्याला पिन्बा म्हाइसी स्थहोरी जम्मान भन्दा डाच्छा खसी गे लबागदेसे चा य्हाडसे मी थे भन्दा ल्हानान याडुला तला भिसी म्हन्जी। तर थेनीगदेसेनोन धिन गिकला ज्याला जे याइजी। ११ज्याला याड्माहेन्से थेनीगदेसे थे अडगुर वारीला दोप्ताला बिरोध लबान ताम लबारी छ्याइजी। १२‘लिच्छा खसी घण्टा गिक जे गे लबा चुगदेदा डनी स्थहोहेन्से धिन गिकनोन छेप्बा छबा नासी गे लबागदेदा तेनोन तिगदा हाडसे ज्याला पिन्बा’ भिसी थेनीगदेसे भिजी,

१३“तर थे अडगुर म्हाइला दोप्तासे थेनीगदे न्हडला म्हि गिकदा चुहड् भिसी जोहाब पिन्जी, ‘च्यागो, एनीगदेदा डाइ तिगै अन्याय लबा आरे। डाइ धिन गिकला ज्याला पिन्ना भिमा एसेन तला भिसी गे लबा आहिन? १४थेतबासेलमा एला ज्याला भोर्सी

निउ। लिच्छा खसै चुगदेदा एदा तेनोन
पिन्बा डाला सेम मुला। १५डादेन मुबा
स्हे डाइ म्हन्बा अन्छार पिन्आम्याङ्?
डाइ ताङ्सी पिन्बा ग्लारी एसे तिग्दा
डाह लबा?’

१६“चुहङ् लसी लिच्छाला म्हि
डाच्छा, डाच्छाला म्हि लिच्छा
तला।”† *

डादा साइला भिसी येशूसे दोःसीनोन सुङ्बा

मर्कस १०:३२-३४; लूका १८:३१-३४

१७यरूशलेमपट्टि फेप्बान लबा धुइरी
येशूसे हाडला च्युक न्ही चेलागदेदा
कुनी गिकरी भोर्सी चुहङ् भिसी सुङ्जी,
१८“च्यागो, दान्दे य्हाङ् यरूशलेमपट्टि
निबान मुला। दाहेन्से परमेश्वरसे
पुइखबा म्हिदा परमेश्वरला मन्दिररी
पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी
धर्मगुरुगदेला यारी जिम्मा पिन्ना।
जमाहेन्से थेनीगदेसे थेदा ‘चुदा साइनोन
तोःला’ भिसी पाङ्ला। १९ओच्छे थेदा
अर्गु य्हुलला म्हिगदेला यारी जिम्मा
पिन्ना। जमाहेन्से थेनीगदेसे थेदा
खिसी लबान कोर्रासे तोबा ग्याङ्बा
लसी कुसरी टाँगब लसी साइला। तर
थेदा सोमरेमाकुनु सिबाग्याम सोना
लला।”

जब्दियाला मिडसे लबा बिन्ती

मर्कस १०:३५-४५

२०जमाहेन्से जब्दियाला मिडसे
हाडला भा न्हीदा छ्यामनोन येशू
मुबा ग्लारी भसी खजी। ओच्छे थेसे
येशूदा फ्या लबान बिन्ती लजी।

२१जमाहेन्से येशूसे थेदा “एदा तिग
तोःबा?” भिसी सुङ्मा, थेसे येशूदा
“हाडसे शासन लबा धुइरी डाला
भा न्हीदा गिकदा हाडला दाहिनेपट्टि
गिकदा देब्रेपट्टि चिपुङ्ला भिसी
सुङ्गो” भिसी भिजी।

२२तर येशूसे थेनीगदेदा “तिग
हीदोबा भिसी एनीगदेदा थानोन आरे।
डाइ नाबा दुख एनीगदेसे नाबारी
खम्ला?” भिसी सुङ्जी।

थेनीगदेसे “खम्ला” भिसी भिजी।

२३जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा
“एनीगदेसे डाइ नाबा दुख मी नाला।
तर डाला दाहिने देब्रे चिपुङ्बा
अधिकार डाला यारी आरे। चु ग्ला
डाला आबासे जुन म्हिला लागिरी
स्होबा हिन्ना थे जे चिम्याङ्ला”
भिसी सुङ्जी।

२४चु ताम थेःसी स्थान्दो चेला
च्युइदा चा थेन्ना ज्योज्यो आले न्हीदेन
छ्याम बोमो रेःजी। २५तर येशूसे

२०:१६ चु उखानग्याम येशूसे लोप्बा ताम चा डाच्छाहेन्से विश्वास लबा म्हिदेन लिच्छा
विश्वास लबा म्हि न्हीसेन च्योच्यो इनाम याङ्ला भिबा हिन्ना। तिग्दा भिसम इनाम चा
परमेश्वरला दयामायाग्याम ओहङ्गोन पिन्बा मोलम हिन्ना।

२०:१६ मती १६:३०; मर्क १०:३१; लूका १३:३०

थेनीगदेदा हाड मुबा ग्लारी ड्योइसी चुहङ् भिसी सुङ्जी, “च्यागो, एनीगदेदा चु ताम थानोन मुला, अर्गु यहुलला शासन लबा म्हिगदेसे हाडला सेमसे म्हन्बा अन्छार म्हिगदेथोरी शासन लमुला। ओच्छे घेन घेन पदरी मुबा म्हिगदेसे हाड भन्दा धिरी मुबा म्हिगदेथोरी शासन लमुला। ^{२६}तर एनीगदे चा थेहङ् तबारी आत। जुन म्हि जम्मान भन्दा घेन दोबारी म्हाइला थेसे चा एनीगदेला सेवा लतो:ला। * ^{२७}ओच्छे एनीगदे न्हडरी जुन म्हि डाच्छा तबारी म्हाइला थे चा एनीगदेला नोकर दोतो:ला। * ^{२८}थेहङ् लसीन परमेश्वरसे पुडखबा म्हि एनोन स्थहान्दोगदेग्याम सेवा किन्बारी आहिन, तर स्थहान्दोगदेला सेवा लबारी ओच्छे हाडलान ज्यान पिन्सी ल्हानान म्हिगदेला पापला सय फाबारी खबा हिन्ना।”

येशूसे मी आम्राड्बा म्हि न्हीदा खम्ना लबा

मर्कूस १०:४६-५२; लूका १८:३५-४३

^{२६}येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम यरीहो भिबा शहरग्याम फेप्बान लबा धुइरी म्हिला हुलएनोन थेनीगदेदेन छ्याम छ्याम खजी। ^{३०}ग्यामला कुनीरी चिबा मी आम्राड्बा म्हि न्हीसे येशू थेनोन ग्याम फेप्बान लबा ताम था याङ्सी, “प्रभु, दाऊद

ग्लेला सन्तान! डन्दा दया लउ” भिसी क्रिड्बान भिजी।

^{३१}थे म्हि न्हीदा येशूदेन छ्यामनोन खबा म्हिगदेसे “कुटिसी चिउ” भिसी बड्जी। तर थेन्नी भन क्रिड्बान, “प्रभु, दाऊद ग्लेला सन्तान डन्दा दया लउ” भिसी भिजी।

^{३२}जमाहेन्से थेन तसी येशूसे थेनीगदेदा “डाइ एनीगदेला लागिरी तिग लगै भिसी म्हन्बा मुला?” भिसी ड्योइजी।

^{३३}थेनीगदेसे येशूदा “प्रभु हाडसे डन्ना मी म्राड्ना लपिन्गो” भिसी भिजी।

^{३४}थेनीगदेला ताम थे:सी येशूदा दया रे:सी येशूसे थेनीगदेला मीरी थुर्जी। थुर्मेछ्याम थेनीगदेसे म्राड्जी। ओच्छे थेनीगदे येशूदेन छ्याम भ्रजी।

येशू यरूशलेमरी फेप्बा

मर्कूस ११:१-११; लूका १९:२८-४०;

यूहन्ना १२:१२-१६

२१ येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम फेप्बान लमा यरूशलेम डामला जैतून भिबा गडला बेथफागे नाम्सारी धोखजी। ओच्छे येशूसे हाडला चेला न्हीदा पुइजी। ^२पुइबा धुइरी चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनी जजाकी क्याथाडला नाम्सारी निउ। एनी थेरी धोमैछ्याम च्युन्सी थान्बा गधाला मामादेन कोला म्राड्ला। जमाहेन्से

एनीसे थे गधाला मामादेन कोलादा
ब्लसी डा मुबा ग्लारी भउ। ^३थेरी एनीदा
खालैसे तिगै भिजी भिसम ‘चु प्रभुदा
तो:बा मुला’ भिसी भिउ। जमाहेन्से
थेनीगदेसे एनीदा पुइखला।”

४ अगमवक्ताग्याम पाङ्बा बचन पूरा
तगै भिसी चु तबा हिन्ना।

५ “सियोनना” म्हिगदेदा चुहङ् भिसी
पाङ्गो,
‘च्यागो, एनीगदेला ग्ले एनीगदे
मुबा ग्लारी

गधाला कोलाथोरी क्रे:सी
फेप्खबान मुला।

थे ल्हानान सोजो मुला।” *

६ जमाहेन्से चेला न्ही निसी येशूसे
कुल्बा अन्छार लजी। ^७थेनीगदेसे
गधाला मामादेन कोला भजी। ओच्छे
थे गधाला मामादेन कोलाथोरी हाड
हाडला घ तीजी। जमाहेन्से येशू
थेथोरी धन्छ्याजी। ^८ओच्छे थेरी
मुबा ल्हानान म्हिगदेसे ग्यामरी हाड
हाडला घगदे तीजी, कोइसे स्याउला
थासी ग्यामरी तीजी, ^९जमाहेन्से
येशूला लिच्छा डाच्छा भ्रबा जम्मान
म्हिला हुलसे चुहङ् भिसी क्रिड्बान
जयजयकार लजी,

“दाऊद ग्लेला सन्तानला
जयजयकार तगै।

परमप्रभुला मिनरी फेप्खबासे
परमेश्वरग्याम मोलम याङ्गै।

थेहङ् लसीन स्वर्गरी धन्छ्याबा
परमेश्वरदा जयजयकार तगै।”

^{१०}येशू यरूशलेमरी धोमाहेन्से शहर
नाडनोन हल्ली खल्ली तजी। ओच्छे
म्हिगदेसे “चु खाल हिन्ना?” भिसी
ड्योइजी। *

^{११}येशूदेन छ्याम खबा महिला
हुलसे “चु गालीलला नासरत भिबा
नाम्साग्याम फेप्खबा अगमवक्ता येशू
हिन्ना” भिसी भिजी।

येशू परमेश्वरला मन्दिररी फेप्बा

मर्कुस ११:१५-१६; लूका १९:४५-४८;

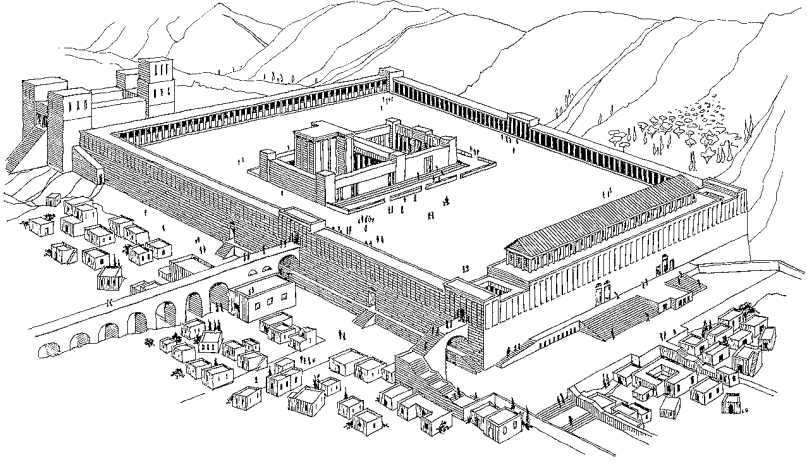
यूहन्ना २:१३-२२

^{१२}येशूसे परमेश्वरला मन्दिर न्हडरी
चूङ्बादेन ग्लुबागदेदा ताप्जी। ओच्छे
टाङ्गा देप्बारी चिबागदेला टेबुलदेन
हुकुर चूङ्बारी चिबागदे जम्मालान
चिबा ग्लागदे प्लाड प्लिङ लसी
भ्याङ्जी। ^{१३}ओच्छे येशूसे थेनीगदेदा
चुहङ् भिसी सुङ्जी, “च्यागो, ‘डाला
दिम यहुल यहुलला म्हिगदेसे प्रार्थना
लबा दिम दोला’ भिसी परमेश्वरला
बचनरी भिबा मुला। तर एनीगदेसे मी
डाला दिमदा य्होगदे चिबा ग्ला स्होबा
मुला।” *

^{१४}येशू परमेश्वरला मन्दिररी मुबा
धुइरी मी आम्राङ्बा म्हिदेन कुज्या
म्हिगदे येशू मुबा ग्लारी खजी। जमाहेन्से
येशूसे थेनीगदेदा खम्ना लजी। ^{१५}तर

२१:५ “सियोन” भिबा चा यरूशलेम शहरदा पाङ्बा हिन्ना।

२१:५ जक ९:९ २१:१०-११ भजन ११८:२६-२७ २१:१३ यशै ५६:७; यर्मि ७:११

परमेश्वरला मन्दिर (२१:१२)

येशूसे लबा उदेकला गेदेन परमेश्वरला मन्दिररी कोलागदेसे “दाऊद ग्लेला सन्तानना जयजयकार तगै” भिसी क्रिड्बा म्राङ्सी परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी धर्मगुरुगदे बोमो खजी।^{१६}थेनीगदेसे येशूदा “चु कोलागदेसे तिग भिबान मुला हाडसे थे:बा आरे?” भिसी भिमा, येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “थे:बा मुला। तर परमेश्वरला बचनरी चुहङ् भिसी भिबा मुला,

‘प्रभु, हाडसे लैनु कोलागदेदेन जजा कोलागदेदाएनोन

जयजयकार लतो:ला भिसी लोप्बा मुला’

तिग एनीगदेसे चु ताम पढब लबा आरे?”*

^{१७}जमाहेन्से थेनीगदेदा थेरी ख्लासी येशू बेथानिया भिबा नाम्सारी फेप्सी जमाकुनु म्हुनड थेरीन धन्छ्याजी।

तिगै आरोबा अञ्जीरला दोड

मर्कस ११:१२-१४, २०-२४

^{१८}न्हङगरदड स्थोरी यरूशलेमपट्टि दो:सी फेप्खबान लबा धुइरी येशूदा फोखेन्जी। ^{१९}ग्यामरी फेप्खबान लबा

२१:१५ यहूदी धर्मगुरुगदेसे येशूदा खीष्ट हिन्ना भिसी विश्वास आलमुबा। ओच्छे स्थान्दो म्हिगदेसे येशूदा खीष्ट भिबासे लमा थेनीगदेदा बोमो रे:जी। चुदे स्थान्दो म्हिगदेसे येशूदा ल्हानान सेम निजी भिसम येशूसे स्थान्दो म्हिगदेदा थेनीगदेला बिरोधरी रे:पुङ्ला भिसी थेनीगदे लोङ्मुबा।

२१:१६ भजन ८:२

धुइरी येशूसे ग्यामला कुनीरी अञ्जीरला दोड गिक म्राङ्जी। थे दोडरी अञ्जीर मुजी वा भिसी स्हीबारी फेप्मा भा जे म्राङ्सी, “दाहेन्से चु दोडरी खाइमै अञ्जीर थारोगै” भिसी येशूसे सुङ्जी। थेहङ् सुङ्मैछ्याम थे अञ्जीर दोड खर्जी।^१

^{२०} अञ्जीर दोड खर्सी निबा म्राङ्सी उदेक म्हन्बान येशूला चेलागदेसे “दान्देला दान्देन खाहङ् लसी चु अञ्जीर दोड खर्जी?” भिसी भिमा, ^{२१} येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, एनीगदेला सेमरी शङ्का आलना विश्वास लजी भिसम चु अञ्जीर दोडदा लबा हङ् जे आहिन, तर चु गडदाएनोन ‘ए होक निसी समुन्दरी ताइगो’ भिसम थेहङ् नोन तला। ^{२२} ओच्छे एनीगदेसे विश्वास लसी प्रार्थना लमा जुन ताम ह्रीला थेनोन एनीगदेसे याङ्ला।”

येशूला अधिकारला बारेरी ड्योइबा

मर्कुस ११:२७-३३; लूका २०:१-८

^{२३} परमेश्वरला मन्दिररी फेप्सी येशूसे म्हिगदेदा लोप्बान लबा धुइरी परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी गन्बागदे येशू मुबा ग्लारी खसी, “हाडसे खानडग्याम अधिकार याङ्सी चु गे लबा हिन्ना?

हाडदा चु अधिकार खाल्से पिन्बा हिन्ना?” भिसी ड्योइमा, ^{२४} येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदेदाएनोन डाइ ताम गिक ड्योइला। थे तामला जोहाब पिन्जी भिसम डादा चु गेगदे लबारी खाल्से अधिकार पिन्जी थे एनीगदेदा पाङ्ला। ^{२५} यूहन्नादा बप्तिस्मा पिन्बा अधिकार खाल्से पिन्जी? परमेश्वरसे कि म्हिगदेसे?”

जमाहेन्से थेनीगदे हाड हाड न्हडरी सल्लाह लबान, “परमेश्वरग्याम भिजी भिसम थेसे यहाडदा ‘थेहङ् भिसम एनीगदेसे तिगदा यूहन्नादा विश्वास आलबा?’ भिसी भिला। ^{२६} तर म्हिगदेग्याम भिजी भिसम म्हिला हुलसे साइला भिसी यहाड लोङ्मुला। तिगदा भिसम जम्मासेन यूहन्नादा अगमवक्ता हिन्ना भिसी भिमुला।” ^{२७} थेतबासेलमा थेनीगदेसे “डन्दा था आरे” भिसी येशूदा जोहाब पिन्जी।

येशूसे थेनीगदेदा “थेहङ् भिसम डाइएनोन चु गेगदे खाल्ला अधिकार-ग्याम लबा हिन्ना, थे एनीगदेदा आपाङ्” भिसी सुङ्जी।

भा न्ही मुबा म्हिला उखान

^{२८} येशूसे अफ चुहङ् भिसी सुङ्जी, “डाइ एनीगदेदा भा न्ही मुबा म्हिला उखान पाङ्ला।

२१:१६ येशूसे यहूदी धर्मगुरुगदेदा परमेश्वरसे सजाय पिन्ना भिबा ताम उन्बाला लागिरी अञ्जीरला दोड खर्नी लबा हिन्ना।

एनीगदेसे चुग्याम तिग घोला? थे
म्हि थेबा भा मुबा ग्लारी निसी, ‘ए
तिनी अडगुर वारीरी निसी गे लउ
भा’ भिसी कुल्मा, ^{२६}थेसे ‘डा आनि
आबा’ भिसी जोहाब पिन्जी। तर
लिच्छा सेम दोःसी थे गे लबारी निजी।

^{३०}“थेहड लसीन थे भा च्याड्बा
मुबा ग्लारी निसी थेदाएनोन थेहड्बोन
भिसी कुल्मा, थेसे ‘तला आबा डा
निला’ भिसी भिजी। तर थे आनिनी।”

^{३१}जमाहेन्से येशूसे परमेश्वरला
मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन
यहूदी गन्बागदेदा “चु न्ही न्हडरी
खजिबासे चा आबासे कुल्बा ताम
इयान्जी” भिसी इयोइमा, थेनीगदेसे
“थेबा भासे” भिसी जोहाब पिन्जी।

ओच्छे येशूसे थेनीगदेदा चुहड्
भिसी सुड्जी, “च्यागो, एनीगदेसे
डाला ताम इयान्गो, एनीगदे भन्दा
डाच्छा तिरो दुइबा म्हिगदेदेन
बेश्यागदे परमेश्वरला यहुल्सारी
निला। ^{३२}तिगदा भिसम बप्तिस्मा
पिन्बा यूहन्नासे एनीगदेदा परमेश्वरसे
महन्बा अन्छारला ग्याम उन्बारी
खमाएनोन एनीगदेसे थेदा विश्वास
आलनी। बरु तिरो दुइबा म्हिगदेदेन
बेश्यागदेसे चा थेदा विश्वास लजी।
थेनीगदेसे विश्वास लबा म्राड्सीनोन
एनीगदेसे ह्राड ह्राडला पाप रूलासी
परमेश्वरपट्टि आदोःनी। ओच्छे थेला
ताम विश्वास आलनी।

अधियाँ स्होबा म्हिगदेला उखान

मर्कस १२:१-१२; लूका २०:६-१६

^{३३}“अर्गु उखानएनोन इयान्गो,
फ्युकपो म्हि गिकसे वारीरी अडगुर
सूसी क्युर्सीन पर्खाल लजी। ओच्छे
अडगुर म्हर्बारी कोल स्होसी अडगुर
वारी खुड्बारी नोबा छाप्रो गिक
स्होजी। जमाहेन्से अधियाँरी पिन्सी थे
अर्गु यहुल्सारी निजी।”

^{३४}“अडगुर मिन्बा धुइ तमाहेन्से थे
फ्युकपो म्हिसे ह्राडला भो किन्बाला
लागिरी अधियाँ लबागदे मुबा ग्लारी
ह्राडला नोकरगदेदा पुइजी। ^{३५}ओच्छे
अधियाँ लबागदेसे थे फ्युकपो म्हिला
नोकर गिकदा चुड्सी तोबा ग्याड्बा
लजी, गिकदा साइजी तर स्थान्दो
गिकदा चा युड्बासे तोजी। ^{३६}थे
फ्युकपो म्हिसे दोःसी डाच्छाला
भन्दा ल्हानान नोकरगदे पुइजी,
तर थेनीगदेसे थे नोकरगदेदाएनोन
थेहड्बोन लजी। ^{३७}“जमाहेन्से थे
फ्युकपो म्हिसे जम्मान भन्दा लिच्छा
‘थेनीगदेसे डाला भादा मी मान लला
तला’ भिसी थेसे ह्राडला भादान
थेनीगदे मुबा ग्लारी पुइजी। ^{३८}तर थेदा
खबान लबा म्राड्सी अधियाँ लबागदेसे
‘चु मी यहाडला धनीला भा हिन्ना,
यहाडसे थेदा साइगे। जमाहेन्से थेला
सम्पत्ति यहाडलान तला’ भिसी ह्राड
ह्राड न्हडरी ताम लजी। ^{३९}जमाहेन्से

थेनीगदेसे थे फ्युकपो म्हिला भादा चुङ्सी अङ्गुर वारीग्याम क्याथाड भोर्सी साइजी।

४० जमाहेन्से परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी गन्बागदेदा येशूसे “दाहेन्से अङ्गुर वारीला धनी खसी थे अधियाँ लबा म्हिगदेदा तिग लला?” भिसी इयोइमा, ४१ थेनीगदेसे “थे अङ्गुर वारीला धनीसे थेहङ्बा नइबा गे लबा म्हिगदेदा नाश लला। ओच्छे जुन म्हिसे अङ्गुर मिन्माहेन्से हाडला भो पिन्ना थेहङ्बा म्हिगदेदा अधियाँ पिन्ना” भिसी येशूदा जोहाब पिन्जी।†

४२ जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदेसे परमेश्वरला बचन खाइमै पढब लबा आरे?

‘जुन युडबादा दिम स्होबा

कर्मिगदेसे गे आखेल भिसी

भ्याङ्बा मुबा

थेनोन युडबा दिमला सुर युडबा दोजी।

चु परमप्रभुग्याम तबासे लमा
य्हाडला लागिरी उदेकला ताम
हिन्ना’

भिसी भिबा मुला।*

४३ “थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो। च्यागो, दाहेन्से

परमेश्वरला यहुल्सा एनीगदेग्याम ब्यन्सी परमेश्वरसे कुल्बा अन्छार भ्रबा यहुलला म्हिगदेदा पिन्ना। ४४ थे युडबाथोरी ताइबा म्हि चा जम्मान छारछिर निला, ओच्छे थे युडबा खालैथोरी ताइजी भिसम थेरी मुबा म्हि फ्लातफलेत निला।”†

४५ येशूसे सुङ्बा उखान थे:माहेन्से परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन फरिसीगदेसे “चु ताम येशूसे य्हाडलान बारेरी पाङ्बा ताम हिन्ना” भिसी घोजी। ४६ थेतबासेलमा थेनीगदेसे येशूदा चुङ्बारी म्हाइजी, तर थेनीगदे म्हिला हुल म्हाङ्सी लोङ्जी। तिग्दा भिसम म्हिगदेसे येशूदा अगमवक्ता भिसी म्हन्मुबा।

ब्याह भोजला उखान

लूका १४:१५-२४

२२

दो:सीनोन येशूसे थेनीगदेदा उखानग्याम चुहङ् भिसी सुङ्जी, २४ “स्वर्गला यहुल्सा चुहङ्बान हिन्ना, ग्ले गिकसे हाडला भाला ब्याहला भोज ठीक लजी। ३ ओच्छे निम्तो याङ्बा म्हिगदेदा इयोइबारी हाडला नोकरगदे पुङ्जी। तर निम्तो याङ्बा म्हिगदेसे खबा सेम आलनी।

४ “दो:सी ग्लेसे निम्तो याङ्बा म्हिगदेदा ‘डाइ छोबा छोबा म्हे बहर

२१:४१ थे वारीला धनीला भा चा परमेश्वरला भा येशू हङ्बान हिन्ना।

२१:४४ लूका २०:१८ स्हीगो, चु पदला ताम कोइ कोइ ग्रीक बाइबलरी भिबा आरे।

२१:४२ भजन ११८:२२-२३

साइसी ब्याहला भोज ठीक लसी जिन्बा मुला। दाहेन्से हाडनी फेप्खउ भिउ' भिसी स्थान्दो नोकरगदेदा पुइजी।

५“तर थे निम्तो याड्बा म्हिगदेसे नोकरगदेला तामदा थेगोन आलना कोइ हाडला बु वारीरीक्यार निजी, कोइ व्यापार लबारी निजी, ६ओच्छे स्थान्दोगदेसे चा थे नोकरगदेदा चुइसी तोबा ग्याड्बा लसी साइजी। ७चु ताम थे:सी ग्ले ल्हानान बोमो खजी। जमाहेन्से ग्लेसे सिपाहीगदेदा पुइसी हाडला नोकरगदे साइबागदेदा साइजी। ओच्छे थेनीगदेला शहरएनोन खाइजी।

८“जमाहेन्से ग्लेसे हाडला नोकरगदेदा चुहङ् भिसी कुल्जी, ‘ब्याहला भोज ठीक लसी जिन्बा मुला। तसैनोन निम्तो याड्बा म्हिगदे य्हाडला भोजरी खबाधोनाला आरेम। ९थेतबासेलमा दाहेन्से एनीगदे ग्याम ग्यामरी निउ। ओच्छे स्याप्बागदे जम्मादान ब्याहला भोज चबारी खउ भिसी निम्तो पिन्गो।’ १०ओच्छे नोकरगदे ग्याम ग्यामरी निसी ज्यबा गे लबा तसै आज्यबा गे लबा तसै स्याप्तेबा जम्मादान निम्तो पिन्जी। चुहङ् लसी ब्याह दिम नाडनोन डोन्बोगदे तजी।

११“डोन्बोगदेदा च्याबारी भिसी ग्ले दिम न्हडरी खमा थेरी ब्याहरी

खबा धुइरी क्वान्तो:बा क्वान आक्वान्ना खबा म्हि गिकदा म्हाइजी। १२थेदा म्हाइसी, ‘ओहो, हो!, ए मी ब्याहरी क्वान्तो:बा क्वान आक्वान्ना चुरी खाहङ् लसी खजी?’ भिसी ड्योइमा, थे म्हिसे तिगै जोहाब पिन्आखम्नी। १३जमाहेन्से ग्लेसे हाडला नोकरगदेदा ‘चुला या काड खीसी मङ्ग्यार धोपधोप्बा ग्लारी भ्याङ्गो। थेरी म्हिगदे स्वा क्रेसी क्राबा क्रिङ्बा लला’ भिसी कुल्जी।*

१४“तिगदा भिसम ड्योइबागदे ल्हानान मुला, तर धम्बागदे चा ल्हाना आरे।”

तिरो फाबा ठीक हिन्ना कि आहिन?

मर्कस १२:१३-१७; लूका २०:२०-२६

१५जमाहेन्से फरिसीगदे येशू मुबा ग्लाग्याम निजी। ओच्छे दाहेन्से येशूदा थेलान तामग्याम खाहङ् लसी फसब लसे भिसी हाड हाड न्हडरी सल्लाह लजी। १६थेनीगदेसे हाडला चेलागदेदा हेरोद ग्लेला म्हिगदेदेन छुयाम येशू मुबा ग्लारी पुइजी। थे म्हिगदे येशू मुबा ग्लारी निसी चुहङ् भिसी भिजी, “गुरु, हाड सत्य म्हि हिन्ना, ओच्छे हाडसे खालैदा वास्ता आलमुला भिसी डन्दा था मुला। तिगदा भिसम हाडसे म्हिला ली च्यासी गे आलमुला, तर हाडसे म्हिगदेदा लोप्बा

धुइरी परमेश्वरला ग्याम ज्यना लसी उन्मुला। ^{१७}थेतबासेलमा रोमी ग्याल्बो कैसरदा तिरो फाबा ठीक हिन्ना कि आहिन? डन्दा सुङ्गो।”^१

^{१८}तर येशूसे थेनीगदेला सेमला नइबा ताम था याङ्सी, “कण्टीगदे, तिगदा एनीगदेसे डादा फसब लबारी म्हाइबा? ^{१९}एनीगदेसे तिरो फाबा डबल डादा उन्गो” भिसी सुङ्मा, थेनीगदेसे डबल गिक भसी येशूदा पिन्जी। ^{२०}जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “चु डबलरी मुबा छापदेन मिन खाल्ला हिन्ना?” भिसी सुङ्मा, ^{२१}थेनीगदेसे “रोमी ग्याल्बो कैसरला” भिसी जोहाब पिन्जी।

जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “दाहेन्से एनीगदेसे रोमी ग्लेला जति रोमी ग्लेदा फागो। ओच्छे परमेश्वरला जति परमेश्वरदान फागो” भिसी सुङ्जी।

^{२२}चुहङ्बा ताम थे:सी थेनीगदे उदेक तजी। जमाहेन्से थेनीगदेसे येशूदा ख्लासी निजी।

सिबाग्याम सोना लबाला बारेरी ड्योइबा

मर्कुस १२:१८-२७; लूका २०:२७-४०

^{२३}म्हि सिमाहेन्से दो:सी आसो भिसी विश्वास लबा सदुकीगदे थेनोन धिनकुनु येशू मुबा ग्लारी

खसी येशूदा चुहङ् भिसी ड्योइबारी छ्याइजी। * ^{२४}“गुरु, मोशासे य्हाडदा पिन्बा ठिम अन्छार खालैला ज्योज्योसे ब्याह लसी कोलागदे आतनान सिजी भिसम ज्योज्योला लागिरी कोलागदे तगै भिसी आलेसे चाडदा ब्याह लतो:ला भिसी पाङ्बा मुला।” ^{२५}डन्ना गुडरी ज्योज्यो आले निस मुबा। थेनीगदे न्हडरी थेबासे ब्याह लजी। तर कोलागदे आतनान थे सिजी। जमाहेन्से पाराडसे थेनोन चाडदेन छ्याम ब्याह लजी। ^{२६}थेहङ् लसीन पाराड साँजी लसी च्याङ्बाधोनासेन थेनोन चाडदेन छ्याम ब्याह लजी। ^{२७}थेनीगदे जम्मान सिमाहेन्से थे म्रिडम्हेमेनोन सिजी। ^{२८}थेतबासेलमा डन्दा सुङ्गो, सिबाग्याम सोना लजी भिसम थे म्रिडम्हेमे खजिबाला म्रिड तला? तिगदा भिसम थेनीगदे जम्मासेन थे म्रिडम्हेमेदेन छ्याम ब्याह लबा मुला।” ^{२९}जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी जोहाब पिन्जी, “एनीगदे अन्दोलरीन चीम, तिगदा भिसम एनीगदेसे परमेश्वरला बचनदेन परमेश्वरला शक्तिला बारेरी घोबान आरेम। ^{३०}तिगदा भिसम सिबाग्याम सोना लबा धुइरी न्ह ब्याह लला न्ह ब्याह तला। तर थेनीगदे स्वर्गरी

२२:१७ हेरोदला म्हिगदेदेन फरिसीगदेसे स्थान्दो म्हिगदेसे येशूदा विश्वास लबा ख्लागै भिसी म्हन्मुबा।

२२:२३ मुल २३:८ २२:२४ व्यव २५:५

मुबा स्वर्गदूतगदे हड्बान तला।
 ३१सिबाग्याम सोना लबाला बारेरी
 परमेश्वरसे एनीगदेदा तिग सुड्बा
 मुला, थे ताम एनीगदेसे पढब लबा
 आरे? ३२“डा अब्राहाम, इसहाकदेन
 याकूबला परमेश्वर हिन्ना’ भिसी
 परमेश्वरसे मोशादा सुड्बा मुबा।
 परमेश्वर सिबागदेला परमेश्वर
 आहिन, तर सोबागदेला परमेश्वर
 हिन्ना।”*

३३येशूसे चुहड् लसी लोप्बा म्राड्सी
 थेरी मुबा म्हिला हुल उदेक तजी।

परमेश्वरसे कुल्बा मुल ताम

मर्कस १२:२८-३४; लूका १०:२५-२८

३४येशूसे सदुकीगदेदा जोहाबनोन
 पिन्आखम्बा तना लजी भिबा ताम
 थे:सी फरिसीगदे ढिक्सी सल्लाह
 लबारी ग्ला गिकरी पोप तजी।
 ३५जमाहेन्से थेनीगदे न्हडला यहूदी
 धर्मगुरु गिकसे येशूला सेम च्याबाला
 लागिरी चुहड् भिसी ड्योड्जी,
 ३६“गुरु, परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा
 ठिमरी जम्मान भन्दा मुल ताम चा
 खजिबा हिन्ना?”*

३७-३८येशूसे थेदा चुहड् भिसी
 सुड्जी, “च्यागो, परमेश्वरसे
 कुल्बा जम्मान भन्दा मुल ताम चा
 चुनोन हिन्ना। एसे हाडला परमप्रभु

परमेश्वरदा हाडला जम्मान
 सेमहेन्से, जम्मान प्राणसे, जम्मान
 बुद्धिसे माया लउ।* ३९ओच्छे अर्गु
 मुल ताम चा एसे हाडला खिम्जेमदा
 हाडदा हड्बान माया लउ।*
 ४०अगमवक्तागदेसे लोप्बा तामदेन
 मोशाला ठिमरी मुबा जम्मान तामगदे
 चा परमेश्वरसे कुल्बा चु मुल ताम
 न्हीग्यामनोन खबा हिन्ना।”

ख्रीष्ट खाल्ला भा हिन्ना?

मर्क १२:३५-३७; लूका २०:४१-४४

४१जमाहेन्से येशूसे थेरी पोप तसी
 चिबा फरिसीगदेदा चुहड् भिसी
 ड्योड्जी, ४२“थार्बा पिन्बा ख्रीष्टला
 बारेरी एनीगदेसे तिग म्हन्बा मुला? थे
 खाल्ला भा हिन्ना?”

थेनीगदेसे येशूदा “दाऊद ग्लेला
 सन्तान हिन्ना” भिसी जोहाब पिन्जी।

४३दो:सी येशूसे थेनीगदेदा चुहड्
 भिसी सुड्जी, “थेहड् भिसम दाऊददा
 परमेश्वरला आत्माला शक्तिग्याम
 तिगदा ख्रीष्टदा ‘प्रभु’ भिपुड्जी?
 दाऊदसेन चुहड् भिसी भिमुला,

४४“परमप्रभुसे डाला प्रभुदा,

“डाइ एला शत्रुगदेदा एला काड
 धिरी आथान्तेधोना

ए डाला दाहिनेपट्टि चिउ भिसी
 सुड्जी।” *† *

२२:४४ परमेश्वरसे प्रभुदा स्वर्गरी हाडदेन छ्याम चिबारी ग्ले स्होबा मुला।

२२:३२ प्रस्था ३:६ २२:३५-३६ लूका १०:२५-२८ २२:३७-३८ व्यव ६:५

२२:३६ लेवी १६:१८ २२:४४ भजन ११०:१

४५ दाऊद ग्लेसेन ख्रीष्टदा प्रभु भिला भिसम खाहङ् लसी ख्रीष्ट दाऊद ग्लेला सन्तान तला?"† ४६ जमाहेन्से खालैसेन येशूदा जोहाब गिकनोन लआखम्नी। जमाकुनुहेन्से खालैसेन येशूदा तिगै ताम ड्योइबा आँट आलनी।

येशूसे यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदेला दोष उन्बा

मर्कुस १२:३८-४०;

लूका ११:३६-४२; २०:४५-४७

२३ जमाहेन्से येशूसे हाडला चेलागदेदेन थेरीमुबाम्हिला हुलदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, २“च्यागो, यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदेसे मोशाला ठिम लोप्बा अधिकार याङ्बा मुला। ३थेतबासेलमा थेनीगदेसे पाङ्बा ताम एनीगदेसे ड्यान्गो, तर थेनीगदेसे लबा हङ्बान गे चा थालउ। तिगदा भिसम थेनीगदेसे एनीगदेदा लोप्बाम लोप्मुला, तर लोप्बा अन्छारला गे चा आलमुला। ४ओच्छे म्हिगदेदा थेनीगदेसे पुङ्गोन आखम्बा धोइ काप्सी पिन्मुला। तर थेनीगदेसे भिसम थे धोइ थीबाला लागिरी या जुम्बीसेनोन आथुर्मुला।

५“थेनीगदेसे जम्मान गे म्हिदा उन्बाला लागिरी लमुला। तिगदा भिसम थेनीगदेसे परमेश्वरसे मोशाला पिन्बा ठिम कागजरी भिसी घेन घेन जन्तर स्होसी डोदेन नारीरी खीमुला। ओच्छे थेनीगदेसे क्वान्बा क्वान्ना जोरी हेङ्बा हेङ्बा फुर्गा कार्मुला।* ६थेनीगदेसे भोजरीदेन यहूदीगदे हुप तबा दिमला मुल ठिरी चिबारी सेम लमुला। ७बजाररी निमाएनोन म्हिगदेसे फ्या लगै भिसी म्हन्मुला, ओच्छे ‘गुरु’ भिसीएनोन पाङ्गै भिसी म्हन्मुला। ८तर एनीगदेदा खालैसेन ‘गुरु’ भिसी थाभिगै। तिगदा भिसम एनीगदे ज्योज्यो आले हिन्ना। एनीगदेला गुरु चा गिक जे मुला।† ९जम्बुलिङ्गी एनीगदेसे खालैदान आबा थापाङ्गो। तिगदा भिसम स्वर्गरी एनीगदे जम्मालान आबा गिक जे मुला।† १०ओच्छे एनीगदेदा खालैसेन ‘मालिक’ थाभिगै। तिगदा भिसम एनीगदे जम्मालान मालिक थाबा पिन्बा ख्रीष्ट जे हिन्ना। ११एनीगदे न्हङ्गला जुन म्हि घेन मुला, थेसे चा एनीगदे जम्मालान सेवा लतो:ला।* १२ओच्छे जुन म्हिसे हाङ्से हाङ्दान

२२:४५ म्हिगदेसे दाऊद ग्लेला सन्तानदा दाऊद ग्ले भन्दा जजा भिसी म्हन्मुबा, तसैनोन दाऊद ग्लेसेनोन हाडला सन्तानदा प्रभु भिबासे लमा थेनीगदे उदेक तजी।

२३:८ ख्रीष्टियानगदे न्हङ्गीनोन गुरुगदे तखम्ला (याकूब ३:१; एफिसी ४:११)। तर ख्रीष्ट चा जम्मालान मुल गुरु हिन्ना।

२३:९ येशूसे हाडला आबादा मान थालउ भिसी सुङ्बा आहिन। तर परमेश्वरदा पिन्तो:बा मान जम्बुलिङ्गी स्थान्दो म्हिदा थालउ भिबा हिन्ना।

२३:५ मती ६:१; गन्ती १५:३८; व्यव ६:८

२३:११ मती २०:२६-२७; मर्कु ६:३५; लूका २२:२६

घेन स्होला, थे म्हि चा जजा दोला। तर हाडसे हाडदान जजा स्होबा म्हि चा घेन दोला।*

१३“परमेश्वरग्याम सजाय याङ्-तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे, एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। तिगदा भिसम एनीगदेसे म्हिगदेला डाच्छा स्वर्ग यहुल्साला प्राप दुङ्मुला। ओच्छे एनीगदे हाडएनोन आनिमुला निबारी म्हाइबा म्हिदाएनोन निआपुङ्मुला।

१४“परमेश्वरग्याम सजाय याङ्-तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे, एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। तिगदा भिसम एनीगदेसे हेम्बो सिबा भ्रिडम्हेमेगदेला दिमनाम ब्यन्मुला। ओच्छे म्हिदा उन्बाला लागिरी हेङ्बा हेङ्बा प्रार्थना लबा स्होमुला। थेतबासेलमा स्थहान्दोगदेसे भन्दा एनीगदेसे ल्हाना सजाय याङ्मुला।†

१५“परमेश्वरग्याम सजाय याङ्-तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे, एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। तिगदा भिसम एनीगदे गड स्योड थासी भ्रसै कोर्सी कोर्सी स्थहान्दो म्हिदा हाडलान ग्यामरी भ्रपुङ्मुला। ओच्छे तिगै लसी स्थहान्दो म्हि गिक एनीगदेदेन छ्याम ढिकजी भिसम एनीगदेसे थे म्हिदा हाड भन्दा आज्यबा स्होसी नर्गरी नितो:बा म्हि स्होमुला।

१६“स्थहान्दोदा लोप्बा काना म्हिगदे, एनीगदेसे परमेश्वरग्याम गाते सजाय याङ्मुला। एनीगदेसे म्हिगदेदा लोप्बा धुङ्री ‘परमेश्वरला मन्दिरला मिन किन्सी घान फासैनोन तिगै आतमुला। तर परमेश्वरला मन्दिररी मुबा म्हरला मिन किन्सी घान फाजी भिसम चा थे घानसेन चमुला’ भिसी लोप्मुला। १७मूर्ख कानागदे, खजिबा चा घेन? म्हरदा चोखो तना लबा परमेश्वरला मन्दिर घेन कि म्हर घेन? १८ओच्छे ‘खालै म्हिसे बलि फुल्बा ग्लाला मिन किन्सी घान फाजी भिसम तिगै आतमुला, तर थेरी फुल्बा भेटीला मिन किन्सी घान फाजी भिसम चा थे घानसेन चमुला’ भिसीनोन एनीगदेसे लोप्मुला। १९कानागदे, खजिबा चा घेन हिन्ना। भेटीदा चोखो तना लबा ग्ला घेन कि भेटी घेन? २०थेतबासेलमा च्यागो, परमेश्वरला मन्दिररी बलि फुल्बा ग्लाला मिन किन्सी घान फाबा म्हिसे थेथोरी मुबा जम्मान स्हेला मिन किन्सी घान फाबा तला। २१ओच्छे परमेश्वरला मन्दिरला मिन किन्सी घान फाबासे थेरी धन्छ्याबाला मिन किन्सी घान फाबा तला। २२थेहङ् लसीन स्वर्गला मिन किन्सी घान फाबासे परमेश्वरला ठिदेन थेथोरी

२३:१४ चु पदला ताम ल्हाना हङ्बा ग्रीक बाइबलरी भ्रिबा आरे, कोइ कोइ बाइबलरी जे भ्रिबा मुला। चु ताम मर्कूस १२:४० स्हीगो।

२३:१२ लूका १४:११; १८:१४

धन्छ्याबाला मिन किन्सी घ्रान फाबा तला।*

२३ “परमेश्वरग्याम सजाय याङ्-तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे, एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। तिग्दा भिसम एनीगदेसे बाबरीदेन सौँप ओच्छे जिराला भो च्युइला भो गिक चा पिन्मुला। तर ठीक निसाफ, दयादेन विश्वासला बारेरी परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमला मुल तामदा चा आङ्यान्मुला। तर एनीगदेसे चु गे न्हीनोन लतो:बा मुबा।* २४ तर एनीगदेसे भुसुना हङ्बा जजा स्हे चा म्राङ्बा, तर ऊँट हङ्बा घ्रेन स्हेदा चा आम्राङ्बा, एनीगदे मी कानान हिन्ना।†

२५ “परमेश्वरग्याम सजाय याङ्तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे, एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। एनीगदेसे खोरेदेन खार्बाला पाखापट्टि जे म्याप्मुला। तर न्हङपट्टि चा चीबुन थान्बा हङ् लसी एनीगदेसे हाडला सेमरी लोभदेन म्हिदा ठगब लबा हङ्बा नडबा ताम थान्मुला। २६ काना फरिसीगदे, डाच्छा खार्बादेन खोरे न्हङपट्टि ज्यना लसी म्याप्पो। जमाहेन्से जे थे खार्बादेन खोरे पाखापट्टि ज्यना लसी धाला।

२७ “परमेश्वरग्याम सजाय याङ्-तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे,

एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। एनीगदे तार साप्रासे च्युर्सी थान्बा धुर्सा हङ्बान मुला। थे धुर्साला पाखापट्टि च्यामा चा जेबा म्राङ्मुला। तर न्हङरी भिसम सिबा म्हिला नखुदेन नडबा स्हेगदेसे प्लिङ्बा मुला।* २८ थेहङ् लसीन एनीगदे म्हिला ओन्छाडरी ‘डनी परमेश्वरला डाच्छा ज्यबा म्हि हिन्ना’ भिसी भ्रमुला। तर एनीगदेला सेम चा छलकपटदेन पापसे प्लिङ्बा मुला।

२९ “परमेश्वरग्याम सजाय याङ्-तो:बा यहूदी धर्मगुरुदेन फरिसीगदे, एनीगदे मी कप्टीगदे हिन्ना। तिग्दा भिसम एनीगदेसे अगमवक्तागदेला धुर्सा स्होमुला, ओच्छे परमेश्वरला डाच्छा ज्यबा म्हिगदेला धुर्सा जेना लसी थान्मुला। ३० ओच्छे ‘डन्ना आखे म्हेमेसे अगमवक्तागदेदा साडबा धुडरी डनीएनोन थेनीगदेदेन छ्याम मुबा हिन्सम थेनीगदेसे हङ् चा डन्से आलसेला मुबा’ भिसी एनीगदेसे पाङ्मुला। ३१ एनीगदेसे पाङ्बा चुहङ्बा तामग्यामसेन एनीगदे अगमवक्तागदेदा साडबागदेला सन्तान हिन्ना भिसी था तना लबा मुला। ३२ दाहेन्से एनीगदेला आखे म्हेमेसे शुरु लबा पाप गे एनीगदेसे पूरा लउ।

२३:२४ चु पदरी येशूसे चुहङ् भिसी लोप्बारी छ्याइजी, फरिसीगदेसे जजाबा भुसुना हङ्बा तामदा चा वास्ता लमुला, तर थेनीगदेसे परमेश्वरसे मोशादा पिन्बा ठिमरी मुबा घ्रेन तामदा चा तगै वास्ता आलमुला।

२३:२२ यशै ६६:१; मत्ती ५:३४ २३:२३ लेवी २७:३० २३:२७ मुल २३:३

३३ “पुख्रीदेन पुख्रीला कोलागदे, नर्गरी नातो:बा दुखग्याम एनीगदे खाहङ् लसी जोगब तला? *
 ३४ थेतबासेलमा एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, दाहेन्से डाइ अगमवक्तागदेदेन बुद्धि मुबा म्हिगदेदा ओच्छे सत्य ताम लोप्बा धर्मगुरुगदे एनीगदे मुबा ग्लारी पुइखला। थेनीगदेदा एनीगदेसे कोइदा साइला, कोइदा कुसरी टांगब लसी साइला, कोइदा एनीगदे हुप तबा दिमगदेरी भोर्सी कोर्सासे तो:ला ओच्छे कोइदा शहर शहरग्याम ताप्ला।
 ३५ थेतबासेलमा परमेश्वरला डाच्छा ज्यबा म्हि हाबिलदा साइबा धुइहेन्से बेरेक्याहला भा जकरियादा साइबा धुइधोना जम्बुलिडरी मुबा जम्मान ज्यबा म्हिगदेदा साइबा पापला दोष एनीगदेसेन नातो:ला। एनीगदेसे बेरेक्याहला भा जकरियादा एनोन परमेश्वरला मन्दिरदेन बलि फुल्बा ग्लाला गुडरी साइजी। ३६ च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चु जम्मान पापला सजाय दान्देला म्हिगदेथोरीन खला।

यरूशलेमला म्हिगदे म्राड्सी येशूदा
 दुख ड्हम्बा

लूका १३:३४, ३५

३७ “यरूशलेमला म्हिगदे, एनीगदेसे अगमवक्तागदेदा साइला ओच्छे

परमेश्वरसे एनीगदे मुबा ग्लारी पुइखबागदेदा युडबासे तोला। डाइ एनीगदेला कोलागदेदा नागा मामासे हाडला कोलागदेदा भ्याप्से घण्बा हङ् लसी पोप लबारी म्हाइमा एनीगदेसे आड्यान्नी। ३८ थेतबासेलमा दाहेन्से परमेश्वरसे एनीगदेला शहर खलाला। *
 ३९ डाला ताम ड्यान्गो, एनीगदेसे ‘परमप्रभुला मिनरी फेप्खबादा मोलम याड्बा म्हि’ आभितेधोना डादा आम्राङ्।”*

परमेश्वरला मन्दिर नाश तला

मर्कुस १३:१-२; लूका २१:५-६

२४ जमाहेन्से येशू परमेश्वरला मन्दिरग्याम थोन्सी फेप्बारी छ्याइमा थेला चेलागदे परमेश्वरला मन्दिरला दिमगदे उन्बारी भिसी येशूला डामरी खजी। २तर येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदेसे चु जम्मान म्राड्बा मुला आहिन? च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चु मन्दिरला युडबा गिकनोन बाँकी आचिना जम्मान फुप्ला” भिसी सुङ्जी।

जम्बुलिड नाश तबा धुइला चिनुगदे

मर्कुस १३:३-१३; लूका २१:७-१९

३ जमाहेन्से येशू जैतून भिबा गडरी धन्छ्याबा धुइरी, थेला चेलागदे सुटुकक खसी, “हाडसे सुङ्बा चु

तामगदे खाइमा तला? ओच्छे हाड फेप्खबा धुइदेन परमेश्वरसे जम्बुलिङला जम्मान म्हिगदेला निसाफ लबा धुइरी खाहङ्बा चिनु म्हाइला? डन्दा सुङ्गो” भिसी भिजी।

४ येशूसे थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदे होशियार तसी चिउ, एनीगदेदा खालैसेन भुक्याब थालगै। ५ तिग्दा भिसम ल्हानान म्हिगदे डाला मिन किन्सी, ‘डानोन थार्बा पिन्बा ख्रीष्ट हिन्ना’ भिसी खला। ओच्छे ल्हानान म्हिदा भुक्याब लला। ६ एनीगदेसे लडाइदेन लडाइला हल्लागदे थे:ला। तसैनोन एनीगदे थालोङ्गो, तिग्दा भिसम चु तनोन तो:बा हिन्ना। तर थेनोन धुइरी चा चु जम्बुलिङ नाश आत। ७ तिग्दा भिसम म्हि यहुलला बिरोधरी म्हि यहुलनोन ओच्छे यहुल्साला बिरोधरी यहुल्सा रे:ला। चुहङ् तसी ग्ला ग्लारी अनिकाल तबादेन सङ्गुल निला। ८ चु जम्मान ताम मी कोला न्हसेला म्निडम्हेमेदा बेथासे थुर्बा हङ्बा जे हिन्ना।

९ “थे धुइरी एनीगदेदा म्हिगदेसे चुङ्सी दुख पिन्ना, ओच्छे साइला। थेहङ् लसीन डादा विश्वास लबासे

लमा एनीगदेदा जम्मान यहुलला म्हिगदेसे हेला लला।* १० थे धुइरी ल्हानान म्हिगदेसे डादा विश्वास लबा खलाला। ओच्छे गिकसे स्थान्दोदा चुङ्सी म्हिगदेला यारी जिम्मा पिन्बादेन हेला लला। ११ थे धुइरी ल्हानान फट्टा अगमवक्तागदे थोन्सी ल्हानान म्हिगदेदा भुक्याब लला। १२ थेहङ् लसीन पाप गे ल्हानान तसी निबासे लमा ल्हानान म्हिसे स्थान्दोदा माया लबा खलाबान निला। १३ तर जस्तोन दुख तसैनोन जुन म्हिसे हाड आसितेधोना डादा विश्वास लसीन चिला थेसे थार्बा याइला।* १४ ओच्छे जम्बुलिङला जम्मान यहुलला म्हिगदेसे परमेश्वरला यहुल्साला समाचार थे:सी जिन्माहेन्से जे नाश तबा धुइ खला।

लोङ्बा खबा धुइ

मर्कस १३:१४-२३; लूका २१: २०-२४

१५ “थेतबासेलमा दानिएल अगमवक्तासे पाङ्बा हङ्गोन एनीगदेसे परमेश्वरला मन्दिरला चोखो ग्लारी नइबा खबा स्हे म्हाइला।” चुला अर्थ पढब लबा म्हिसे घोगै।* १६ “थे धुइरी यहूदिया अञ्चलरी मुबा म्हिगदे गडरीक्यार यागै।† १७ ओच्छे तलाथोरी मुबा म्हिगदे हाडला सामान

२४:१६ ईश्वी संवत् ७० सालरी रोमी सिपाहीगदेसे यरूशलेम शहर हाडला यारी किन्बा भन्दा डाच्छा ल्हानान ख्रीष्टियानगदेदा येशूसे होशियार तना लबारी चु ताम सुङ्बा हिन्ना। थे धुइरी ल्हानान म्हिगदे यर्दन स्योडला स्यार भ्याङपट्टिला डेकापोलिस भिबा अञ्चलरी यार्जी। २४:६ मती १०:२२ २४:१३ मती १०:२२ २४:१५ दानि ६:२७; ११:३१; १२:११

किन्बारी मार फाप्सी दिम न्हडरी थावाङ्गो। ^{१८}बु वारीरी मुबागदे हाडला घ किन्बारी दोःसी दिमरी थानिउ।* ^{१९}थे धुइरी जिउ न्हीला मिडम्हेमेदेन कोलादा इहे ख्वाबा आमागदेदा भन गाते ल्हानान दुख तला! ^{२०}थेतबासेलमा खड्बा लादेन ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु यारआतोःगै भिसी एनीगदेसे प्रार्थना लउ। ^{२१}तिगदा भिसम थे धुइरी तबा घेन दुख जम्बुलिङ छ्यामाहेन्से दान्देधोना तबा आरे ओच्छे लिच्छाएनोन खाइमै तसेला आरे।* ^{२२}थेहड्बा दुखला धिन परमेश्वरसे तुन्ना आलबा हिन्सम खालैसेन थाबा आयाङ्सेला मुबा। तर परमेश्वरसे हाडसे धम्बा म्हिगदेला लागिरी थे धिन तुन्ना लसी पिन्ना।

^{२३}“खालैसे एनीगदेदा ‘च्यागो, थाबा पिन्बा ख्रीष्ट चुरी मुला,’ अथवा ‘थेरी मुला,’ भिजी भिसम थेनीगदेला ताम विश्वास थालउ। ^{२४}तिगदा भिसम फट्टा ख्रीष्टगदेदेन फट्टा अगमवक्तागदे थोन्ना। ओच्छे थेनीगदेसे खम्तेधोना परमेश्वरसे धम्बा म्हिगदेदा भुक्याब लबाला लागिरी उदेकला घेन चिनुगदेदेन उदेकला गेगदे लसी उन्ना। ^{२५}च्यागो, चु ताम डाइ एनीगदेदा डाच्छाहेन्सेन पाङ्सी पिन्बा मुला।

^{२६}“थेतबासेलमा म्हिगदेसे एनीगदेदा ‘येशू तोडतोडबा ग्लारी मुला’ भिजी भिसम, एनीगदे थेरी थानिउ। ओच्छे ‘च्यागो, येशू मी कोठा न्हडरी मुला’ भिजी भिसैनोन एनीगदेसे थेनीगदेला ताम विश्वास थालउ। ^{२७}तिगदा भिसम स्यारपट्टि तिप्लीङ खमा न्हुपधोना य्हाल तबा हड् लसी परमेश्वरसे पुइखबा म्हिएनोन थेहड् लसीन खला।*

^{२८}“जुन ग्लारी सिबा जन्तु मुला थेरी गिद्दागदे पोप तमुला।*

परमेश्वरसे पुइखबा म्हि फेप्खबा धुइ

^{२९}“थेहड्बा दुखला धिन खम्बैछ्याम,

‘धिनीसे य्हाल पिन्बा खलाला
ओच्छे लनीला य्हाल म्हाला।

जमाहेन्से मुला शक्तिगदे याडयोड
तसी

सुक्र सार जम्मान ताइला।”*

^{३०}चुहड् तमाहेन्से मुरी परमेश्वरसे पुइखबा म्हि खबान लबा चिनु गिक म्हाङ्गला। ओच्छे परमेश्वरसे पुइखबा म्हिदा स्वर्गला खसुरी शक्तिदेन घेन य्हाल य्हालरी खबा म्हाङ्गी जम्बुलिङरी मुबा जम्मान य्हुलला म्हिगदे क्राबा क्रिङ्बा लला।*

२४:१७-१८ लूका १७:३१ २४:२१ दानि १२:१; उन्बा ७:१४

२४:२६-२७ लूका १७:२३-२४ २४:२८ लूका १७:३७

२४:२९ यशै १३:१०; ३४:४; इज ३२:७; योए २:१०-३१; ३:१५; उन्बा ६:१२-१३

२४:३० दानि ७:१३; जका १२:१०-१४; उन्बा १:७

३१ बिगुलला घेन काइदेन छुयाम थेसे
स्वर्गदूतगदेदा जम्बुलिङ्गदेन मुला
जम्मान ग्लारी पुइला। जमाहेन्से थे
स्वर्गदूतगदेसे परमेश्वरसे धम्बा
जम्मान म्हिगदेदा ग्ला गिकरी पोप
लला।

अञ्जीरला दोड च्यासी लोप्तोःबा ताम

मर्कस १३:२८-३१;

लूका २१:२९-३३

३२ “एनीगदेसे अञ्जीरला दोडदा
च्यासी थेग्याम तिगै ताम लोप्गो।
थेला हाँगागदेरी भा भुमैछुयाम छेप्बा
छबा ला वाङ्गी भिसी एनीगदेसे
था याङ्मुला। ३३ थेहङ् लसीन
डाइ पाङ्बा जम्मान तामगदे तबा
म्राङ्माहेन्से परमेश्वरसे पुइखबा म्हि
खबा धिन खसी जिन्जी भिबा ताम
एनीगदेसे था याङ्गो। ३४ च्यागो,
एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चु
जम्मान ताम पूरा आततेधोना दान्देला
म्हिगदे आसि। ३५ मुदेन जम्बुलिङ्ग
म्हासी निसैनोन डाला बचन खाइमै
आम्हा।

सदन होशियार तसी चिउ

मर्कस १३:३२-३५;

लूका १२:३९-४०; १७:२६-२७; ३४-३५

३६ “थे दुखला धिनदेन धुइ खाइमा
खला भिसी स्वर्गदूतदाएनोन था आरे

ओच्छे डा परमेश्वरला भादाएनोन
था आरे। थे ताम परमेश्वर आबादा
जे था मुला। ३७ ओन्मा नोआला धुइरी
तबा हङ्गनोन परमेश्वरसे पुइखबा
म्हि दोःसी खबा धुइरीनोन तला।*
३८ तिगदा भिसम नाम खसी भाल
बाढी खबा भन्दा डाच्छा नोआ पानी
जहाजरी वाङ्बा धिनकुनुधोना म्हिगदे
चबा थुङ्बादेन ब्याह लबान मुबा।
३९ ओच्छे नाम खसी भाल बाढीसे
आभोर्तेधोना थेनीगदेसे तिग तला
भिसी था आयाङ्नी। परमेश्वरसे
पुइखबा म्हि खमाएनोन थेहङ् तला।*
४० थे धुइरी बु वारीरी गे लसी चिबा
म्हि न्ही न्हडरी गिकदा भोर्ला गिकदा
थेरीन रलाला। ४१ थेहङ् लसीन
हान्दारी ब्रा स्याङ्सी चिबा म्रिडम्हेमे
न्ही न्हडरी गिकदा भोर्ला, गिकदा थेरी
रलाला।

४२ “थेतबासेलमा एनीगदे होशियार
तसी छोर्सी चिउ। तिगदा भिसम
एनीगदेला प्रभु खाइमा खला भिबा
ताम एनीगदेदा था आरे। ४३ तर
एनीगदेसे चु तामएनोन था याङ्गो,
दिमला म्हिसे य्हो खबा धुइ था
याङ्सम थे छोर्सी चिला, ओच्छे थेसे
हाडला दिम न्हडरी य्हो वाङ्आपुङ्।
४४ थेतबासेलमा एनीगदेएनोन
होशियार तसी छोर्सी चिउ। तिगदा
भिसम परमेश्वरसे पुइखबा म्हिएनोन
एनीगदेसे आम्हन्बा धुइरी खला।*

ज्यबा गे लबा नोकरदेन नइबा गे लबा नोकर

लूका १२:४२-४६

४५ “दिमरी गे लबा बुद्धि मुबादेन भर्तुप्पा म्हि खाल हिन्ना? मालिकसे दिमला स्थान्दो नोकरगदेदा ठीक ठीक धुइरी चबा थुइबा ढिक्ना लसी पिन्बारी जिम्मा पिन्थान्जी।” ४६ मालिक दोःसी खबा धुइरीनोन थेसे मालिकसे कुल्सी थान्बा हङ् लसी गे लबा म्राङ्जी भिसम इनाम याङ्बा नोकर थेनोन हिन्ना। ४७ च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, मालिकसे थेहङ्बा नोकरदा हाडला जम्मान धन सम्पत्ति जिम्मा पिन्ना। ४८ तर थे नइबा नोकरसे ‘डाला मालिक योनान आख’ भिसी म्हन्सी, ४९ ड्य्होइबा म्हिगदेदेन छ्याम चिसी चबा थुइबा लसी हाडदेन छ्यामनोन गे लबा नोकरगदेदा तोबा ग्याङ्बा लजी भिसम, ५० थेला मालिक थेसे आम्हन्बा धिनदेन धुइरी धोखला। ५१ जमाहेन्से मालिकसे थेदा ल्हानान सजाय पिन्सी कप्टी म्हिगदे मुबा ग्लारी भ्याङ्गला। थेरी चा जम्मान म्हिगदे स्वा क्रेसी क्रेसी क्राबा क्रिङ्बा लसी चिला।”

म्रिडकोला गोर च्युइ

२५ येशूसे अफ चुहङ् भिसी सुङ्जी, “स्वर्गला यहुल्सा

चा गोर च्युइ म्रिडकोलागदेला ताम हङ्बान तला। थे गोर च्युइ म्रिडकोलागदे हाड हाडला नाडसल थोसी म्हाछारदा हुप तबारी निजी।” २ थे गोर च्युइ म्रिडकोला न्हडरी गोर डा बुद्धि मुबा, गोर डा बुद्धि आरेबा मुबा। ३-४ तिगदा भिसम बुद्धि मुबागदेसे चा नाडसलदेन छ्युगुएनोन भोर्सी निजी, तर बुद्धि आरेबासे चा नाडसल जे भोर्सी निजी। ५ म्हाछार घइसी खबासे लमा थेनीगदे जम्मान छुप निजी।

६ “तर म्हुन गडसलरी ‘म्हाछारदा स्याप्बारी खउ’ भिबा काइ थेःजी। ७ जमाहेन्से थेनीगदे जम्मान रेःसी हाड हाडला नाडसल ठीक लजी। ८ ओच्छे बुद्धि आरेबा म्रिडकोलागदेसे बुद्धि मुबा म्रिडकोलागदेदा ‘डन्ना नाडसल सिबारी छ्याइजी, एनीगदेला छ्युगु डन्दाएनोन जजाकी जजाकी पिन्तोःजी’ भिसी ह्रीजी। ९ तर बुद्धि मुबा म्रिडकोलागदेसे ‘डन्देन छ्याम मुबा छ्युगुसे यहाड जम्मादान आछ्यो तला। बरु एनीगदे पसलरी निसी ग्लुसी भउ’ भिसी भिजी।

१० “तर थेनीगदे छ्युगु ग्लुबारी निमा म्हाछार धोखजी। ओच्छे डाच्छान ठीक तसी चिबागदे म्हाछारदेन छ्याम भोज चबारी दिम न्हडरी वाङ्जी। ओच्छे प्राप दुङ्जी।

११ “छिन्नड लिच्छा थे बुद्धि आरेबा म्रिडकोलागदे खसी, ‘प्रभु, प्रभु डन्दाएनोन प्राप ठोड्सी पिन्गो’ भिसी भिमा, १२ म्हाछारसे थेनीगदेदा ‘च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, डाइ एनीगदेदा डोसेबा आरे’ भिसी जोहाब पिन्जी। *

१३ “थेतबासेलमा एनीगदे होशियार तसी चिउ। तिग्दा भिसम डा खजिबा धिनदेन धुइरी खला भिबा ताम एनीगदेदा था आरे।

म्हरला डबलला उखान

लूका १६:११-२७

१४ “थे धुइरी परमेश्वरला यहुल्सा चुहड्बान तला, च्यागो, फ्युकपो म्हि गिक अर्गु यहुल्सारी निबा धुइरी हाडला नोकरगदेदा ड्योइसी हाडला धन सम्पत्तिगदे जिम्मा पिन्जी। १५ अर्गु यहुल्सारी निबा धुइरी थे फ्युकपो म्हिसे हाडला नोकरगदेसे तिग तिग गे लखम्मुला थे अन्छार गिकदा म्हरला डबल डा, गिकदा डबल न्ही, गिकदा डबल गिक पिन्सी निजी।

१६ “जमाहेन्से म्हरला डबल डा याड्बा चा तुरुन्तन निजी। ओच्छे व्यापार लसी अर्गु म्हरला डबल डा स्होजी। १७ थेहड् लसीन म्हरला डबल न्ही याड्बासेनोन अर्गु म्हरला डबल न्ही स्होजी। १८ तर म्हरला डबल गिक

याड्बासे चा थे डबल भोर्सी स न्हडरी ल्हुसी थान्जी।

१९ “ल्हानान धिन लिच्छा थे नोकरगदेला मालिक खसी थेनीगदेदेन छ्याम हिसाब किताब म्हाइजी। २० जमाहेन्से म्हरला डबल डा याड्बा नोकर खसी, ‘मालिक, हाडसे डादा पिन्बा डबल डाग्याम डाइ अर्गु डबल डा स्होबा मुला, चु किन्गो’ भिसी भिमा, २१ मालिकसे थेदा ‘स्याबास ज्यबा नोकर, एसे जजा तामरी विश्वास उन्जी। थेतबासेलमा दाहेन्से डाइ एदा ल्हानान तामगदे जिम्मा पिन्ना। दाहेन्से ए डादेन छ्याम ताड्सी गे लउ’ भिसी भिजी।

२२ “जमाहेन्से म्हरला डबल न्ही याड्बा नोकरएनोन खसी, ‘मालिक, हाडसे डादा पिन्बा म्हरला डबल न्हीग्याम डाइ अर्गु म्हरला डबल न्ही स्होबा मुला, चु किन्गो’ भिसी भिमा, २३ थेदाएनोन मालिकसे ‘स्याबास ज्यबा नोकर, एसेनोन जजा तामरी विश्वास उन्जी। थेतबासेलमा एदाएनोन डाइ ल्हानान तामगदे जिम्मा पिन्ना। दाहेन्से एएनोन डादेन छ्याम ताड्सी गे लउ’ भिसी भिजी।

२४ “थेहड् लसीन म्हरला डबल गिक याड्बा नोकरएनोन खसी, ‘मालिक, हाड तिगै आद्वबा ग्लाग्याम बाली दुइबारी म्हाइबादेन

तिगै आय्हाप्बा ग्लारी पोप लबारी
म्हाइबा खरो म्हि हिन्ना भिबा ताम
डादा था मुबा। २५थेतबासेलमा
लोङ्सी हाडसे डादा पिन्बा म्हरला
डबल डाइ स न्हडरी ल्हुसी थान्जी।
दाहेन्से हाडला चु डबल किन्गो'
भिसी भिजी।

२६“जमाहेन्से मालिकसे थेदा
‘ब्लेगु गे आखेल्ला नोकर, डाइ तिगै
आद्वना बाली दुइबारी म्हाइबादेन
तिगै आय्हाप्बा ग्लाग्याम पोप लबारी
म्हाइमुला भिबा ताम एदा था मुबा
हिन्सम, २७एसे डाइ पिन्बा डबल
बैंकरी थान्तो:बा मुबा, एसे बैंकरी
थान्बा हिन्सम डाइ दो:सी ब्याजदेन थे
डबल किन्म्याङ्सेला’ भिसी भिजी।

२८“जमाहेन्से मालिकसे ‘थे
म्हरला डबल थेग्याम ब्यन्सी डबल
च्युइ मुबा म्हिदा पिन्गो। २९तिगदा
भिसम जुन म्हिदेन छ्याम मुला थेदा
अर्गुएनोन पिन्ना। जमाहेन्से थेदेन
छ्याम भन ल्हानान तला। तर जुन
म्हिदेन छ्याम आरे थेदेन छ्याम मुबा
जजाकीएनोन थेग्याम ब्यन्ना।† *
३०दाहेन्से थे गे आखेल्ला नोकरदा
मङ्ग्यार धोपधोप्बा ग्लारी भ्याङ्गो।
थेरी म्हिगदे स्वा क्रेसी क्राबा क्रिङ्बा
लला।”*

निसाफ लबा धिन

३१“परमेश्वरसे पुइखबा म्हि य्हाल
य्हाल्बा शक्तिरी स्वर्गदूतगदेदेन
छ्याम खसी हाडला ठिरी शक्तिशाली
ग्ले दोसी धन्छ्याला।* ३२थे धुइरी
जम्बुलिडरी मुबा जम्मान य्हुलला
म्हिगदे डा मुबा ग्लारी पोप तला।
जमाहेन्से गोठालोसे रादेन ग्युदा
फेबा हङ् लसी थेसेनोन थे म्हिगदेदा
फेला। ३३थेहङ् लसी फेमाहेन्से डाइ
रादा देब्रेपट्टि थान्ना। ओच्छे ग्युदा चा
दाहिनेपट्टि थान्ना।

३४“जमाहेन्से डाइ हाडला
दाहिनेपट्टि मुबा म्हिगदेदा चुहङ् भिसी
भिला, ‘डाला आबा परमेश्वरग्याम
मोलम याङ्बा म्हिगदे! जम्बुलिड
छ्यामाहेन्सेन एनीगदेला लागिरी
स्होसी थान्बा य्हुल्सारी खसी चिउ।
३५तिगदा भिसम डा खेन्बा फुइबा
धुइरी एनीगदेसे डादा चबा थुङ्बा
पिन्जी। डा विदेशी तसेनोन एनीगदेसे
डादा हाडला दिमरी चिपुङ्जी।
३६ओच्छे डाइ क्वान क्वान्आम्याङ्बा
धुइरी एनीगदेसे डादा क्वान पिन्जी।
डा आखम्बा धुइरी एनीगदेसे डादा
च्याजी, डा भ्याल्खानरी परब तमा
एनीगदे डादा स्याप्बारी खजी।’

२५:२६ चु उखानना अर्थ चा खालै म्हिसे परमेश्वरग्याम तिगै मोलम याङ्बा मुसम थेदा पूरान
चलब लतो:ला, चुहङ् लसी चलब लमा थेदेन छ्याम मुबा मोलम बढब तबान निला। तर
थेसे थे मोलम चलब आलनी भिसम याङ्बा मोलमएनोन म्हासी निला।

२५:२६ मती १३:१२; मर्कू ४:२५; लूका ८:१८ २५:३० मती ८:१२; २२:१३; लूका १३:२८
२५:३१ मती १६:२७; १६:२८

३७ “चुहड्बा ताम थे:सी परमेश्वरसे कुल्बा ताम ड्यान्बा म्हिगदेसे थेदा चुहड् भिसी ड्योइला, ‘प्रभु, डन्से हाडदा खाइमा खेन्बा फुइबा म्राइसी चबा थुड्बा पिन्जी? ३८ ओच्छे डन्से हाडदा खाइमा विदेशी भिसी डन्ना दिमरी स्थूपुङ्जी, ओच्छे खाइमा हाडसे क्वानआम्याङ्बा म्राइसी डन्से हाडदा क्वान पिन्जी। ३९ हाड आखम्बा खाइमा म्राइसी डन्से हाडदा च्याजी? खाइमा हाड भ्याल्खानरी परब तबा म्राइसी डनी हाडदा स्याप्बारी खजी?’

४० “जमाहेन्से डाइ थेनीगदेदा ‘एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चु डाला आलेगदे न्हडला जम्मान भन्दा जजा आले गिकदा एनीगदेसे जे लबा मुबा थे डालान लागिरी लबा हिन्ना’ भिसी भिला।

४१ “दो:सी डाइ हाडला देब्रेपट्टि मुबा म्हिगदेदा चा चुहड् भिसी भिला, ‘नाश तसी निबा म्हिगदे, दाहेन्से एनीगदे शैतानदेन थेला दूतगदेला लागिरी स्होबा खाइमै आसिबा मेरी निउ! ४२ तिगदा भिसम डा खेन्बा फुइबा धुइरी एनीगदेसे डादा चबा थुड्बा आपिन्नी। ४३ डा विदेशी मुमा एनीगदेसे डादा एनीगदेला दिमरी चिआपुङ्नी। डाइ क्वान क्वान्आम्याङ्मा एनीगदेसे डादा क्वान आपिन्नी। डा आखम्बा

धुइरी एनीगदेसे डादा आच्यानी। ओच्छे डा भ्याल्खानरी परब तबा धुइरी एनीगदे डादा स्याप्बारी आखनी।’

४४ “जमाहेन्से थेनीगदेसेनोन ‘प्रभु, खाइमा डन्से हाड खेन्बा फुइबादेन विदेशी, क्वान क्वान्आम्याङ्बा, आखम्बा ओच्छे भ्याल्खानरी परब तबा म्राइसीनोन हाडला वास्ता आलनी?’ भिसी ड्योइला।

४५ “जमाहेन्से डाइ थेनीगदेदा ‘एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो, चु डाला आलेगदे न्हडला जम्मान भन्दा जजा आलेदा एनीगदेसे वास्ता आलबान डादा वास्ता आलबा हिन्ना’ भिसी भिला।

४६ “थेतबासेलमा परमेश्वरसे कुल्बा ताम आड्यान्बा म्हिगदेसे चा जुकजुकधोनान सजाय याङ्ला। तर परमेश्वरसे कुल्बा ताम ड्यान्बा म्हिगदेसे चा जुकजुकधोनाला जुनी याङ्ला।”*

येशूदा साइबारी म्हाइबा

मर्कूस १४:१-२; लूका २२:१-२;

यूहन्ना ११:४५-५३

२६ चु जम्मान ताम सुङ्सी जिन्माहेन्से येशूसे हाडला चेलागदेदा चुहड् भिसी सुङ्जी, २७ “मिश्र यहुल्साग्याम फेसी खबा धिनदा ढन्सी धड्बा चाड खबारी

न्हीरे जे मुला भिबा ताम एनीगदेदा थानोन मुला। थेनोन धुइरी परमेश्वरसे पुइखबा म्हिदा क्रुसरी टाँगब लबारी चुइसी म्हिगदेदा जिम्मा पिन्ना।”*

३थेनोन धुइरी परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हि कैयाफाला दिमरी यहूदी गन्बागदेदेन परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदे हुप तजी। ४ओच्छे थेनीगदेसे येशूदा खाहङ् लसी खालैदा था आयाङ्ना साइबा भिसी हाड हाड न्हडरी सल्लाह लजी। ५तर थेनीगदेसे “य्हाङला चाडला धुइरी चा चुइबारी आत। चाडला धुइरी चुइजी भिसम म्हिगदेसे हुल दडगा लला” भिसी भिजी।

म्रिडम्हेमे गिकसे येशूला थोबोरी अत्तर फोर्बा

मर्कस १४:३-६; यूहन्ना १२:१-८

६येशू बेथानिया भिबा नाम्साला कोरे खबा सिमोनला दिमरी फेप्खजी। ७सोल छ्योइबान लबा धुइरी म्रिडम्हेमे गिक सिङ्गमरमरला ताडरी ल्हानान महँगो अत्तर भसी येशू मुबा ग्लारी खजी। ओच्छे थेसे थे अत्तर येशूला थोबोरी युजी।*

८चुहङ् लबा म्राइसी येशूला चेलागदे बोमो खसी, “चुहङ्बा महँगो अत्तर तिग्दा ओहङ्गोन खेरो भ्याङ्बा? ९बरु चु अत्तर चूइसी

खबा टाडगा प्राडबोगदेदा पिन्बा हिन्से तसे मुबा” भिसी हाड हाड न्हडरी ताम लजी।

१०येशूसे चु ताम था याइसी थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुइजी, “एनीगदेसे तिग्दा चु म्रिडम्हेमेदा कचकच लबा? चुसे मी डाला लागिरी ज्यबा गे लबा मुला। ११तिग्दा भिसम प्राडबोगदे मी सदन एनीगदेदेन छ्याम तला। तर डा मी एनीगदेदेन छ्याम सदन आत।* १२चुसे डाला सिबा लहुइ धुर्सारी थान्बाला लागिरी डा सिबा भन्दा डाच्छान डाला थोबोरी चु अत्तर युसी ठीक लबा मुला। १३च्यागो, एनीगदेसे डाला ताम इयान्गो, जम्बुलिङला जुन जुन ग्लारी थाबा पिन्बा समाचार थे:ना लला, थे, थे ग्लारी चु म्रिडम्हेमेसे लबा गे ढन्बाला लागिरी थेला ताम लला।”

येशूदा धोका पिन्बा

मर्कस १४:१०-११; लूका २२:३-६

१४जमाहेन्से येशूला च्युक न्ही चेलागदे न्हडला यहूदा इस्करियोत भिबा चेला गिक परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदे मुबा ग्लारी निजी। १५ओच्छे थेसे थेनीगदेदा “चुदे डाइ येशूदा चुइसी हाडनीदा जिम्मा पिन्सम हाडनीसे डादा तिग पिन्ना?” भिसी इयोइमा, थेनीगदेसे यहूदा

इस्करियोतदा बोगल गिकसे च्युइ
म्हुइला डबल पिन्ना भिसी पिन्जी।
१६जमाकुनुहेन्से यहूदा इस्करियोतसे
येशूदा चुइसी पिन्बाला लागिरी दाउ
च्यासी भ्रजी।

येशूसे भोज तयार लउ भिसी कुल्बा

मर्कस १४:१२-२५; लूका २२:७-१३;
यूहन्ना १३:२१-३०

१७खमीर आयुना गेड चसी धइबा
चाडला शुरुला धिनकुनु चेलागदे
येशू मुबा ग्लारी खसी, “ह्वाडला
लागिरी डन्से मिश्र यहुल्साग्याम
फेसी खबा धिनदा ढन्सी धइबा
चाडला भोज खानड ठीक लउ?”
भिसी ड्योइजी।

१८येशूसे चेलागदेदा चुहइ
भिसी कुल्जी, “एनीगदे शहररी
म्हि गिक मुबा ग्लारी निसी थे
म्हिदा ‘डा सिबा धुइ तसी जिन्बा
मुला। थेतबासेलमा डाइ ह्वाडला
चेलागदेदेन छ्याम चिसी एला
दिमरी मिश्र यहुल्साग्याम फेसी खबा
धिनदा ढन्सी धइबा चाड धइबा
सेम मुला, भिसी गुरुसे सुइबा मुला’
भिसी पाइगो।” १९जमाहेन्से येशूसे
कुल्बा अन्छारनोन चेलागदेसे मिश्र
यहुल्साग्याम फेसी खबा धिनदा
ढन्सी धइबा चाडला भोज ठीक
लजी।

२०इयसे तमाहेन्से येशू ह्वाडला
च्युक न्ही चेलागदेदेन छ्यामनोन
भोज छ्योइबारी धन्छ्याजी।
२१जमाहेन्से भोज छ्योइबान लबा
धुइरी येशूसे चेलागदेदा “च्यागो,
एनीगदेसे डाला ताम ड्यान्गो,
एनीगदे न्हडलान गिकसे डादा
म्हिगदेला यारी जिम्मा पिन्ना”
भिसी सुइजी।

२२जमाहेन्से ल्हानान दुख ड्हम्सी
चेलागदे जम्मासेन येशूदा “प्रभु, थे
म्हि डानोन हिन्ना?” भिसी पालो
पालो लसी ड्योइबारी छ्याइजी।

२३ओच्छे येशूसे थेनीगदेदा चुहइ
भिसी सुइजी, “च्यागो, जुन म्हिसे
खार्बारी डादेन छ्याम गेड तुइसी
चमुला, थेनोन म्हिसे डादा चुइसी
पिन्ना।” २४परमेश्वरला बचनरी
श्रिबा हइन्नोन परमेश्वरसे पुइखबा
म्हि मी सिनोन तो:ला। तर जुन म्हिसे
परमेश्वरसे पुइखबा म्हिदा चुइसी
म्हिला यारी जिम्मा पिन्ना, थेसे
परमेश्वरग्याम खाहइबा लोइबा खबा
सजाय याइला। बरु थे मी न्हनोन
आन्हबा हिन्सम ज्यबा तसेला मुबा”
भिसी सुइजी।

२५येशूदा चुइसी पिन्बारी म्हाइबा
यहूदासेनोन येशूदा “गुरु, थे म्हि
डानोन हिन्ना?” भिसी ड्योइजी।

जमाहेन्से येशूसे थेदा “थे ताम मी
एसेन पाइजी” भिसी सुइजी।

प्रभु भोजला शुरु

मर्कस १४:२२-२६;

लूका २२:१४-२३;

१ कोरिन्थी ११:२३-२५

२६ थेनीगदे भोज चबान लबा धुइरी येशूसे गेड थोसी परमेश्वरदा धन्यवाद पिन्जी। ओच्छे थे गेड क्युइसी चेलागदेदा “ना! चु चउ, चु डाला लहुइ हिन्ना” भिसी सुङ्जी।

२७ जमाहेन्से येशूसे खोरेरी मुबा अङ्गुरला निङ्गु थोसी परमेश्वरदा धन्यवाद पिन्सी, चेलागदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “ना! एनीगदे जम्मासेन चु थुङ्गो। २८ तिगदा भिसम एनीगदेसे थुङ्बा चु निङ्गु डाला का हिन्ना। चु का एनीगदेदेन छ्याम लबा छार^१ कबुल हिन्ना। चुनोन का ल्हानान म्हिला पापला दोष मेटब लबाला लागिरी बगब तला।^{*} २९ तर एनीगदेसे डाला ताम इयान्गो, एनीगदेदेन छ्याम डाला आबाला यहुल्सारी छार अङ्गुरला निङ्गु थुङ्बा धिन आखतेधोना डाइ चु निङ्गु आथुङ्।”

३० जमाहेन्से परमेश्वरदा धन्यवाद-ला व्हाइ गिक गोसी येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम थे ग्लाग्याम जैतून भिबा गडरीक्यार फेप्जी।

पत्रुससे येशूदा खलाला भिसी

पाङ्बा ताम

मर्कस १४:२७-३१; लूका २२:३१-३४;

यूहन्ना १३:३६-३८

३१ जमाहेन्से येशूसे हाडला चेलागदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “तिनी म्हुनङ एनीगदे जम्मासेन डादा खलासी याला। तिगदा भिसम परमेश्वरला बचनरी ‘डाइ गोठालोदा साइला। ओच्छे ग्युगदे ससा बडबड तसी याला’ भिसी भिबा मुला।^{*} ३२ तर डादा सिबाग्याम सोना लमाहेन्से एनीगदे भन्दा डाच्छा डा गालीलरी निला।”^{*}

३३ थेनोन धुइरी पत्रुससे येशूदा “हाडदा थेहङ् लमा जम्मासेन खलासी यासैनोन डाइ हाडदा खाइमै आखला” भिसी भिजी।

३४ जमाहेन्से येशूसे पत्रुसदा “च्यागो, एसे डाला ताम इयान्गो। तिनी म्हुनङ नागा क्राबा भन्दा डाच्छा एसे सोमरेमधोना ‘डाइ येशूदा डोसेबान आरे’ भिसी पाङ्ला” भिसी सुङ्जी।

३५ दोःसी पत्रुससे येशूदा “डा हाडदेन छ्याम सितोःसैनोन डाइ हाडदा आखला” भिसी भिजी। ओच्छे स्थान्दो चेलागदेसेनोन थेहङ्-नोन भिजी।

२६:२८ ल्हानान हङ्बा बाइबलरी “छार” भिसी भिबा आरे।

२६:२८ प्रस्था २४:८; यर्मि ३१:३४ २६:३१ जक १३:७ २६:३२ मत्ती २८:१६

गेतसमनी भिबा ग्लारी येशूसे लबा प्रार्थना

मर्कस १४:३२-४२; लूका २२:३९-४६

३६ जमाहेन्से येशू हाडला चेलागदेदेन छ्याम गेतसमनी भिबा ग्लारी फेप्जी। ओच्छे चेलागदेदा “एनीगदे चुरीन चिउ, डा चा जजाकी क्याथाड निसी प्रार्थना लला” भिसी सुङ्सी ३७ येशूसे पत्रुसदेन जब्दियाला भा न्हीदा हाडदेन छ्यामनोन भोर्सी फेप्जी। ओच्छे थेदा ल्हानान सुर्दा तसी सेमरी दुख तबारी छ्याइजी। ३८ जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “डाला सेम क्रोसी डा सिबा तेबान तबा मुला। थेतबासेलमा एनीगदे चुरीन डा हङ् लसी छोर्सी चिउ” भिसी सुङ्जी।

३९ ओच्छे येशू चा जजाकी क्याथाड फेप्सी सरी रल्लुप तसी, “आबा डाथोरी खबारी छ्याइबा चु दुख तसम डादा नाआपुङ्गो। तर डाइ म्हन्बा अन्छार आहिन, हाडसे म्हन्बा अन्छार तगै” भिसी प्रार्थना लजी।

४० जमाहेन्से येशू चेला सोम मुबा ग्लारी दोःसी फेप्खमा थेनीगदे म्हेर्सी चिबा म्राङ्सी येशूसे पत्रुसदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदे डादेन छ्याम घण्टा गिक सुत्तै छोर्सी चिआखम्नी? ४१ दाहेन्से एनीगदे पापरी फसब आतबाला लागिरी छोर्सी प्रार्थना लसी चिउ। च्यागो, एनीगदेला आत्मा मी तयार मुला, तर ल्हुइ चा कमजोर मुला।”

४२ दोःसीनोन येशू डाच्छाला ग्लारीन फेप्सी, “आबा चु दुख डाइ नानोन तोःबा हिन्सम हाडसे म्हन्बा हङ्नोन तगै” भिसी प्रार्थना लजी।

४३ ओच्छे चेलागदे मुबा ग्लारी दोःसी फेप्खमा चेलागदे म्हेर्सी चिबा स्याप्जी। म्हेर्बा खबासे लमा थेनीगदेसे मीनोन ठोङ्आखम्नी। ४४ थेतबासेलमा येशूसे थेनीगदेदा थेरीन रल्लासी सोमरेमला पालोरी डाच्छाला ग्लारीन फेप्सी डाच्छाला हङ् लसीन प्रार्थना लजी।

४५ जमाहेन्से येशू चेलागदे मुबा ग्लारी फेप्खसी थेनीगदेदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “अभन एनीगदे म्हेर्सी ब्लप्बा न्हबान मुला? च्यागो, परमेश्वरसे पुइखबा म्हिदा चुङ्सी पापीगदेला यारी जिम्मा पिन्बा धुइ खसी जिन्बा मुला। ४६ रेःगो, निइ! च्यागो, डादा स्थान्दोला यारी जिम्मा पिन्बा म्हि खसी जिन्बा मुला।”

येशूदा चुङ्बा

मर्कस १४:४३-५०; लूका २२:४७-५३;

यूहन्ना १८:३-१२

४७ येशूसे चु ताम सुङ्बान लबा धुइरी च्युक न्ही चेला न्हडला यहूदा इस्करियोत भिबा चेलादेन छ्याम कडीदेन तरवार थोबा म्हिला हुल धोखजी। थेनीगदेदा परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिदेन यहूदी गन्बागदेसे पुइखमुबा। ४८ येशूदा चुङ्बारी खबा म्हिगदेदा यहूदासे

“जुन म्हिदा डाइ च्योक लला थेनोन येशू हिन्ना, थेदान चुङ्गो” भिसी डाच्छान पाङ्बा मुबा।

५६ येशू मुबा ग्लारी धोमैछ्याम यहूदासे “लास्सो, फ्याफुल्ला गुरु” भिसी येशूदा च्योक लजी।

५० जमाहेन्से येशूसे थेदा “यहूदा, ए तिग लबारी खबा लउ” भिसी सुङ्माहेन्से कडी तरवार पुइसी खबा म्हिगदेसे येशूदा चुङ्सी खीसी भोजी। ५१ येशूदेन छ्याम मुबा चेलागदे न्हडला गिकसे हाडला तरवार तेःसी परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिला नोकरला नाब्यड च्वाट्टन थाजी।

५२ थे चेलादा येशूसे चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एला तरवार स्युबारी भाङ्गो। तिग्दा भिसम तरवार थोबा जम्मान म्हिदा तरवारसेन ताम्सी नाश लला। ५३ चुदे डाइ डाला आबादा पाङ्बा हिन्सम डादा जोगब लबारी डाला आबासे च्युक न्ही भन्दा ल्हानान स्वर्गदूतगदेला हुल तुरुन्तन पुइखसेला मुबा। चु ताम दान्देधोना एसे घोबा आरे? ५४ तर डाइ चुहङ् लबा हिन्सम परमेश्वरला बचनरी चुहङ् तनोन तला भिसी भिबा ताम खाहङ् लसी पूरा तला?”

५५ जमाहेन्से येशूसे हाडदा चुङ्बारी खबा म्हिला हुलदा चुहङ् भिसी सुङ्जी, “एनीगदे तिग्दा यहोदा

चुङ्बारी खबा हङ् लसी कडी तरवार थोसी खबा? खाइ, डाइ म्हिगदेदा धिन धिननोन परमेश्वरला मन्दिररी लोप्सी चिबा धुइरी एनीगदेसे डादा आचुङ्नी।* ५६ तर अगमवक्तागदेसे परमेश्वरला बचनरी भिबा अन्छार पूरा तगै भिसीन चुहङ् तबा हिन्ना।” जमाहेन्से जम्मान चेलागदेसे येशूदा ख्लासी यार्जी।

येशूदा यहूदीगदेला सभारी भोर्बा

मर्कस १४:५३-६५; लूका २२:५४-५५, ६३-७१; यूहन्ना १८:१३-१४, १६-२४

५७ जमाहेन्से येशूदा चुङ्बा म्हिगदेसे येशूदा परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हि कैयाफाला दिमरी भोजी। थेरी यहूदी गन्बागदेदेन यहूदी धर्मगुरुगदेएनोन पोप तसी चिबा मुबा। ५८ तर पत्रुस चा थारेङ्ग्यामसेन येशूदा च्याबान च्याबान थे पूजा लबा मुल म्हिला दिमला खाङ्गाधोनान निजी। जमाहेन्से येशूदा तिग लबा चीम भिसी पालेगदेदेन छ्याम चिसी च्याबारी छ्याइजी।

५९ परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी सभाला जम्मान म्हिगदेसे येशूदा साइबाला सजाय पिन्बाला लागिरी येशूला बिरोधरी लुसीला ताम पाङ्बा म्हिगदे म्हाइजी। ६० चुहङ् लसी ल्हानान म्हिगदेसे येशूदा बिरोध लबान लुसीला ताम

पाङ्जी। तसैनोन थेनीगदेसे पाङ्बा
ताम गिकनोन आढिकनी। जम्मान
भन्दा लिच्छाला म्हि न्ही डाच्छापट्टि
खसी, ६१“च्यागो, चु म्हिसे ‘डाइ
परमेश्वरला मन्दिरदा फुप्सी सोमरेरीन
स्होखम्ला’ भिसी पाङ्बा मुला” भिसी
दोष लजी।*

६२ जमाहेन्से परमेश्वरला मन्दिररी
पूजा लबा मुल म्हि रे:सी येशूदा “एसे
तिगदा जोहाब आपिन्बा? चु म्हिगदेसे
एला बिरोधरी पाङ्बा तामला बारेरी
एदा तिगै पाङ्सेला आरे?” भिसी
ड्योइजी।

६३ तर येशूसे तिगै जोहाब
आलमाहेन्से परमेश्वरला मन्दिररी
पूजा लबा मुल म्हिसे दो:सीनोन
येशूदा “छोन्बो परमेश्वरला मिनरी
घान फासी डन्दा पाङ्गो। तिग
ए परमेश्वरला भा थार्बा पिन्बा
ख्रीष्टनोन हिन्ना?” भिसी पाङ्मा,

६४ येशूसे थेदा “थे ताम मी
हाडसेन सुङ्जी। तसैनोन दाहेन्से
हाडनीसे परमेश्वरसे पुइखबा
म्हिदा शक्तिशाली परमेश्वरला
दाहिने छ्यापट्टि चिबादेन स्वर्गग्याम
खसुरी खबान लबा म्हाङ्गला” भिसी
सुङ्जी।*

६५ जमाहेन्से परमेश्वरला मन्दिररी
पूजा लबा मुल म्हिसे हाडला क्वान
ढेबान, “चु म्हिसे परमेश्वरला बिरोध
लसी ताम पाङ्बा मुला। दाहेन्से

य्हाडदा अर्गु प्रमाण तिगदा तो:जी?
हाडनीसे दान्दे चुसे हाडसे हाडदान
परमेश्वर स्होसी पाङ्बा ताम य्हाडसे
थे:नोन थे:जी। ६६ दाहेन्से हाडनीला
तिग बिचार मुला?” भिसी ड्योइमा,
स्थहान्दोगदेसे “चु म्हि साइनोन तो:बा
म्हि हिन्ना” भिसी भिजी।*

६७ जमाहेन्से थे म्हिगदेसे येशूला
लीरी थो स्वाबा तोबा ग्याङ्बा लजी।
ओच्छे कोइ कोइसे चा तोबान,*
६८ “ए थार्बा पिन्बा ख्रीष्ट हिन्सम, लु,
अगमवाणी पाङ्गो। एदा खाल्से तोबा
हिन्ना?” भिसी पाङ्जी।

पत्रुससे डाइ येशूदा डोसेबान आरे भिसी पाङ्बा

मर्कूस १४:६६-७२; लूका २२:५६-६२;

यूहन्ना १८:१५-१८, २५-२७

६९ थे धुइरी पत्रुस खाडगारी मुबा।
थेदा म्हाङ्गीसी नोकरस्या गिक थे मुबा
ग्लारी खसी, “एएनोन गालीलला
येशूदेन छ्यामनोन मुबा आहिन?”
भिसी ड्योइजी।

७० तर पत्रुससे जम्मालान
ओन्छाडरी “एसे खाल्ला ताम
लबा, डादा तिगै था आरे” भिसी,
७१ थे खाडगाला म्हापरी निजी।
थेरीनोन थेदा स्थहान्दो नोकरस्या
गिकसे म्हाङ्गीसी जम्मान म्हिगदेदा
“चु म्हि एनोन नासरतला येशूदेन
छ्यामनोन मुबा” भिसी पाङ्जी।

७२ दोःसी पत्रुससे घान फाबान,
“डाइ थे म्हिदा डोसेबान आरे” भिसी
पाङ्जी।

७३ जजाकी लिच्छा थेरी मुबा म्हिगदे
पत्रुसला डामरी खसी थेदा “पक्कान
एएनोन थेनीगदे न्हडला गिक हिन्ना
भिबा एला तामग्यामनोन था तजी”
भिसी भिजी।

७४ जमाहेन्से पत्रुससे “डाइ लुसीला
ताम पाङ्बा हिन्सम परमेश्वरला
सजाय डाथोरी खगै भिसी घान फाबान
डाइ थे म्हिदा डोसेबान आरे” भिसी
भिजी।

थेसे थेहङ् भिमैछ्याम नागा क्राजी।
७५ जमाहेन्से येशूसे “च्यागो, नागा
क्राबा भन्दा डाच्छा सोमरेमधोना
एसे डादा डोसेबान आरे भिला”
भिसी सुङ्बा ताम पत्रुससे ढन्जी।
थेतबासेलमा थे मङ्ग्यार निसी घ्वाँ
घ्वाँ क्राजी।

येशूदा पिलातसला डाच्छापट्टि भोर्बा

मर्कुस १५:१; लूका २३:१-२;

यूहन्ना १८:२८-३२

२७ स्थोरीन परमेश्वरला
मन्दिररी पूजा लबा जम्मान
मुल म्हिगदेदेन यहूदी गन्बागदेसे येशूदा
साइनोन तोःला भिसी सल्लाह लजी।
२ जमाहेन्से थेनीगदेसे येशूदा खीसी
पिलातस भिबा रोमी अञ्चलाधीश
मुबा ग्लारी भोर्सी जिम्मा पिन्जी।

यहूदा इस्करियोत च्योसी सिबा

मुल चेला १:१८-१९

३ येशूदा साइनोन तोःला भिसी पाङ्बा
ताम येशूदा चुङ्सी पिन्बा यहूदासे
थेःजी। जमाहेन्से थेदा ल्हानान दुख
इहम्सी थेसे किन्बा बोगल गिकसे
च्युइ म्हुइला डबल परमेश्वरला
मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन
यहूदी गन्बागदेदा दोःसी पिन्बारी
खजी। ४ ओच्छे यहूदासे थेनीगदेदा
“तिगै दोष आरेबा म्हिदा साइबाला
लागिरी चुङ्सी पिन्सी डाइ पाप गे
लबा मुला” भिसी भिमा, थेनीगदेसे
यहूदादा “डन्दा तिग मतलब? एनोन
सेला” भिसी भिजी।

५ जमाहेन्से यहूदासे थे म्हुइला डबल
परमेश्वरला मन्दिररीन भ्याङ्सी निजी,
ओच्छे थे च्योसी सिजी।

६ तर परमेश्वरला मन्दिररी पूजा
लबा मुल म्हिगदेसे चा थे डबल
दुइसी, “चु डबल परमेश्वरला
मन्दिरला ढुकुटीरी थान्बा ठीक
आत। तिगदा भिसम चु काला सय
हिन्ना” भिसी भिजी। ७ थेतबासेलमा
थेनीगदे ह्वाड ह्वाड न्हडरी सल्लाह
लसी थे टाङ्गासे अर्गु य्हुल्साला
सिबा म्हि ल्हुबारी कुमालेला
वारी ग्लुजी। ८ थेतबासेलमा
दान्देधोनाएनोन थे वारीदा काला
वारी भिसी भिमुला। * ९ यर्मिया

अगमवक्तासे पाङ्खा ताम चुहङ्
लसी पूरा तजी,

“थे म्हुइला बोगल गिकसे च्युइ
डबल परमेश्वरला मन्दिररी
पूजा लबा म्हिगदेसे किन्जी।
थे डबल चा थेला सय हिन्ना
भिसी इस्राएलला म्हिगदेसे
तोगब लबा मुबा।”*

१० जमाहेन्से परमेश्वरसे डादा कुल्बा
अन्छार

थेनीगदेसे थेनोन टाङगासे
कुमालेला वारी ग्लुजी।”*

येशूदा पिलातसला डाच्छापट्टि राप्पुङ्खा

मर्कस १५:२-१५; लूका २३:३-५, १३-२५;

यूहन्ना १८:३३-१८:१६

११ येशू अञ्चलाधीशला डाच्छापट्टि
राप्माहेन्से अञ्चलाधीशसे “तिग
ए यहूदीगदेला ग्ले हिन्ना?” भिसी
इयोइमा, येशूसे थेदा “थे मी ह्वाङसेन
सुङ्खा मुला” भिसी जोहाब पिन्जी।

१२ परमेश्वरला मन्दिररी पूजा
लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी
गन्बागदेसे येशूदा ल्हानान दोष
लजी। तसैनोन येशूसे तिगै जोहाब
आलनी। १३ जमाहेन्से पिलातस भिबा
अञ्चलाधीशसे येशूदा “थेनीगदेसे
एला बिरोध लसी एदा ल्हानान दोष
लबान मुला, तिग एसे थे:बा आरे?”
भिसी भिजी। १४ तर येशूसे थेदा

ताम गिकलान जोहाब आपिन्नी।
थेतबासेलमा अञ्चलाधीशएनोन
उदेक तजी।

१५ अञ्चलाधीशसे मिश्र यहूल्सा-
ग्याम फेसी खबा धिनदा ढन्सी
धङ्खा चाडला धुइरी म्हिला हुलसे
धम्बा भयाल्खानरी मुबा म्हि गिकदा
पुइमुबा। १६ थे धुइरी जम्मान म्हिसे
डोसेबा बारब्बा भिबा आज्यबा
गे लबा म्हि गिक भयाल्खानरी
मुबा। १७ थेरी म्हिगदे पोप तमाहेन्से
पिलातससे थेनीगदेदा “डाइ खाल्दा
पुइगै भिबा एनीगदेला सेम मुला?
बारब्बादा पुइगो कि थार्बा पिन्बा
खीष्ट भिबा येशूदा पुइगो?” भिसी
इयोइजी। १८ तिगदा भिसम थेनीगदेसे
येशूला डाह लसी ह्वाङ मुबा ग्लारी
भबा हिन्ना भिबा ताम पिलातसदा
था मुबा।

१९ पिलातस निसाफ लबा ग्लारीन
मुबा धुइरी पिलातसला मिडसे “थे
तिगै दोष आरेबा म्हिदा तिगै थालउ।
तिगदा भिसम तिनी म्हुनङ डाइ थेला
बारेरी म्हुङ म्हाङ्सी डादा ल्हानान दुख
तबा मुला” भिसी खबर पुइजी।

२० तर परमेश्वरला मन्दिररी पूजा
लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी गन्बागदेसे
थेरी मुबा म्हिला हुलदा “‘बारब्बादा
ख्लासी पिन्गो। ओच्छे येशूदा चा
साङगो’ भिउ” भिसी पाङ्पुङ्जी।
२१ थेतबासेलमा दो:सी अञ्चलाधीशसे

थेनीगदेदा “डाइ चु न्ही न्हडरी खजिबादा पुइगै भिबा एनीगदेला सेम मुला?” भिसी ड्योइमा, थेनीगदेसे “बारब्बादा पुइगो” भिसी भिजी।

२२ जमाहेन्से पिलातससे थेनीगदेदा “थेह्ङ् भिसम थाबां पिन्बा खीष्ट भिबा येशूदा डाइ तिग लउ?” भिसी ड्योइमा, थेनीगदे जम्मासेन “चुदा कुसरी टांगब लसी साइगो!” भिसी भिजी।

२३ पिलातससे “तिगदा? चुसे थेह्ङ्बा आज्यबा गे तिग लबा मुला?” भिसी ड्योइजी।

तर थेनीगदेसे भन क्रिड्बान, “चुदा कुसरी टांगब लसी साइगो” भिसी भिजी।

२४ तिगै लसीन आखम्बा म्राङ्सी दाहेन्से भन हल्ली खल्ली तला भिसी पिलातस लोङ्जी। ओच्छे थेसे जम्मान म्हिदा डाच्छा या खुसीं “चु म्हिदा साइबासे लमा डाइ तिगै सजाय नाआतो:गै, थे सजाय एनीगदेसेन नागो” भिसी भिमा,* २५ थेरी मुबा जम्मान म्हिगदेसे “चुदा साइबाला सजाय डन्देन डन्ना सन्तानसेन नाला” भिसी जोहाब पिन्जी।

२६ जमाहेन्से पिलातससे बारब्बादा पुइजी। तर येशूदा चा कोरासे तोसी कुसरी टांगब लसी साइबाला लागिरी रोमी सिपाहीगदेदा जिम्मा पिन्जी।

सिपाहीगदेसे येशूदा खिसी लबा

मर्कूस १५:१६-२०; यूहन्ना १८:२-३

२७ जमाहेन्से येशूदा सिपाहीगदेसे अञ्चलाधीश चिबा दिमरी भोजी। ओच्छे जम्मान सिपाहीगदे येशूला क्युर्सिन पोप तजी। २८ जमाहेन्से येशूला क्वान स्युसी वाला क्वान क्वान्सी पिन्जी। २९ थेनीगदेसे पुजुला फेटा स्होसी येशूदा थोइसी पिन्जी। ओच्छे येशूदा दाहिने छ्यारी माला कडी पिन्सी, “लास्सो यहूदीगदेला ग्ले, फ्याफुल्ला” भिसी फ्या लबा स्होसी येशूदा खिसी लजी। ३० ओच्छे थेनीगदेसे येशूदा थो स्वाबान थे माला कडीसे थोबोरी तोजी। ३१ थेह्ङ् लसी खिसी लमाहेन्से थेनीगदेसे थे क्वान स्युसी पिन्जी। ओच्छे येशूदा थेलान क्वान क्वान्सी कुसरी टांगब लसी साइबारी भोजी।

येशूदा कुसरी टांगब लबा

मर्कूस १५:२१-३२; लूका २३:२६-४३;

यूहन्ना १८:१७-२४

३२ ग्यामरी निबान लमा थेनीगदेसे कुरेनी भिबा ग्लाला सिमोनदा खबान लबा स्याप्जी। जमाहेन्से थेनीगदेसे थे म्हिदा कर लसी येशूला कुस पुइपुङ्जी। ३३ ओच्छे थेनीगदे गलगथा भिबा ग्लारी धोखजी।

२७:२४ पिलातससे या खुबाला अर्थ चा डाला तिगै दोष आरे भिसी उन्बाला लागिरी हिन्ना।

२७:२४ व्यव २१:६-८

चिट्ठा युसी येशूला क्वान भो लबा (२६:३५)

गलगथा भिबा चा “खप्परला ग्ला” हिन्ना। ^{३४}थेरी धोखमाहेन्से थेनीगदेसे येशूदा अङ्गुरला निङ्गुरी कम्बा मान युसी पिन्जी। तर येशूसे थे निङ्गु म्पहाङ्माहेन्से आसोल्नी।*

^{३५}थेनीगदेसे येशूदा कुसरी टाँगब लमाहेन्से चिट्ठा युसी हाड हाड न्हडरी येशूला क्वान भो लजी।*

^{३६}जमाहेन्से थेनीगदे थेरीन चिसी येशूदा खुङ्जी। ^{३७}ओच्छे थेनीगदेसे “येशू यहूदीगदेला ग्ले” भिसी दोष उन्बा ताम भिसी येशूला थोबोथोरी कुसरी थान्जी। ^{३८}थेनीगदेसे येशूदा कुसरी टाँगब लबा धुडरी यो

न्हीदाएनोन गिकदा दाहिनेपट्टि गिकदा देब्रेपट्टि कुसरी टाँगब लजी।

^{३९}थे ग्याम निबा खबा म्हिगदेसेनोन हाड हाडला थोबो यहोङ्बान येशूदा खिसी लबान,* ^{४०}“लु, परमेश्वरला मन्दिर फुप्सी दोःसी सोमरेरीन स्होला भिबा म्हि दान्दे एसे हाडसे हाडदान जोगब लउ। ए परमेश्वरलान भा हिन्सम कुसग्याम मार फाण्गो” भिसी भिजी।*

^{४१}जमाहेन्से परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदे, यहूदी धर्मगुरुदेन यहूदी गन्बागदेसेनोन येशूदा खिसी लबान चुहङ् भिसी

२७:३४ भजन ६६:२१ २७:३५ भजन २२:१८ २७:३६ भजन २२:७; १०६:२५

२७:४० मत्ती २६:६१; यूह २:१६

भिजी, ४२“चुसे स्थान्दो म्हिदा चा जोगब लजी, तर हाडसे हाडदान चा जोगब लबारी आखम्नी। चु इस्राएलीगदेला ग्ले आहिन! थे दान्देन कुसग्याम मार फाप्सी खगै। जमाहेन्से डन्से थेदा विश्वास लला। ४३चुसे परमेश्वरदा विश्वास लमुबा। ओच्छे ‘डा परमेश्वरलान भा हिन्ना’ भिसी भिमुबा। चुदे परमेश्वर चुदा म्राङ्सी ताङ्बा मुसम परमेश्वरसेन चुदा जोगब लगै।”*

४४थेहङ् लसीन येशूदेन छ्यामनोन कुसरी टांगब लबा यहोगदेसेनोन येशूदा खिसी लजी।

येशू सिबा

मर्कस १५:३३-४१; लूका २३:४४-४६;

यूहन्ना १९:२८-३०

४५जमाहेन्से धिनना बाह बजेहेन्से तीन बजेधोना यहुल्सा नाडनोन धोपधोप तजी। ४६ओच्छे तीन बजेरीक्यार येशूसे घेन काइरी क्रिङ्बान, “इलोइ इलोइ लामा सबखथनी?” भिसी सुङ्जी। चुहङ् भिबा चा “डाला परमेश्वर, डाला परमेश्वर हाडसे डादा तिग्दा ख्लाबा?” भिबा हिन्ना।*

४७येशूला ताम थे:सी थेरी राप्सी चिबागदे न्हडला कोइ कोइसे चा “चुसे मी एलियादा गा ड्योइबा चीम”

भिसी भिजी। ४८जमाहेन्से थेनीगदे न्हडला गिक चा तुरुन्तन यार्बान निसी अङ्गुरला कम्बा निङ्गुरी क्वानगेन ब्लुम्सी माला कडीरी खीसी येशूदा ख्वाजी।* ४९तर स्थान्दोगदेसे चा “भ्रान्गो, भ्रान्गो, चुदा एलिया खसी जोगब लला वा? च्यागे” भिसी भिजी।

५०दो:सी येशू घेन काइरी क्रिङ्जी, जमाहेन्से येशूला सा निजी।

५१थेनोन धुइरी परमेश्वरला मन्दिररी मुबा पर्दा तोरहेन्से मारधोना हाडनोन ढेसी परले न्ही तजी। ओच्छे जम्बुलिङ्गोन याडयोड तसी पहरागदे फुप्जी।* ५२जमाहेन्से धुर्सागदे ठोङ्जी, ओच्छे परमेश्वरला ल्हानान म्हिगदेदा सिबाग्याम सोना लजी। ५३येशू सिबाग्याम सोना लमाहेन्से थेनीगदे धुर्साग्याम थोन्सी परमेश्वरला शहर यरूशलेमरी निजी। थेनीगदेदा थेरी ल्हानान म्हिगदेसे म्राङ्जी।

५४सङ्गुल खबादेन थेरी तबा जम्मान ताम म्राङ्सी येशूदा खुङ्सी चिबा रोमी सिपाहीगदेदेन कप्तान ल्हानान लोङ्सी, “पक्कान चु मी परमेश्वरला भानोन चीम” भिसी भिजी।

५५थेरी येशूदा गालीलहेन्सेन हो लबान येशूदेन छ्याम छ्यामनोन खबा ल्हानान म्निङ्ग्हेमेगदेसेनोन थारेङ्ग्यामसेन च्यासी चिबा मुबा।

२७:४३ भजन २२:८ २७:४६ भजन २२:१ २७:४८ भजन ६८:२१

२७:५१ प्रस्था २६:३१-३३

५६थेनीगदे न्हडरी मरियम मग्दलिनी, याकूबदेन योसेफला आमा मरियमदेन जब्दियाला म्रिडएनोन मुबा।*

येशूदा धुर्सारी थान्बा

मर्कूस १५:४२-४७; लूका २३:५०-५६;

यूहन्ना १९:३८-४२

५७ड्यसे तमाहेन्से अरिमाथिया भिबा शहरला योसेफ भिबा फ्युकपो म्हि गिक पिलातस मुबा ग्लारी निजी। थेएनोन येशूला चेला मुबा। ५८पिलातस मुबा ग्लारी धोमाहेन्से थेसे येशूला लास ह्रीजी। जमाहेन्से पिलातससे थेदा येशूला लास भोर्पुङ्जी। ५९जमाहेन्से योसेफसे मलमलला सफा छार क्वानरी येशूला लास रिल्सी, ६०थेसे हाडलान लागिरी पहरारी ठ्वाइसी स्होबा छार धुर्सारी थान्जी। ओच्छे धुर्साला म्प्रापरी घेन युडबा ब्लिड्बान भसी थान्सी थे निजी। ६१थे धुर्साला डाच्छापट्टि मरियम मग्दलिनीदेन अर्गु मरियमएनोन चिबा मुबा।

सिपाहीगदेसे येशूला धुर्सा खुड्बा

६२न्हडगरदडसे ब्लप्बा न्हबा धिनकुनु परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन फरिसीगदे पिलातस मुबा ग्लारी निजी। ६३ओच्छे थेनीगदेसे चुहङ् भिसी भिजी, “थे ठगसे सोबा धुइरी ‘डादा सिबाग्याम

सोमरेमाकुनु सोना लला’ भिसी भ्रबा ताम डन्दा था मुला।* ६४थेतबासेलमा सोमरेमाधोना सिपाहीगदेदा धुर्सा खुड्पुङ्गो। आहिन्सम थेला चेलागदे खसी थेला लास यहो लसी भोर्ला। ओच्छे ‘येशूदा सिबाग्याम सोना लजी’ भिसी म्हिगदेदा डाच्छाला भन्दा भन भुक्याब लसी भ्रला।”

६५लु, थेहङ् भिसम “सिपाहीगदे भोर्सी ज्यना लसी धुर्सा खुड्पुङ्गो” भिसी पिलातससे थेनीगदेदा भिजी।

६६जमाहेन्से थेनीगदे धुर्सारी निसी धुर्साला म्प्रापरी थान्बा युडबारी लाहा छाप लसी सिपाहीगदेदा खुड्पुङ्गी।

येशूदा सिबाग्याम सोना लबा

मर्कूस १६:१-१०; लूका २४:१-१२;

यूहन्ना २०:१-१०

२८ ब्लप्बा न्हबा धिनना न्हडगरदड स्यहोरीन मरियम मग्दलिनीदेन स्यहान्दो मरियम भिबा म्रिडम्हेमे न्ही येशूदा थान्बा धुर्सा च्याबारी निजी। २थेनोन धुइरी सडगुल खजी। तिगदा भिसम स्वर्गग्याम परमप्रभुला दूत गिक मार फाप्सी धुर्साला म्प्रापरी थान्बा युडबा ब्लिड्सी थेनोन युडबाथोरी चिजी। ३थे स्वर्गदूतला ली धिनीला स्हेर हड्बान यहाल यहाल्बा मुबा। ओच्छे थेला क्वान ग्लिड तेबान तार मुबा।

२७:५५-५६ लूका ८:२-३

२७:६३ मत्ती १६:२१; १७:२३; २०:१६; मर्कू ८:३१; ९:३१; लूका ९:२२; १८:३१-३३

४थेदा म्राङ्सी धुर्सा खुङ्सी चिबा सिपाहीगदे लोङ्सी फितफित धर्सी सिबा तेबान तजी।

५तर स्वर्गदूतसे थे म्रिडम्हेमेगदेदा चुहङ् भिसी भिजी, “एनीगदे थालोङ्गो, तिग्दा भिसम कुसरी टाँगब लसी साइबा येशूदा एनीगदेसे म्हाइबान मुला भिबा ताम डादा था मुला। ६येशू चुरी आरे, थेसे सुङ्बा हङ्गोन थेदा सिबाग्याम सोना लसी जिन्बा मुला। एनीगदेन खसी थेदा थान्बा ग्ला च्यागो। ७दाहेन्से एनीगदे योना निसी थेला चेलागदेदा ‘येशूदा सिबाग्याम सोना लसी जिन्बा मुला। ओच्छे येशू एनीगदे भन्दा डाच्छा गालील अञ्चलरी फेप्बान मुला। एनीगदेसे येशूदा थेरीन म्राङ्गला’ भिसी पाङ्सी पिन्गो।”

८चुहङ् तबा म्राङ्सी थे म्रिडम्हेमेगदे लोङ्गी। तसैनोन स्वर्गदूतला ताम थेःसी थेनीगदे ल्हानान ताङ्सी येशूला चेलागदेदा थे ताम पाङ्बारी धुर्साग्याम थोन्सी यार्बान निजी।

९थे म्रिडम्हेमेगदे ग्यामरी निबान लमा तिक्खुरीन येशूसे स्याप्सी, “एनीगदेदा शान्ति तगै” भिसी सुङ्माहेन्से थेनीगदेसे येशूला स्थाप चुङ्सी फ्या लजी। १०जमाहेन्से येशूसे थेनीगदेदा “एनीगदे थालोङ्गो, डाला आलेगदे मुबा ग्लारी निसी थेनीगदेदा गालील अञ्चलरी निउ

भिउ, थेनीगदेसे डादा थेरीन स्याप्ला भिसी पाङ्सी पिन्गो” भिसी सुङ्गी।

धुर्सा खुङ्बा सिपाहीगदेसे पाङ्बा ताम

११थे म्रिडम्हेमेगदे धुर्साग्याम निमाहेन्से धुर्सा खुङ्सी चिबा सिपाहीगदे न्हङ्गला कोइ कोइ सिपाहीगदे शहररी निसी परमेश्वरला मन्दिररी पूजा लबा मुल म्हिगदेदा थे धुर्सारी तिग तिग तबा मुबा, थे ताम पाङ्सी पिन्गी। १२जमाहेन्से पूजा लबा मुल म्हिगदेदेन यहूदी गन्बागदे हुप तसी थेनीगदे न्हङ्गरी सल्लाह लसी सिपाहीगदेदा ल्हानान टाङ्गा पिन्सी चुहङ् भिसी भिजी, १३“एनीगदेसे ‘डनी म्हुनड म्हेर्बा धुङ्गी थेला चेलागदे खसी थेला लास य्हो लसी भोर्जीम’ भिसी पाङ्गो। १४तिगै लसी चु ताम अञ्चलाधीशसे था याङ्गी भिसै डन्से थेदा ताङ्ना लसी एनीगदेदा तिगै लआपुङ्।” १५जमाहेन्से सिपाहीगदेसे थे टाङ्गा किन्जी, ओच्छे थेनीगदेदा लोप्बा अन्छारनोन म्हिगदेदा पाङ्गी। दान्देधोनाएनोन यहूदीगदेला गुङ्गी चुनोन ताम लसी चिमुला।

येशूसे पिन्बा थुमला अर्ती

मर्कस १६:१४-१८; लूका २४:३६-४६;

यूहन्ना २०:१६-२३; मुल चेला १:६-८

१६येशूसे हाङ्गला च्युक गिक चेलागदेदा “गालील अञ्चलला गङ्गी निउ” भिसी कुल्बासे लमा

थेनीगदे थेरी निजी। * १७ थेरी
थेनीगदेसे येशूदा म्राङ्सी फ्या लजी।
तर थेनीगदे न्हडला कोइ कोइसे चा
येशू हिन्ना कि आहिन भिसी शङ्का
लजी। १८ जमाहेन्से येशू थेनीगदे मुबा
ग्लारी फेप्खसी चुहङ् भिसी सुङ्जी,
“च्यागो, परमेश्वरसे स्वर्गदेन
जम्बुलिङला जम्मान अधिकार डादा
पिन्बा मुला। १९ थेतबासेलमा एनीगदे
यहुल्सा यहुल्सारी निसी जम्मान

यहुलला म्हिगदेदा डाला चेला स्होउ।
ओच्छे थेनीगदेदा परमेश्वर आबा,
परमेश्वरला भादेन परमेश्वरला
आत्माला मिनरी बप्तिस्मा पिन्गो, *
२० ओच्छे डाइ एनीगदेदा लोप्बादेन
कुल्बा जम्मान ताम थेनीगदेदाएनोन
लउ भिसी लोप्गो। च्यागो, परमेश्वरसे
जम्बुलिङला जम्मान म्हिगदेला
निसाफ लबा धिनधोनाएनोन डा
एनीगदेदेन छ्यामनोन तला।”